

ശീലം.

ദിവാൻബഹദൂർ എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവാർകരം.

ബി. എ., ബി. എൽ., എഫ്. എം. യു.

എഴുതിയ

ഒരു പ്രബന്ധം

വി. എം. നാരായണപിള്ള

ശീലം.

ഭിവാൻബഹദൂർ ഐ.ഗോവിന്ദപ്പിള്ളഅവർകൾ.

ബി. ഐ., ബി. എൽ., എഫ്. എം. യു.

എഴുതിയ

ഒരു പ്രബന്ധം

പ്രസാധകൻ

വി. എം. നാരായണപിള്ള

“രാമാനുജൻ”പ്രസ്സ്—ചേൽപ്പല

ഘര പതിപ്പ്

കാപ്പി രൂ00

ഘരൻ0

പകർപ്പവകാശം, ചേൽപ്പല, “ഭിവാൻ കൃഷ്ണൻനായർ
ഗ്രന്ഥശാല”യ്ക്കുള്ളതാകുന്നു.

വില അണ രൂ.

അവതാരിക.

“ശീലവതാശ്രീമതാസവംജിതം” (മ. ഭാ.)

ലോകത്തിൽ ഉൽക്കണ്ഠ പ്രാപിയ്ക്കയും, നേതൃത്വം വഹിയ്ക്കയും, ബഹുമതി ലഭിയ്ക്കയും ചെയ്തിട്ടുള്ളവരുടെ ജീവചരിത്രം സൂക്ഷ്മദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിയ്ക്കുന്നതായാൽ അവരെല്ലാവരും സുസ്ഥിരമായും, സംസ്കൃതമായുമുള്ള ശീലം സ്വാഭാവികമായിട്ടുള്ളവരാണെന്ന് അറിയാവുന്നതാണ്. ജീവിതത്തിൽ വിജയ പ്രാപ്തിക്കുള്ള രഹസ്യം ഇതെന്നു തന്നെയാണെന്നുള്ളതിന് സംശയമില്ല. മഹത്തായ കാര്യങ്ങൾ സാധിച്ചിട്ടുള്ളവരും ശീലവാന്മാർ തന്നെയാണ്. മനുഷ്യന് അമൂല്യമായ സ്വത്തു് വല്ലതും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതും ഇതുതന്നെയാണ്. എന്നാൽ, ഇതിനെ സമ്പാദിയ്ക്കുന്നവിഷയത്തിലും, സംരക്ഷിയ്ക്കുന്ന വിഷയത്തിലും എത്രപേർ അശ്രദ്ധന്മാരായിരിക്കുന്നു. എന്നുതന്നെയുമല്ല, ധനസമ്പാദനത്തിലും മറ്റും ദത്തചിത്തന്മാരായിരിക്കുന്ന എത്രയോ പേർ ഇതിനെ നിർദ്ദയം ഭേദിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ യുള്ളവരുടെ ജീവിതം കേവലം മൃഗജീവിതമായിട്ടേ വിചാരിയ്ക്കാൻ പാടുള്ളൂ. “സൈശീല്യം” എന്നുള്ളതു് ലോകത്തിൽ പ്രതാപിതമായിരിക്കുന്ന സന്മാർഗ്ഗനിർമ്മാണ മനുഷ്യനിൽക്കുടി പ്രതിബിംബിച്ചുകാണുന്നതാണ്. അതു് പ്രകൃതിയുടെ വിശിഷ്ടരൂപമാണെന്നും പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ലോകവ്യാപാരങ്ങൾ എല്ലാം സന്മാർഗ്ഗ നിയമമായ അടിസ്ഥാനത്തിന്മേലാണ് സ്ഥാപിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ട് നാം

രംശപരോദ്ദേശം അനുസരിച്ച് നടക്കണമെങ്കിൽ ഈ അടിസ്ഥാനത്തിന്മേൽ കാലൂന്നിതന്നെ നില്ക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങിനെ ശീലത്തിന്റെ സംസ്കരണവും സ്ഥിരീകരണവും ലോകത്തിൽ എല്ലാവർക്കും അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശവും ഇതുതന്നെയാണെന്ന് സർവ്വസമ്മതമാകുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി രം വിഷയത്തിൽ വേണ്ടിടത്തോളം ദൂരംവരെയും എത്തുന്നില്ലെന്നാണ് പൊതുജനാഭിപ്രായം. പല മഹാത്മാരും രം ന്യൂനതയെ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആലോചിച്ചും വരുന്നുണ്ട്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥി നാളത്തെ പൗരനായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് സൗശീലബുദ്ധിജങ്ങൾ ആദ്യമായി വിദ്യാർത്ഥികളിൽ വിതയ്ക്കുകയും, അങ്കുരിപ്പിക്കുകയും, പോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൽ മാത്രമേ അവർ ലോകത്തിൽ ഉത്തമന്മാരായിത്തീരുകയുള്ളൂ. സന്മാർഗ്ഗവിദ്യാഭ്യാസം, അഥവാ, സൗശീല സ്ഥിരീകരണം ഒരു ഭംഗ്ഗനിബിഡമായ വിഷയമായിട്ടാണ് വിചാരിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അനേകം “കലാകലാപാലോചന കരോരമതി”കളായുള്ളവർക്കും, മഹാത്മാക്കൾക്ക് ആക്ഷേപ രഹിതമായ മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിയ്ക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. എങ്കിലും, സന്മാർഗ്ഗതത്വങ്ങളും, സൗശീലത്തിന് ഉത്തമമുദാഹരണങ്ങളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ ധാരാളം വെളിപ്പെടുകയും, വിദ്യാർത്ഥികളെ പരിശീലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഉത്തമമാണ് എന്നാണ് എല്ലാവരും സംവിധിയ്ക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ദിവാൻ ബഹദൂർ ഏഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകളുടെ ‘ശീലം’ എന്ന ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ആവിർഭാവം കാലോചിതവും അവസരോചിതവും ആണെന്നുള്ളതിന് തർക്കമില്ല. വിദ്യകൊണ്ടും, ലോകപരി-

ജ്ഞാനംകൊണ്ടും പരിപക്വബുദ്ധിയും, സാഹിത്യവിഷയ-
ത്തിൽ നിരന്തരപരിശ്രമിയും, സൗശീല്യത്തിന് ഒരു സ-
ജീവ ദൃഷ്ടാന്തവും, വിദ്യാത്മികളുമായി അടുത്തിടപെട്ടിട്ടുള്ള
രൊളം ആയ ഇദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന ഉപദേശ-
ങ്ങൾ സർവ്വമാ അനുകരണീയങ്ങളല്ലാതെ വരാൻ തര-
മില്ലല്ലോ. വിശേഷിച്ചും, ഈ പുസ്തകം 'സൈൻസ്' എ-
ന്ന് പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ ഗ്രന്ഥകർതാവ് എഴുതിട്ടു-
ള്ള "Character" എന്ന ആ ഗ്രന്ഥരത്നത്തിന്റെ രീതിയി-
ലും അതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയും എഴുതിട്ടുള്ളതാ-
ണെന്ന് കാണുന്നു. ഇത് പുസ്തകത്തിന്റെ ഗുണത്തെ
ഭിഗ്നണീഭവിപ്പിക്കുന്നു എന്നുമാത്രമേ പറയാനൊള്ളൂ. ഇ-
ങ്ങിനെയുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ മലയാളഭാഷയിൽ വർദ്ധിക്കാ-
നൊൻ ഞാൻ ഹൃദയപൂർവ്വം ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

പറവൂർ,
൨൦-൧൦-൯൦.

}

ആർ. ഈശ്വരപിള്ള.

മുഖവുര.

ബാലന്മാരിൽ, സ്വഭാവമുദ്രയായ ശീലം എന്നത്, ചെറുപ്പത്തിലേ അങ്കുരിപ്പിക്കേണ്ടത്, ഭാവിജനസമുദായ പരിഷ്കരണത്തിന്റേ ഒരു സാരാംശമാകുന്നു. അതിലേയ്ക്കായ് പൂർവ്വപത്ഥിമ രാജ്യങ്ങളിലുള്ള പുരാതനാധുനീകങ്ങളായ പ്രമാണങ്ങളും മഹദ്വന്തങ്ങളും മറ്റും ശേഖരിച്ച്, “സ്തയിൽ സ്കൂറക്തർ” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രീതി അനുസരിച്ച് സംഗ്രഹമായി ഈ പ്രബന്ധം രചിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. വായനക്കാർക്ക് അപരിചിതന്മാരായി വരാവുന്ന ആളുകളുടെ മുൻകൈയായ വിവരണങ്ങൾ യഥാക്രമം ചുവട്ടിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

ഹാൻഡ് മകരം
തിരുവനന്തപുരം

}

എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള
പ്രബന്ധ കർത്താവ്.

ശീലം.

“വ്യക്ത പുരുഷസ്വഭാവത്തിൽ പ്രകാശിയ്ക്കുന്ന ധാർമികക്രമമാകുന്നു ശീലം. ശീലമുള്ളവർ തദീയ ജനസമുദായത്തിന്റെ മനുസാക്ഷിയാകുന്നു.” (൧) എമർസൺ.

“ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയ്ക്ക് ആധാരമാകുന്നത് അതിലെ മുതലെടുപ്പും, ഭർത്തവ്യങ്ങളും, സുഭോഗ്യങ്ങളും അല്ല; എന്നാൽ, അതിലുള്ള പരിഷ്കൃത പൗരന്മാരും, ജ്ഞാനശീലവിദ്യാഭ്യാസസമ്പന്നന്മാരും തന്നേയാകുന്നു. ഇവരിൽ തന്നേയാണ് അതിന്റെ സൂക്ഷ്മമായ സ്വാർത്ഥവും, പ്രധാനമായ ബലവും, യഥാർത്ഥമായ ശക്തിയും പ്രകാശിയ്ക്കുന്നത്.” (൨) മാട്ടിൻകുത്ത്.

(൧) അമ്മേരിയ്യയിലെ ഒരു കവിയും, പ്രബന്ധകർത്താവും, തത്വചിന്തകനും; ആംഗ്ലോ ധർമ്മശാസ്ത്രജ്ഞനായ കാർലൈലിന്റെ സഹജീവിയും സമഭാവനും സുഹൃത്തും. വാഴ്ച ക്രിസ്തുശതാബ്ദം ൧൯-ന്റെ അന്ത്യഭാഗപര്യന്തം.

(൨) ജർമ്മനിയിൽ പുത്തൻ ക്രൈസ്തവതം ഉദ്ദീപിപ്പിച്ച അതിധീരനായ ഒരു ക്രിസ്തീയൻ ശ്രമണൻ. ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തി ചാൾസ് പഞ്ചമന്റെ കാലത്ത് റോമിലെ പോപ്പിന്റെ ബഹിഷ്കാരകല്പനയെ വ്യക്തമായി നഗരത്തിൽ പരസ്യമായി ചുട്ടെരിച്ച നാൾ മുതൽ ടി മതം ജർമ്മനിയിൽ വ്യാപിച്ച് പോപ്പിന്റെ മതാധിപത്യം നശിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ മധ്യം വരെ.

“കീർത്തിപ്പാനായ് സ്വകീയം ഗുണമപരഗുണ-
 പ്രാപനേ, താഴ്ന്നപൊങ്ങി,
 സ്വന്തം പോരുന്നതോടേ വിപുല ഹിതകരോ-
 ദ്രോഹിയായിപ്പരാത്ഥം
 മുഖ്യാക്ഷേപമോതും കടുവ വലരെ-
 ക്ഷാന്തിയാൽ താൻപഴിച്ച-
 ത്രാശ്യം വാഴുവാനും ഗുണിജനമതന്ന-
 മാർക്കുവൻ പൂജനാകാ?”

ഭർതൃഹരി നീതിശതകം ശ്ലോകം ൭൦.

“സത്യം ചൊല്ലുക സാധുവൃത്തി ചരണം-
 പാപേ നിരാസകതതാ,
 വിഭവസേവ വിതൃഷ്ണനാക മദജിത്തായ്-
 ക്ഷാന്തി സംസേവനം
 ആതേന് പ്രാർത്ഥ പൂജപൂജ, നിജ സഭ-
 ഭാവോക്തി വിതൃഷ്ണനം
 കീർത്തി ത്രാണമരാതി നേക്കു മരുളി-
 കൃത്യാളി സല്ലക്ഷണം.”

ടി. ശ്ലോകം ൭൧.

“തനമനവചനങ്ങൾ പുണ്യ പൂണ്ണങ്ങളാക്കി-
 ത്രിഭുവനമുദമാജിച്ചാത്മ കൃത്യങ്ങളാലേ
 ലൗക പരഗുണത്തെ ബ്രഹ്മിയായെണ്ണി നിത്യം
 വികസിതമകമാളം സൽഗുണർ ഭൂലഭവമാർ.”

ടി. ശ്ലോകം ൭൨

ഈ പ്രബന്ധത്തിന് വിഷയമായ “ശീലം” എന്നത് സഭ്യത്തി, അല്ലെങ്കിൽ, സമാഗ്ഗമാകുന്നു. സല്ലക്ഷണമായി ഭർതൃഹരിയുടെ ൭൧-ാം ശ്ലോകത്തിൽ പറയുന്ന പന്ത്രണ്ടു അംഗങ്ങളും ശീലത്തിന്റെ സാരാംശങ്ങൾതന്നെ എങ്കിലും,

അതിന് അന്യാംഗമില്ലെന്ന് ഉൾക്കൊള്ളുക. അങ്ങനെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായാൽ ലോകോപകാരാത്മം അനേകമഹാത്മാക്കൾ ചെയ്യുന്ന വിശിഷ്ടകൃത്യങ്ങൾ ശീലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയല്ലെന്നു വരും. പുനാ ദേശത്തു് ഗോഖല അവകൾ സ്വജനസേവനത്തിനായി സ്ഥാപിച്ചുപെട്ട അടത്തിവരുന്ന “സേവാസഭനം” എന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികളും, തെക്കേ ആഫ്രിക്കയിൽ ഗന്ധി അവകൾ ഇന്ത്യാസമുദായ ഗുണത്തിനായി ചെയ്ത കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നതും, ഇപ്പോൾ ഫലോന്മുഖമായി തീർന്നിരിയ്ക്കുന്നതുമായ പ്രയത്നങ്ങളും, ആ സമുദായത്തിന്റെ ലക്ഷികാത്മീയാഭിവൃദ്ധിയ്ക്കായി ആനിബസന്റ് അമ്മ ചെയ്തവരുന്ന അസാമാന്യ ശ്രമങ്ങളും, പൊതുവിൽ ലോകോപകാരാത്മം രക്ഷണസൈന്യക്കാർ ചെയ്യുന്ന യത്നങ്ങളും ശീലഗുണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നവയല്ലെന്നു വരും. സത്തുക്കളുടെ വൃത്തികളിൽ അഗ്രേസരങ്ങളായി ഗണിയ്ക്കേണ്ടവയും, രം വിധം കർതൃത്വലക്ഷണമുള്ളവയും ആയ പരോപകാര കൃത്യങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശ്യങ്ങളായിരിയ്ക്കേണ്ടതാകയാലും, കേവലം കർമ്മത്വലക്ഷണം വഹിയ്ക്കുന്ന മേൽ പറഞ്ഞ പന്ത്രണ്ടു് വൃത്തികളിൽ ഇവ ചേരുന്നതല്ലാത്തതിനാലും ഭർത്താക്കൾക്കുവെച്ചെ-ഓശ്ശോകം ശീലം എന്നതിന്റെ പൂർണ്ണവിവരണമായി ഗണിച്ചുകൂട. സ്വാരത്മം പുലർത്തുന്നതിനോടുകൂടി പരാത്മത്തിനായി വിപുലഹിത കരോദ്യോഗ പ്രവർത്തകൻ സർവ്വപുണ്യനാകമെന്ന് ഓ-ഓശ്ശോകത്തിലും, തന്നെവചനങ്ങൾ പുണ്യ പൂർണ്ണങ്ങളാക്കി സ്വകൃത്യങ്ങളാൽ ഭവനസത്തുഷ്ടി വരുത്തുന്നവൻ ദുർലഭസൽഗുണനാണെന്ന് ഓ-ഓശ്ശോകത്തിലും ഭൂതഹരിതന്നേ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നതു കൊണ്ടു് ഇതു് സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്. അതിനാൽ, ഓ-ഓശ്ശോകത്തിൽ പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്ന ഗുണങ്ങൾ

ജോടു പരോപകരിപ്പുതയും കൂടി ശീലം എന്ന വിഷയത്തിൽ അടങ്ങുന്നതും, എമർസന്റെയും ലൂതറിന്റെയും വാക്യങ്ങളും വ്യാഖ്യേയങ്ങളും അതിന് ആധാരമായിരിയ്ക്കുന്നതും ആകുന്നു. സൂക്ഷ്മാനുഭവങ്ങളോടും, ഉന്നതവൃത്തിയോടും കൂടി വർത്തിച്ച് ജീവിതത്തിന്റെ ഉത്തമഫലങ്ങളെ അന്യന്മാരുമായി പങ്കിടുന്നവിയ്ക്കുന്ന മഹാത്മാക്കളാകുന്നു നമ്മുടെ ജനസമുദായത്തിന്റെ വലുതായ്ക്കായി വേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നത്. അതിലേയ്ക്കായി മേൽപറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങളോടു കൂടിയ ശീലത്തെ ചമയ്ക്കുന്നതാകുന്നു വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശം. ഇങ്ങനെയുള്ള ശീലത്തിന്റെ അംഗങ്ങളെ ഉദാഹരണങ്ങളോടു കൂടി ഞ്ഞ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു.

ശീലത്തിന്റെ ഉപാംഗങ്ങളായി 'മറുചില കാര്യങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിലും താഴെ പറയുന്ന ഏഴ് മുഖ്യാംഗങ്ങളെ മാത്രം ഭാഗശ്ച ഞ്ഞ പ്രബന്ധത്തിൽ വിവരിയ്ക്കുന്നു.

൧. ശീലബലം.	൪. പ്രവൃത്തി.
൨. ഗൃഹാഭ്യസനം.	൫. ധൈര്യം.
൩. സംസർഗ്ഗവും, അനുകരണവും.	൬. ആത്മഭരണം.
൭. കൃത്യധർമ്മവും സത്യവും.	

൧. ശീലബലം.

ലോകത്തിൽ, ശീലമെന്നത് വളരെ ബലമേറിയ ഒരു ശക്തിയാകുന്നു. അതിന്റെ ഉന്നതാവസ്ഥയിൽ അത് മാനുഷ്യത്തിന്റെ ഉത്തമലക്ഷണത്തെ കാണിയ്ക്കുന്നു. ഉദ്യമം, സത്യാം, മഹാശയത്വം, ഋജുത്വം എന്നീ ഗുണങ്ങളുള്ളവരെ ലോകർ സ്വയമേ ബഹുമാനിയ്ക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ളവരെ വിശ്വസിച്ചു കണ്ടു പഠിയ്ക്കുന്നത് സർവ്വസാ-

ധാരണവുമാണ്. ലോകത്തിലുള്ള നല്ല കാര്യങ്ങൾക്കെല്ലാം അവർ ആധാരവും, അവർ ഇല്ലാത്തതാൽ ലോകനി-
വാസം സ്വപ്നമാണിയമല്ലാത്തതും ആകുന്നു. ഒരു മ-
ഹാമേധാവി വിസ്തൃതനീയനാകാം; എന്നാൽ, പൂജനാകു-
ന്നത്, ശീലവാൻതന്നെ ആകുന്നു. മേധാവി തലച്ചോറിന്റെ
ശക്തിയേയും, ശീലവാൻ ഹൃദയത്തിന്റെ ശക്തിയേയും
പ്രദശിപ്പിയ്ക്കുന്നു. കാലക്രമേണ, ജീവിതത്തിൽ ശക്തികൃ-
ടുന്നത് ഹൃദയത്തിനതന്നെയാണ്. ഒരു മേധാവി ജനസ-
മുദായത്തിന്റെ ബുദ്ധിയും, ഒരു ശീലവാൻ അതിന്റെ മനഃ
സാക്ഷിയും ആകുന്നു. ജനങ്ങൾ മഹാബുദ്ധിമാനേ കണ്ടു-
ആശ്ചര്യപ്പെടും എങ്കിലും, അവർ അനുസരിയ്ക്കുന്നത്
ശീലവാനേ തന്നെയാകുന്നു. മഹാമേധാവിത്വം അപൂ-
ർവ്വവും, സർവ്വസാധ്യമല്ലാത്തതും ആണ്. എന്നാൽ, ശീല-
ത്തിന്റെ പൂർണ്ണസിദ്ധിയായ സ്വകൃത്യാനുഷ്ഠാനം സർവ്വ-
സാധ്യവും, അതില്ലാത്ത മേധാവിത്വം തീരെ വിലമതി-
യ്ക്കപ്പെടാത്തതും ആയിരിയ്ക്കും.

ശീലോന്നതി, ധനത്തിനെ ആശ്രയിയ്ക്കുന്നതല്ല; പ-
ക്ഷേപ, ധനം പലപ്പോഴും അതിന് വിരോധിയായും വരാം.
ഉൽകൃഷ്ട ശീലം നിർബന്ധം കാണാമെന്നുള്ളതിന് ലു-
ൽ തന്നെ ദൃഷ്ടാന്തമായിരിയ്ക്കുന്നു. തന്റെ ശീല ദാർഢ്യ-
ത്താൽ, യൂറോപ്പിൽ മത പരിഷ്കരണ കേന്ദ്രമായി, സ്വ
രാജ്യ സ്വഭാവത്തിന്റെ നേതാവായി വിലസുന്ന ഇദ്ദേഹം
കടച്ചിൽപ്പണിയും മറ്റും കൊണ്ട് അരിഷ്ടിച്ച് ഉപജീവ-
നം കഴിച്ചു വന്നിരുന്നു. ജർമ്മനിയിലെ രാജാക്കന്മാർപോ-
ലും ഇദ്ദേഹത്തോളം പൂജ്യന്മാരായിത്തീർന്നില്ല. (൩)എഫി-
ക്ക്റീട്ടസ്സിന്റെ ഭർത്താവ് സ്വല്പം ഗ്രഹിയ്ക്കുന്നതിനു ചെന്ന

(൩) ഒരു യാപന തത്വജ്ഞാനി; ഇദ്ദേഹം നീറോ ചക്രവ-

ഒരു മഹാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തത്വങ്ങളെ അനുഷ്ഠിച്ചാൽ താൻ ഇരുപാളി ആയിപ്പോകുമെന്ന് പറഞ്ഞു ആക്ഷേപിച്ചതിന്, “നിങ്ങൾക്ക് വെള്ളിപ്പാത്രങ്ങൾക്കും മറ്റും അപേക്ഷയുണ്ട്. ചക്രവർത്തിയുടെ സേവയ്ക്കും നിങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുണ്ട്. എനിയ്ക്കും ാരം രണ്ടും ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഞാൻ നിങ്ങളേക്കാൾ ധനികൻ തന്നെ. നിങ്ങളുടെ പാത്രങ്ങൾ രജത മയങ്ങളാണെങ്കിലും യുക്തികളും പ്രമാണങ്ങളും കാംക്ഷകളും എല്ലാം മൂൺ മയങ്ങളായിരിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് വളരെ കൈ ഉണ്ടെങ്കിലും അവയൊന്നും മതിയാകാതെ നിങ്ങൾ അതുപ്ലനായിരിയ്ക്കുന്നു. എനിയ്ക്കുള്ളതെല്ലാം ഞാൻ വലുതായി മതിച്ച് തുപ്ലനായിരിയ്ക്കുന്നു.” എന്നിങ്ങനെ എപിക്റ്ററ്റീസ്സ് ഉത്തരം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ശീല സമ്പന്നന്റെ ലക്ഷണം കാണിയ്ക്കുന്നു. ഉൽകൃഷ്ട പുരുഷത്വത്തിന്റെ ആധാരമായ സത്യവും, വിവേകത്തോടു ചേർന്ന അടക്കവും, ക്ഷമയും, അഭ്യാസവും കൊണ്ട് അതിബുദ്ധിയാൽ ലഭിയ്ക്കാവുന്നതിനേക്കാൾ അധികം ജീവിതക്ഷേമം സിദ്ധിയ്ക്കുന്നതാണ്. മനുഷ്യൻ സത്യത്തിൽ അവസ്ഥാകുതാവാണം; അവസ്ഥാകൃതനല്ല. അതിനാൽ, നിത്യം ജാഗരൂകനായിരുന്ന്

ത്തിയുടെ സേവനേറ ഒരു അടിമയായ മോണ്ടിയായിരുന്നു; ഇദ്ദേഹം “സ്ലോയിക്ക്” എന്ന ദൾനം (മനുഷ്യൻ സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ നിശ്ചല മനസ്സുനായി പ്രാകൃത വൃത്തിയേ തുപ്ലനായനുഷ്ഠിക്കണം എന്ന മതാനുസരണത്തോടു കൂടി സീനോവിനാൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ദൾനം) ആചരിച്ചിരുന്നു. മനുഷ്യനേറ സാരാംശം ഇപ്ലയാണെന്നും, അതു് സ്വതന്ത്രമാണെന്നും അതിനെ നയിക്കുന്ന മനുഷ്യാക്ഷി ഇശ്വരാംശമാണെന്നും ആയിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിനേറ മതം. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧-നേറ മദ്ധ്യകാലം.

വിശുദ്ധ ഹൃദയത്തോടു കൂടി ഉജ്ജ്വലമായി ആത്മഭരണം ശീലിച്ചാൽ, അനേകം വിപ്ലവങ്ങളും പ്രേരണകളും തടുക്കേണ്ടി വന്നാലും അത്യാസത്താൽ മേൽ പറഞ്ഞ ഗുണങ്ങൾ സിദ്ധിയ്ക്കാവുന്നതാണ്. വിക്ടോറിയ മഹാരാജ്ഞിയുടെ വല്ലഭനായിരുന്ന (൪)പ്രിൻസ് ആൽബർട്ട് ഒരു വിദ്യാശാലയിലേയ്ക്ക് ഒരു സമ്മാനം നിശ്ചയിച്ചതിൽ അത് കൊടുക്കേണ്ടത് അതി ബുദ്ധിമാനോ, അതി പ്രയത്ന ശീലനോ, അതി സൂക്ഷ്മഗ്രാഹിയ്ക്കോ അല്ലെന്നും, വിശാല മനസ്സുതയുടേയും മഹാശയതപത്തിന്റേയും ലക്ഷണങ്ങൾ ഉള്ളവൻ തന്നെ ആയിരിയ്ക്കണമെന്നും കല്പിച്ചത് ഞങ്ങൾ അഭിപ്രായത്തിന് സാക്ഷിയാകുന്നു. ഞങ്ങൾ ലക്ഷണങ്ങളുള്ളവർ സ്വന്തമായി ശ്രമിയ്ക്കുന്നതായാൽ ഓടുന്ന വെള്ളത്തിന് നില വെള്ളത്തേക്കാൾ തെളിവുണ്ടാകുന്നതുപോലെ അവർക്ക് ഉത്തമ പുരുഷത്വം തെളിഞ്ഞു വരുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ തേരുന്നവരുടെ കൃത്യങ്ങളും വചനങ്ങളും അന്യന്മാരിൽ പ്രാപിച്ച് ലുതർക്ക് എന്ന പോലെ അവർക്ക് ഒരുവിധം ചിരഞ്ജീവിതത്വം സിദ്ധിയ്ക്കുന്നു. എന്നാൽ, മേൽ പറഞ്ഞ ഉജ്ജ്വലത മഹാശയത്തോടു ചേർന്നവനോ ഞങ്ങൾ ഫലം സിദ്ധിയ്ക്കൂ. അതില്ലാത്ത കൃത്യാജ്ഞിതം, പക്ഷേ ഒരു ദോഷാവതാരമായി അവസാനിയ്ക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ, ധർമ്മബുദ്ധിയോടു ചേർന്ന ഉജ്ജ്വലത വ-

(൪)കലാവിദഗ്ദ്ധൻ; വിശിഷ്ട ശീലൻ; ഗൃഹ്യാഭ്യസനത്തിൽ സമർത്ഥൻ; എഡ്വർഡ് ചക്രവർത്തിയുടെ പിതാവും അല്പാപകനും; ഹുഗ്വുഡ്-ലെ മഹാപ്രഭുക്കന്മാരിന്റേതോടും; ൪൨-ാം വയസ്സിൽ ഹുഗ്വുഡ്-മാണ്ടി പരലോക പ്രാപ്തനായി.

ഫിയ്യുന്നവൻ മഹാമനസ്സുനായി പ്പരിണമിയ്ക്കും. (൫) ഫാക്ടറീസ് എന്ന വാഗീശപരൻ ഇതിലേയ്ക്കു് ഒരു ദ്രാഹ്യാന്തമാണ്. ഒരിയ്ക്കൽ അദ്ദേഹം കുറേ പാവൻ എണ്ണി തിട്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടു്, പത്ര പ്രകാരം പണം ചെല്ലേണ്ടപനായ ഒരു വ്യാപാരി പണത്തിന് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അതിന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞ മറുപടി ഇപ്രകാരം ആയിരുന്നു:—“നിങ്ങളുടെ കടത്തിന് പ്രമാണമുണ്ടല്ലോ. (൬) ഷെരിഡൻ പിൻ കടക്കാരനാണെങ്കിലും അയാൾക്കു് പ്രമാണമില്ലാത്തതിനാൽ ഞാൻ പണം അയാൾക്കു തന്നെ കൊടുക്കണം.” അപ്പോൾ വ്യാപാരി തന്റെ പത്രത്തേ കീറിക്കളകയാൽ, “ഇപ്പോൾ നിങ്ങളും പ്രമാണമില്ലാത്തവനായതോടു കൂടി മുൻ കടക്കാരനായതുകൊണ്ടു്, ഞാൻ പണം മൂളാടയ്ക്കു് നിങ്ങൾക്കു തന്നെ തരേണ്ടതായിരിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു് ആ കടക്കാരൻ തന്നെ പണം കൊടുക്കയും ചെയ്തു.

സുശീലന്, മേൽ പ്രസ്താവിച്ച ഉജ്ജ്വലതത്തോടു കൂടി ബലമായ മനഃസാക്ഷിയും, ഭർത്താവിന്റെ വെറും ശ്ലോ-

(൫) ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പലപ്പോഴും മന്ത്രിസഭയിൽ ഒരു അശ്വമായിരുന്ന മഹാമനസ്സുനം ഭീഷ്മദശിയും ആയ ഒരു വാഗീശപരൻ; അടിമ വ്യാപാരം നിറുത്തൽ ചെയ്യുന്നതിനും മറ്റനേകം ലോകോപകാര കൃത്യങ്ങൾക്കും ഉദ്യുക്തൻ; ഗവണ്ണർ ജനറലായിരുന്ന വ്യാറൻ ഹേസ്റ്റിങ്സിന്റെ അപരാധാരോപകന്മാരിൽ ഒരുവൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൮-ന്റെ അന്ത്യം.

(൬) ആംഗ്ലേയനാടകകർത്താവും വാഗീശപരനും; ഫാക്ടറീസിന്റെ സഹജീവി; ഹേസ്റ്റിങ്സിന്റെ അപരാധാരോപകന്മാരിൽ ഒരാൾ.

കുതറിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള “പുഷ്പപൂജ”യും ഉണ്ടായിരിക്കും. ആദ്യം പറഞ്ഞ ലക്ഷണത്തോടു കൂടിയാണ് (൭) ക്രാമ്പെൽ ഒരു ഭടയോഗം തിരിഞ്ഞെടുത്ത് മഹാവിഷ്ണുക്കളേ ജയിച്ച് രാജ്യാധികാരം കൈ ഏറ്റുറത്ത്. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞലക്ഷണമുള്ളവൻ പൂർവ്വന്മാരും സഹജീവികളും ആയ മഹത്തുക്കളേ യഥായോഗ്യം സ്തരിക്കയും ബഹുമാനിക്കയും ചെയ്യും. ഈ ഗുണമില്ലാത്തവൻ ഈശ്വര മാന്യവിശ്വാസം ഇല്ലാത്തവരായ് പരിണമിക്കും. പുജിത പുജയിൽ നിന്നാകുന്നു മനുഷ്യർക്ക് തങ്ങളിലും ഈശ്വരനോടും ബന്ധമുണ്ടാകുന്നത്. അതുതന്നെ ആകുന്നു പരമാർത്ഥത്തിൽ മതവിശ്വാസമെന്നു പറയുന്നത്.

“ഉയർച്ചിതനും, അറിവിയും തന്നത്താനേ പാതയുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളും” എന്നൊരുചൊല്ലുണ്ട്. അതുപോലെ

(൭) ഇംഗ്ലണ്ടിൽ, ചാർത്സ് പ്രഥമന്റെ കാലത്തുണ്ടായ തെരുക്കങ്ങളാൽ, ജനങ്ങൾ രാജാവിനെ മറഞ്ഞതിൽ ജനസമുദായ സൈന്യം നിർമ്മിച്ച്, അനേകം യുദ്ധങ്ങളിൽ രാജകക്ഷിയേ തോല്പിച്ച്, ജനദ്രോഹിയായ രാജാവിൽ മരണശിക്ഷ നടത്തി, “ജനയോഗരക്ഷകൻ” എന്ന സ്ഥാനം വഹിച്ച്, അത്യുജ്ജിതമായി നാലു വർഷം രാജ്യഭാരം നടത്തിയ ഒരു അസാമാന്യധീര പുരുഷൻ. ഇദ്ദേഹം മഹാശയനം, മഹാമനസ്സനും, ഭക്തനും ആയിരുന്നു. യൂറോപ്പിൽ ആധുനികന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഏകദേശം നെപ്പോളിയനോടു് സമശനായി ഗണിക്കാൻ തക്ക ഉയർച്ചിതവും ശക്തിയും ഇദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അസാധ്യമായി യാതൊന്നും ഇല്ലെന്നായിരുന്നു രണ്ടുപേരുടേയും അഭിപ്രായം. (കറുപ്പു നമ്പ. ൧) വാഴ്ത്ത. ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റെ പൂർവ്വാഭാം.

ഉജ്ജിതൻ തുറക്കുന്നവഴിയേ ബഹുക്കൾ തുടന്നിട്ട് അവ-
രുടെ വിശിഷ്ടപൗരന്മാരും ജനപ്രാപകമായിത്തീരും. ഇതി-
ലേയ്ക്ക് ഉദാഹരണങ്ങളായി, പൂതരിനേയും, ക്രാമവല്ലി-
നേയും കൂടാതെ, (വു)വാഷിങ്ടനേയും, (ൻ)വെല്ലിങ്ടനേയും
പഠയാവുന്നതാണ്.

(വു.) വടക്കേ അമേരിക്കയിലേ ചെറുകുടുംബമാനം
(യുണൈറ്റഡ് സ്റ്റേറ്റ്സ്) ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ ഒരു അംഗ-
മായിരുന്നകാലം, ഹൈ-ൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് യുദ്ധം
ആരംഭിച്ചതുതൽ ൨൦ വർഷത്തിനിടയിൽ സേനാനായ-
കനായും, മൂന്നു പ്രാവശ്യം രാജ്യയോഗനായകനായും (പ്രസി-
ഡണ്ട്) സ്വജനസമുദായത്തേ സർവ്വമതപൂർവ്വം നയിച്ച
ഒരു വിശിഷ്ടധീരപുരുഷൻ; ഇക്കാലത്ത് തന്റെ ജോലി-
കൾക്ക് യാതൊരു പ്രതിഫലവും വാങ്ങാതെ, രാജസ്ഥാനം
പ്രദാനം ചെയ്യപ്പെട്ടതുപോലും സ്വീകരിക്കാതെ, ഈ മ-
ഹാത്മാവ് കൃഷിച്ചത്തിയാൽ ജീവിതം കഴിച്ചു. വാഴ്ച.
ക്രി. ശ. ഹവ്വ-ന്റെ അന്ത്യം.

(ൻ.) ഇംഗ്ലണ്ടിലെ അതിപ്രസിദ്ധനായ സേനാനാ-
യകൻ; ൨൬-ാം വയസ്സിൽ (ഹെൻറി-ൽ) ഇന്ത്യയിൽ ഉ-
ദ്യോഗസ്ഥനായി (പട്ടാളത്തിൽ) വന്നു; ഹെൻറി-ൽ ടിപ്പു-
വിനെ അടക്കാനുണ്ടായ ശ്രീരംഗ പട്ടണത്തിന്റെ രോധ-
ത്തിൽ ഉപസേനാധിപനായി. ഹവ്വ-ൽ ശാസ്ത്രന്മാരെ
അസ്സെയിൽ വെച്ചു തോല്പിച്ചു; ഹവ്വ-ൽ സ്പെയിനിൽ,
നെപ്പോളിയന്റെ പടയുടെ ആക്രമണം തടുത്തു; ഹവ്വ-ൽ
വാട്ടർലൂ യുദ്ധത്തിൽ നെപ്പോളിയനെ തോല്പിച്ച് അയാ-
ളുടെ അധഃപതനം വരുത്തി; പിന്നീട്, ഇംഗ്ലണ്ടിൽ മ-
ന്ത്രിസ്ഥാനവും വഹിച്ചു. ഇദ്ദേഹം വിശിഷ്ടവിധാനകനായ
ധീരപുരുഷനും, അദ്ദേഹകൃത്യനിഷ്ഠനായ ഒരു മഹാത്മാവും
ആയിരുന്നു. ഹവ്വ-ൽ മരിച്ചു.

ചിലപ്പോൾ വിശിഷ്ടപുരുഷന്മാരാൽ മന്ത്രശക്തി-
യാലെന്നപോലെ അന്യർ ആകർഷിക്കപ്പെടുന്നു. “എന്റേറ
പാദസ്സൾ മാത്രത്താൽ ഇററചിയിൽ സൈന്യം വന്നു കൂട്ട-
ന്നതാണെ”ന് (൧൦) പാമ്പി പറഞ്ഞു. (൧൧)പീററർ സ-
ന്ത്യാസിയുടെ ശബ്ദമാത്രത്താൽ യൂറോപ്പ് ഇളകി ഏഷ്യയുടെ
നേക്ക് പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. (൧൨) കാലീഫ് ഓമറിന്റെ
സവാരിക്കമ്പ്, അന്യന്മാരുടെ വാളുകളേക്കാൾ, ദൃഷ്ടാ-
ക്കൾക്ക് ഭീതിജനകമായിരുന്നു.

(൧൦) പുരാതന റോമിലെ ഒരു വരിഷ്ഠ സേനാനാ-
യകൻ; ആഫ്രിക്കാ, ഏഷ്യ, സ്പെയിൻ ഈ ദേശങ്ങളിൽ
അനേകം യുദ്ധങ്ങളിൽ ജയിച്ച്, ആ ദിക്കുകളേ അടക്കി
ബുരിച്ചു. വളരേജനസ്സേഹവും സമ്പാദിച്ചു. ഇദ്ദേഹം ജൂ-
ലിയസ്സീസറീന്റെ മകളുടെ ഭർതാവായിരുന്നു. ആ-
സ്ട്രീമരിച്ചതോടുകൂടി സീസറുമായ് പിണങ്ങി; രണ്ടുപേരും
തമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റു ഒളിച്ചൊടി; ഈജി-
പ്റ്റിൽ വെച്ചു മരിച്ചു. വാഴ്ച ക്രിസ്തുവിനു മുൻപ് ൧-ാംശതാബ്ദം

(൧൧) ഒരു പരന്തിരിസ് യോദ്ധവ്; പാലസ്തീന-
യിനിൽ (ക്രിസ്തുവിന്റെ ജന്മഭൂമി) തീർത്ഥയാത്ര പോയപ്പോൾ
സ്വമതസ്ഥനേ തുട്തുകൾ കയ്യാളപ്പെടുത്തിയതുകണ്ട് സ-
ന്ത്യാസം സ്വീകരിച്ച് യൂറോപ്പിൽ പലസ്ഥലങ്ങളിലും സ-
ഞ്ചരിച്ച് ജനങ്ങളേയും രാജാക്കന്മാരേയും തീക്ഷ്ണവചന-
ങ്ങളാൽ ഇളക്കി കരിശുതരക്കുയ്ക്കുണ്ടായ ദീപ്തയുദ്ധങ്ങൾക്ക്
കാരണഭൂതനായി. വാഴ്ച. ക്രി. ശ. ൧൧-ന്റെ ആരംഭം.

(൧൨) ഇദ്ദേഹം മഹമ്മതിന്റെ പ്രതിനിധിസ്ഥാനം
(കാലിപ്പ്) മദീനയിൽ പത്തു വർഷക്കാലം വഹിച്ച്, അ-
നേകം രാജ്യങ്ങളേ കീഴടക്കി; ബലവാനും നീതിമാനും ആ-
യിരുന്നു. വാഴ്ച. ക്രി. ശ. ൭-ന്റെ മദ്ധ്യം.

മഹാശയകൃത്യസമ്പന്നന്മാരായ ശീലവാന്മാർ ചിരജീവികളായി വരാമെന്ന് മുൻപു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഒരു മഹാശയന്റെ ശ്രേഷ്ഠചിന്ത ആദ്യം ഏകാന്തമായിരുന്നാലും, ചിരകാലം അതു ലോകങ്ങളെ ബുദ്ധിയിൽ കുടിക്കുകയുണ്ടിട്ട്, അവസാനത്തിൽ അവർക്ക് നിത്യാനുഷ്ഠാനത്തിന് ഒരു ധർമ്മമായ പരിണമിയ്ക്കുന്നു. (൧൩) മോസസ്സ്, (൧൪) സാകുതീസ്,

(൧൩) ഈജിപ്റ്റിലേ രാജാവായ ഫേരോവിനാൽ എടുത്ത വളർത്തപ്പെട്ട ഒരു ജൂതയുവാവ്; സൈനായി മലയുടെ അടിവാരത്തിൽ സ്വജന വിമോചനത്തിന് ദൈവാജ്ഞ സിദ്ധിക്കയാൽ ഫേരോവിനോട് അനുവാദത്തിന് അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ഫേരോ അനുവദിക്കാത്തതിനാൽ, ഈജിപ്റ്റിൽ ദിവ്യസഹായത്താൽ ധ്വംസി ജനിപ്പിച്ചു അനുവാദം വാങ്ങിച്ചു. ചെങ്കടൽ കടക്കാൻ ചെന്ന ജനസംഘത്തെ, ഫേരോ തടുക്കയാൽ ദിവ്യസഹായം കൊണ്ട് ഫേരോവിനേ തോല്പിച്ചു. ഇതുകൊണ്ട് ജനസമ്മതനായി. പിന്നീട് നാല്പ്പതു ദിവസം പ്രത്യക്ഷ സംഭാഷണത്തിൽ ദൈവത്താൽ പ്രേരിതനായി ജ്ഞാത ധർമ്മ ഗ്രന്ഥത്തിലേ നിബന്ധനകൾ നിർമ്മിച്ചതായിപ്പറയപ്പെടുന്നു.

(൧൪) പ്രസിദ്ധ തമ യാവന ധർമ്മ വിദ്വാ വിശാരദൻ; പ്ലേറോവിന്റെ ഗുരു; മഹാമേധാവി; മഹാമനസ്കൻ; ജനസ്നേഹി; ദേഹ ബഹുലത്വനിഷേധകനായ ഈശ്വര ഭക്തൻ; ഒരു ധർമ്മഭാവത തന്റെ സഹചാരി എന്ന വിശ്വാസത്തോടും, താൻ ദൈവ പ്രേരിതനെന്ന ബോധത്തോടും കൂടി “ജ്ഞാനം തന്നെ ധർമ്മം” എന്ന മതം പഠത്തി; അതിനാൽ, അപരിഷ്കൃതരായ സ്വജനങ്ങളുടെ ഭോഷം സമ്പാദിച്ചു, ഉൽകൃഷ്ട ബുദ്ധിമാനെന്ന സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഈ “ലോകസാമാന്യ പൗരനി”ൽ രാജദ്രോഹക്കുറ്റം ചുമത്തി,

(൧൦) പേറ്റേറാ, പൂതർ ഇവരെല്ലാം ഇതിലേയ്ക്ക് ഉദാ-
ഹരണങ്ങളാണ്.

ജന ചരിത്രം എന്നു പറയുന്നത് സത്യത്തിൽ അതിന്റേ
ആധാര ഭൂതനുമായ മഹാത്മാക്കളുടേ കഥ തന്നെ ആ-
കുന്നു. ആചാരം, മതമെന്നീ സ്വരൂപത്തിൽ ജനങ്ങളുടേ
ഇടയിൽ ലീലകാലം നിവർന്നു വരുന്നത്, യഥാർത്ഥത്തിൽ
ഓരോ മഹാത്മാവിന്റെ നിശ്ചിത നീണ്ടുനീണ്ടു വരുന്നതത്രേ.

മരണശിക്ഷ വിധിച്ചു. സാധ്യമായ ശിക്ഷാചരമുകുണത്തി-
ന് അപേക്ഷിക്കാതെ, മാണം ഗുണകരമായ ബുദ്ധിമാ-
ചനം ആണെന്ന് വിശ്വാസത്തോടെ ആത്മാവിന്റെ നി-
ത്യതയേപ്പറ്റി ഭീഷപ്രസംഗം ചെയ്തിട്ട് അദ്ദേഹം വിചര-
കിച്ച് മരണശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു. വാഴ്ചി. മു. ൫-ാം ശ-
താബ്ദത്തിന്റെ ആദ്യം.

(൧൧) സാക്രട്ടീസിന്റെ പ്രധാനശിഷ്യൻ; സാക്രട്ടീസ് മത
പ്രചാരകൻ; വിദ്വാമാനു മതത്തിന്റെ പ്രാരംഭകൻ; നശപര
വസ്തുക്കളുടേ സത്തുകളായി, അനശപരങ്ങളായി (ഗ്രഹണാ-
കൃതികൾ എന്നു പറയപ്പെട്ട) ചില രൂപങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു
വാദിച്ച് ഗ്രഹണാകൃതി (ഐഡിയസ്) വാദം സ്ഥാപിച്ചു.
“സങ്കല്പിത രാജ്യയാഗം” (റിപ്പബ്ലിക്കു) എന്ന ഗ്രന്ഥ-
ത്തിൽ ജനസമുദായത്തിന്റെ നീതി എന്നു സാധിച്ചു; രാ-
ജ്യാംഗങ്ങളെ വിഭജനം ചെയ്തു. സത്യ സ്ഥാപനത്തിനും,
ജനസമുദായാഭിവൃദ്ധിയ്ക്കും ആയി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നി-
ർമ്മിച്ച പ്രസിദ്ധ തത്ത്വചിന്തകൻ. വാഴ്ചി. മു. ൫-ാം ശതവർഷത്തിന്റെ ഒടുക്കം.

ബുദ്ധൻ, ശങ്കരാചാര്യർ, (൧൬)രാമാനുജൻ, (൧൭) മഹ-
മെഡ്, മോസസ്സ് ഇവർ ഇതിലേയ്ക്ക് നിത്യസാക്ഷികളാ-
യിരിക്കുന്നു. സമജീവി ജനസമുദായാവസ്ഥയാൽ ഇവർ
നിബദ്ധന്മാരായിരുന്നു എങ്കിലും, ഇവരുടെ പിൻഗാമി-
കൾ അതിനേക്കാൾ, ഇവർ പതിച്ചു മുദ്രകളാൽ നി-
ബദ്ധന്മാരായിത്തീർന്നു. വിദ്യാവിഷയത്തിൽ ഓരോ വിധം
മുദ്ര പതിച്ചവരിൽ കാളിദാസൻ, (൧൮) ഷേക്സ്പിയർ,

(൧൬) വിശിഷ്ടാദപയിത മതസ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ.
൧൨.

(൧൭) ഇസ്ലാംമത സ്ഥാപകൻ; ബാല്യത്തിൽ സ്വജന-
ത്തിന്റെ ബഹു ദൈവത്വമതത്തിൽ അവിശ്വാസം ജനി-
ച്ചു; ഫറീദ് വർഗ്ഗക്കാരുടെ ദൈവൈകത്വ മതത്തിൽ
വിശ്വസിച്ചു പോന്നു. മെക്കയിൽ ഹൈന്ദവ പൂജാത്തിൽ
ഏകാകി പ്രാർത്ഥന ചെയ്തപ്പോൾ, ദൈവഭൂതൻ(ഗബ്രിയൽ)
ഒരു ദിവ്യഗ്രന്ഥം കാണിച്ചതായും, അന്നുമുതൽ മതാചാ-
ര്യത്വബോധം ഉദിച്ചതായും അറിയുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്
മെക്കയിൽ ശത്രുക്കളുണ്ടാകയാൽ, ക്രിസ്താബ്ദം ൬൨൨-ൽ
അവിടേനിന്ന് മെദീനയ്ക്ക് ഒളിച്ചോടി. ഇദ്ദേഹം ധർമ്മ
വ്യവസ്ഥകൾകൊണ്ട് എന്ന നാമധേയത്തോടുകൂടി ഉണ്ടാക്കി.
അതുതന്നെ ഇസ്ലാമിന് വേദ ഗ്രന്ഥമായിത്തീർന്നു. ജൂത,
ക്രിസ്തീയമതങ്ങളിൽനിന്ന് പല സാരാംശങ്ങളെയും അദ്ദേഹം
സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നീട്, പത്തു വർഷം ഓരോ യുദ്ധ-
ങ്ങൾ ചെയ്ത് അനേകം സാമന്ത രാജ്യങ്ങൾ അടക്കി. ക്രി-
സ്താബ്ദം ൬൨൨-ൽ മരിച്ചു.

(൧൮) ഇംഗ്ലണ്ടിലേ വരിയുകവി: നാടക കർതാ. വാഴ്ച
ക്രി. ശ ൧൬-ന്റെ ഒടുക്കം.

(൧൯) മിൽട്ടൺ (൨൦) ഗത്തേ ഇവർ പ്രമുഖന്മാരായിരുന്നു.

മുൻപിൽ പ്രസ്താവിച്ച വാഷിങ്ടൺ, ഒരു മഹാ-
മേധാവി അല്ലായിരുന്നു എങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നി-
ദ്ദോഷമായ ജീവിതവും, പരിശുദ്ധമായ സ്വഭാവവും, സ്തു-
ത്യനീയമായ മഹാമനസ്സതയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാട്ടുകാർക്ക്
ഒരു അഴിയാസ്സപത്തായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനേ ഉള്ളവർ
ജനസമുദായത്തിന്റെ ജീവശോണിതമാകുന്നു. അവരുടെ
വാഴ്ചയാൽ ദുഷ്ടാന്തങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ട് അവർ അതിനെ ശു-
ദ്ധീകരിച്ച് ഉയർത്തുന്നു. ഭാവിജനസന്തതിയ്ക്ക് അവരുടെ
പേരുകൾപ്പോലും ഉജ്ജ്വലമായിത്തീരും.

ഒരു ജനസമുദായത്തിനും അതിന്റെ അളുപ്പങ്ങൾക്കെന്ന-
പോലെ, ശീലഗുണത്തിനാൽ മാത്രമേ വർദ്ധനയുണ്ടാകുക
ള്ളൂ. അംഗങ്ങളുടെ ഗുണമനുസരിച്ചിരിക്കും സമുദായത്തിന്റെ
നില്പ്. അതിനാൽ സത്യം, മഹാമനസ്സുത, ആജ്ഞാനു-
സരണം, ആത്മബലമാനം, വൃത്തിശുദ്ധി, രാജഭക്തി,
ഔജ്വല്യം എന്നീ ഗുണങ്ങൾ ബഹുഷളിൽ വ്യാപിച്ചെങ്കി-
ലത്രേ, അവരുടെ ജനസമുദായത്തിന് ഗൗരവവും മാന്യതയും
സിദ്ധിപ്പെടൂ. അംഗങ്ങൾക്ക് വൃത്തിദോഷമുണ്ടായാൽ അം-
ഗസംഘാതമായ സമുദായത്തിന് പുരുഷത്വവും സ്വാത-
ന്ത്ര്യത്തിന് അവകാശവും എങ്ങനേ ലഭിക്കും.

(൧൯) ഇംഗ്ലണ്ടിലേ മഹാകവി; സ്വർഗ്ഗഭംശം എന്ന
ഗാഥികളുടെ കർത്താവ്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റെ ആ-
ദ്യവും മദ്ധ്യവും.

(൨൦) ജർമ്മനിയിലെ ഒരു മഹാകവി; ഇദ്ദേഹത്തെ ജ-
ർമ്മനിയിലെ ഷേക്സ്പിയർ എന്ന് പറയാറുണ്ട്. മന്ത്രി
ആയിരുന്നു. “ഫാസ്റ്റ്” എന്ന കൃതിയുടെ കർത്താവ്. വാഴ്ച
ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ അന്ത്യവും ൧൯-ന്റെ ആദ്യവും.

രാജ്യവിസ്താരംകൊണ്ടല്ല ഒരു ജനസമുദായം ശ്രേഷ്ഠമാകുന്നത്. പരാതന (*) യാവനരാജ്യവും, ആധുനികരഷ്ട്രരാജ്യവും, ചീനയും, ജപ്പാനും നോക്കുക.

പൂർവ്വ മഹാത്മാരുടെ കഥ ഒരു രാജ്യത്തിന്റേ സ്വത്താകുന്നു. പുരുഷ ജീവിതംപോലെ ജന ജീവിതവും ഒരു അനുഭവ നിധിയാകുന്നു. ആ നിധിയുടെ സമ്പ്രദായംഗത്താൽ സമുദായത്തിന് വിരിച്ചാരവും അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടാകും. ഔഷ്ഠ്യോഗത്താൽ അധഃപതനവും സിദ്ധമാകും. പുരുഷന്മാർക്കെന്നപോലെ ജനസമുദായത്തിനും, ആപത്തുകൾ പരിശോധകങ്ങളും ബലപ്രദങ്ങളും ആകുന്നു. അതിന്റേ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ ശീലവിശിഷ്ടന്മാരുടെ പ്രയത്നങ്ങളും കഷ്ടതകളും വിലസിക്കാണാവുന്നതാണ്.

(*) വിസ്താരം $\frac{1}{൧൦൦}$ ലക്ഷം ചതുരശ്ര മൈൽ—യാവനരാജ്യം

ടി	൮൬	”	റഷ്യ.
ടി	൧൪	”	ചീന.
ടി	൧൧	”	ജപ്പാൻ.

കലാവിദ്യ, പ്രകൃതിവിദ്യ, തത്ത്വവിദ്യ ഇതുകളിൽ ലോകവിശുദ്ധതയായ വിദ്യാഭ്യാസം, ലോകജിത്തായ അലക്സാണ്ടറും യാവനന്മാരായിരുന്നു. റഷ്യ ഇപ്പോൾ യൂറോപ്പിൽ കണ്ടതിൽ അപരിഷ്കൃതമായ ഒരു രാജ്യമാണ്. ഇതിനേയും ചീനരാജ്യത്തേയും ജപ്പാൻകാർ യുദ്ധത്തിൽ തോൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു.

൨. ഗുഹ്യാഭ്യസനം.

ഏതോ പ്രേമസ്വരൂപം മനുജയുടെ തന്നെ—
 ചേർത്തുയർത്തുന്നു നമ്മേ
 മാത്രാകാരങ്ങളാണിങ്ങുവി വിവിധ മഹാ-
 തമാക്കളെപ്പറ്റാതെതോ
 ഏതോ സീതാദിയായ്തീർത്തുവ. ഗുണയുതം—
 ഭേദശൂന്യശൃംഗം ചെ-
 യ്തോ തേജസ്സജ്ജ്വലിച്ചുറത്തളിരുകളിലിവ-
 ക്കേകണം നിത്യസൗഖ്യം.

മാധവീനാടകത്തിലേ നാദി.

“ഗുഹ്യാഭ്യസനം” എന്നതിന് ഇവിടെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അർത്ഥം ഗ്രഹസംബന്ധമായി, അതായത്, ഗ്രഹണീ-മാഗ്നമായി ഉണ്ടാകാവുന്ന സന്മാഗ്ന പരിശീലനം ആകുന്നു.

“പ്രേമം എന്ന ധർമ്മഭേദം, തന്റേ ദിവ്യ മാനുഷ്യ ഭാവഭേദത്തോടു” സ്രീസ്വരൂപത്തിൽ ആവിർഭവിച്ച്, മനുഷ്യരേ ഉയർത്തുന്നു” എന്ന് ഗതേ മഹാകവി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള (ഫാസ്റ്റ് എന്ന കൃതിയുടേ അന്ത്യശ്ലോകത്തിൽ) അഭിപ്രായമാകുന്നു പ്രസ്താവന ശ്ലോകത്തിന്റേ ആദ്യത്തേ വരിയിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.

മാതൃസ്നേഹം, മനുഷ്യാനുഗ്രഹണത്തിനായി അവതീർണ്ണമായിരിക്കുന്ന സർവ്വനിയന്താവിന്റെ സ്വരൂപം തന്നെയാകുന്നു. ഈ തത്ത്വത്തിന് മേൽ പറഞ്ഞ ഗതേ കവിയുടെ വചനം കൂടാതെ, പരന്തിരീസ്കാരനായ (൨൧) ഡിമൈസ്റ്റർ

(൨൧) റഷ്യയിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കപ്പെട്ട പരിന്തിരീസ് രാജ്യദൂതൻ.

എന്ന മഹാത്മാവു് അദ്ദേഹത്തിന്റേ അമ്മയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന, താഴെപ്പറയുന്ന വചനവും സാക്ഷിയാകുന്നു:—“എന്റേ അലൌകികമായ മാതാവു്, സ്വപ്നകാലം മനുഷ്യരൂപത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചിരുന്ന ഒരു ദൈവഭൂതിയായിരുന്നു.”

മനുഷ്യർ ബാല്യത്തിൽ മനസ്സിൽ പതിയുന്ന ഭാവങ്ങൾ, റിസ്കും മായുക്കയില്ല. അപ്പോൾ ഇടുന്ന ആശയ ബീജങ്ങൾ, സ്വപ്നകാലം മുളയായിവളർന്നുവന്നു്, കാലാന്തരത്തിൽ ചിന്തകളായും, കൃത്യങ്ങളായും, അനുഷ്ഠാനങ്ങളായും പരിണമിയ്ക്കുന്നു. ലോകത്തു സുഖവും അസുഖവും, ഇരുളും വെളിവും, പരിഷ്കൃതിയും അപരിഷ്കൃതിയും ആത്യന്തം സ്രീയുടേ ഗുഹ്യാധികാരത്തേ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളുടേ ഗുഹ്യാധികാരബലം നോക്കുന്നതായാൽ, ഇപ്പോൾ ചിലെടത്തു് സ്രീകൾ അവകാശപ്പെടുന്ന രാജ്യാധികാരം ഏറ്റവും തൃപ്തമാകുന്നു. മഹാ മേധാവിയായ നെപ്പോളിയൻ പ്രെ്ബുക്കാരെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞതുപോലെ, നമ്മുടെ സമുദായത്തിന്റേ അഭിവൃദ്ധിക്ക് അവശ്യം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു് യോഗ്യകളായ അമ്മമാരേത്തന്നെ ആകുന്നു.

നമ്മുടേ കായികക്ഷേമത്തിനു് പ്രകൃതിയിലേ ശുദ്ധവായു ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതു പോലെ ആത്മീയക്ഷേമത്തിനു് ആവശ്യമായ ധാർമികവായുവിനേ ചമയ്ക്കുന്നതും നയിക്കുന്നതും അമ്മയാണു്. ജനസമുദായത്തിന്റേ വിവേകത്തിനു് ആധാരമായ തലച്ചോറിനേ ഭരിക്കുന്നതു് പുരുഷനും, വികാരങ്ങൾക്കു് ആധാരമായ ഹൃദയത്തേ ഭരിക്കുന്നതു് സ്രീയുമാകുന്നു. വികാരമാകുന്നു ശീല ഗുണമുണ്ടാക്കുന്നതു്. പുരുഷനാൽ വിശ്വസിക്കാൻ മാത്രം കഴിയുന്നതിനേ, സ്നേഹിപ്പിക്കാൻ സ്രീക്കുഴിയും. അതി-

നാൽ സന്മാർഗ്ഗത്തിനാധാരം സ്രീതന്നേ. ബാല്യത്തിൽ വളരെ ഭിന്നഭാവത്താലായിരുന്ന (൨൨) സെൻറഗസ്ത്രൻ തന്റെ അമ്മയുടേ ശീല നിഷ്ഠയാൽ വഴി തിരിഞ്ഞു ക്രിസ്തുലോകപ്രസിദ്ധനായ ഒരു മാതൃക പുരുഷനായിത്തീർന്നു.

ഗുണവതിയും, അത്ഭുതശക്തിയുമായ, പ്രസന്നയും ശുചിയുമായ ഒരു സ്ത്രീ ഭരിക്കുന്ന ഗൃഹം ഏറ്റവും ദരിദ്രമായിരുന്നെങ്കിലും, ഒരു സുഖാലയമായിരിക്കും. പരസേവനവും, കൃത്യധർമ്മവും പഠിക്കുന്നതിന് അത് ഒരു പാഠശാലയായിത്തീരും. എന്നാൽ, കുട്ടികൾ, തന്റെ സഹവാസം സദാ ആഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ, അമ്മ അവളുടേ അധികാരം മാധുരിയോടും, ബാലക്രിസ്താദികളിൽ ആനുകൂല്യത്തോടും നടത്തേണ്ടതാണ്. ഈ വിധമുള്ള പരിചരണം കൂടാതെ വളരുന്നവർ ശീല വിഷയത്തിൽ, നഷ്ടം വളർത്തപ്പെടാത്ത നായുക്തികളെപ്പോലെ ആയിരിക്കും. മേൽപ്രകാരമുള്ള ഗൃഹത്തേ സ്നേഹിച്ചു വളരുന്ന കുട്ടികളാകുന്ന കാലക്രമത്തിൽ, സ്വരാജ്യത്തിന്റെ സ്നേഹികളും രക്ഷകന്മാരും ആയിത്തീരുന്നത്. നേരെ മറിച്ച്, (൨൩) ബാല്യം പഠിച്ചു-

(൨൨) ക്രിസ്തീയ വർഗ്ഗത്തിലേ പുറംചാർവർത്തിൽ ചേർന്ന ഒരു ശ്രമണൻ; ൩൩-ാം വയസ്സിൽ ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ചേർന്ന്, മതവിഭാഗത്തിൽ വളരെ പ്രസിദ്ധനായി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു. ബാല്യത്തിൽ ഭിന്നഭാവത്താലായിരുന്നു. ക്രിസ്തീയയായ അമ്മയുടേ പ്രേരണയാൽ സന്മാർഗ്ഗിയായി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൪-ന്റെ മദ്ധ്യം.

(൨൩) പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ആംഗ്ലിക്കൻ രാജ്യ നീതിജ്ഞൻ; ഫ്രാങ്ക്സിന്റെയും ഷെറിഡന്റെയും സഹജീവിയായ വാൾട്ടർ; അമ്മേരിക്കയിലേ ഹെക്ടർ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ

നാനുപോലേ, “ആദ്യത്തേ ശ്വാസം മുതൽ ഒട്ടക്കലത്തേതു വരേ, അചതുരകളായ മാതാക്കളാലും ഉപ മാതാക്കളാലും മനുഷ്യർ അനുഭവിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ള ധർമ്മക്ലേശരോഗ-ങ്ങൾക്ക് കണക്കില്ലാത്തതാകുന്നു.”

വാഷിങ്ടന്റെ അമ്മയ്ക്ക് വിശിഷ്ടമായ ഭരണസാ-
മത്വം ഉണ്ടായിരുന്നു. ക്രാംവെലിന്റെ അമ്മ ശാന്തി-
ക്ഷമകളോടു കൂടി ഉജ്ജ്വലവും സ്വാശ്രയവും നിശ്ചിത
ബുദ്ധിയും വിശിഷ്ട തരമായി വഹിച്ചിരുന്നു. മകൻ രാജാ-
ധികാരം സിദ്ധിയ്ക്കുന്നതിനു മുൻപ് സ്വഗൃഹത്തിൽ സ്വ-
പ്രയത്നത്താൽ വാററു ജോലിയിൽ സമ്പാദിച്ച ധനം
കൊണ്ട് ഈ മഹതി അഞ്ചു പെൺമക്കളെ സ്രീ-
ധനം കൊടുത്ത് കെട്ടിച്ചയക്കുകയും, പിന്നീട് രാജ പദവി
സിദ്ധിച്ച്, രാജധാനിയിൽ പാപ്പായതിന്റെ ശേഷവും
തന്റെ മുൻപിലത്തേ ലഘുവൃത്തി ആചരിച്ച വരികയും
ചെയ്തു. (൨൪) ലാർഡ് ബ്രൂഹമ്മിനാണ്ടായിരുന്ന ഉദ്യമശീ-
ലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മുമ്മയിൽ നിന്നും സിദ്ധിച്ച-

ഭിന്നിപ്പിനേയും ഫ്രാൻസിലേ രാജഭരണ ഭേദനത്തേയും
ബലമായി ആക്ഷേപിച്ചു. രാജനീതിസംബന്ധമായി അ-
നേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. മേൽ പ്രസ്താവിച്ച വാഗീ-
ശ്വരന്മാരോടു ചേർന്ന് ഫേസ്റ്റിങ്സിന്റെ അപരാധാരോ-
പണം നടത്തി. ഇദ്ദേഹം ധീരപുരുഷനും വിശിഷ്ട ധർ-
ബുദ്ധിയും, മഹാ മേധാവിയും ആയിരുന്നു. വാഴ്ച ക്രി. ശ.
൧൮-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യംവരേ.

(൨൪) ഒരു ആംഗ്ലേയവിദവാൻ; ഇദ്ദേഹം ശാസ്ത്രജ്ഞനും,
വ്യവഹാരിയും, വാഗീശ്വരനും, രാജതന്ത്രജ്ഞനും ആയി-
രുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിലേപ്രധാന ന്യായാധിപതി എന്ന സ്ഥാ-
നവും ഇദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ചിരുന്നു. മഹാമേധാവിയായും,

താൺ. (൨൫) ഗ്രേ എന്ന കവിയുടെ ദയയും വത്സല-
തപവും അദ്ദേഹത്തിന്റേ അമ്മ കൊടുത്തതാൺ. ഗതേത
കവിയുടേ അമ്മ വളരേ വിശിഷ്ട ഗുണമുള്ളവളായിരുന്നു.
ആ സ്ത്രീയാൺ അദ്ദേഹത്തിന്റേ ബുദ്ധിശീലങ്ങളെ ബല-
മായി ത്തിരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പുരാതന ചരിത്ര കർത്താവായ
(൨൬) മിശേലെറിന് പുരാതനന്മാരുടേ നേർക്കുണ്ടായിരുന്ന
സ്ഥായി അദ്ദേഹത്തിന്റേ അമ്മയിൽനിന്നും ലഭിച്ചതാ-
യിരുന്നു. പ്രസിഡണ്ട് ആഡംസ് അദ്ദേഹത്തിന്റേ മാ-
താവിനേ താഴേ കാണുന്ന പ്രകാരം പരസ്യമായി വണ്ണി-
ച്ചിരിക്കുന്നു:—“മനുഷ്യർക്കു സിദ്ധിക്കാവുന്ന ഉത്തമാനുഗ്രഹം,
എനിക്ക് ബാല്യത്തിൽ സിദ്ധിച്ചിരുന്നു— അതായത്,
തന്റേ കുട്ടികളുടെ ശീലം ചമയ്ക്കുന്നതിന് ജാഗ്രതയും
ശക്തിയും ഉള്ള ഒരു മാതാവ്—എനിക്ക് ആത്മീയമായും,
ധാർമികമായും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള അറിവെല്ലാം എന്റേ മാ-
താവിൽ നിന്നും കിട്ടിയതാൺ. അതിനേ പൂർണ്ണമായി
അനുകരിയ്ക്കാൻ എന്നാൽ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഞം അപൂർണ്ണത
നിമിത്തം വന്നിട്ടുള്ള തെറ്റുകൾക്കെല്ലാം ഉത്തരവാദി
ഞാനാൺ; അമ്മയല്ല.”

ധീരപുരുഷനായും, ധർമ്മിഷ്ഠനായും, ജനകാരുണ്യവാനായും,
ബഹുവിദ്യാവിശാരദനായും ഇദ്ദേഹം പ്രശോഭിച്ചു. വാഴ്ച
ക്രി. ശ ൧൮-ന്റേ അന്ത്യം മുതൽ ൧൯-ന്റേ മദ്ധ്യം വരെ.

(൨൫) ആംഗ്ലേയ കവി; നവരത്നമാലികാ ഗ്രന്ഥത്തിൽ
ഭാഷാന്തരം ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്ന ഒരു വിഭാഗം എന്ന കവി-
തയുടേ മൂല കർത്താവ്. വാഴ്ച ക്രി. ശ ൧൮-ന്റേ ആദ്യം
മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൨൬) പരന്തിരീസ് ചരിത്രകർത്താവ്; വാഴ്ച ക്രി. ശ.
൧൯ ന്റേ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

എന്നാൽ, ഞാൻ വിധം ശീല നിർമ്മാണം ചെയ്യുന്നതിന്, ഗൃഹണിക്കു കേവലം പ്രാണി സാധാരണമായും സ്വഭാവ സിദ്ധമായും ഉള്ള സ്നേഹം മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നാൽ പോരാ. അതിനോട് ഉചിതജ്ഞതയും ക്രമ നിഷ്ഠയും ചേർന്നിരിക്കണം. പ്രകൃതിധർമ്മങ്ങളേ സാമാന്യമായേങ്കിലും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുകയേവണം. ഗൃഹ്യങ്ങളായ സകലവിഷയങ്ങളിലും വിവേകം പ്രയോഗിക്കുന്ന ഗൃഹണിയ്ക്കു ഭരണത്തിൽ പ്രാപ്തി കൂടുന്നതും അതിനാൽ ഒരോ കാര്യത്തിലും മുൻകരുതലോട് വേണ്ട വിധാനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനും, ബുദ്ധിപൂർവ്വം പ്രവൃത്തിക്കുന്നതിനും, ആവശ്യം പോലെ ഓരോ പരിഷ്കാരം നടത്തുന്നതിനും അവർ ശക്തയായിത്തീരുന്നതും ആകുന്നു. ഇതിലേയ്ക്കു മൂല്യാംഗങ്ങളായ ഗണനം, ക്രമാനുസരണം, കാലകാരിത്വം ഈ മൂന്നും മിശ്രിതം ആസന്നമാകാൻ ഉണ്ടാകുന്നവയാണ്. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരുക്കത്താൽ ബലം സിദ്ധിക്കുന്നവർ സാധുക്കളായ അജ്ഞകളെപ്പോലെ ഇരിക്കാതെ സ്വശക്തികളായി ലൌകികവൃത്തിയിൽ വരാവുന്ന കള്ളങ്ങളും വഞ്ചകങ്ങളും മറ്റും എതിർക്കാൻ ബലമുള്ളവരായിത്തീരും.

കാര്യഗ്രഹണശക്തി, ചിന്താശക്തി, പ്രേമശക്തി ഇവയോട് സ്പഷ്ടിക്കപ്പെട്ട സ്രീയേ പുരുഷന്റെ കായിക സുഖത്തിനുള്ള കേവലം അഴകാൻ ഒരു ജഡസ്വരൂപമായ് ഗണിയ്ക്കുന്നത് അബദ്ധമാകുന്നു. സത്യത്തിൽ അവർ ജനാഭിമുഖിയ്ക്കു സാരങ്ങളായ കൃത്യധർമ്മങ്ങൾ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. താഴെ പറയുന്ന പട്ടത്തോടു കൂടി ഈ രണ്ടാം ഭാഗം ഇവിടെ അവസാനിപ്പിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

“ഗാഢസ്വപ്നത്തിനു ശേഷിയും ബഹുവിധ-
ജ്ഞാനാജ്ഞനേ ശക്തിയും
കാൽപ്രാഹ്നിതയും പരമം വിവിധം-
സാഹായകം ചെയ്യുവാൻ
ക്രൂരേന ഹൃദയത്തൊടൊരു മവളെ-
ക്കമാത്മ ഭോഗത്തിനും
പേറിനും കൃത്യവ്രതമാത്ര മറിവു-
ജ്ഞാതൈസ്സകിഞ്ചിദ്ദൃശം.”

മാധവീ നാടകം.

൩. സംസ്കൃതം, അനുകരണവും.

“തപ്തായസ്സിഖൊഴിക്കിലപ്പതിനെയും
പേർ പോലു മജ്ഞാതമാം;
മുക്താകാര മണിത്തേ പുഷ്പര ഭജേ
ശോഭിപ്പതാ മജ്ജലം
മുത്താം ചോതിയിലംബുധയ കിഴിയുകിൽ
ചിപ്പിക്കുക പ്രായശോ
മത്സ്യംകൃത്തമ മദ്ധ്യമായമ ഗുണാ-
വേശം സ്വ സംസ്കൃതം.”

ഭക്താചാര്യ നീതി ശതകം ശ്ലോ. ൩൭.

“അറിവിന്നപ്പിന്നെന്നോണം
സദ്യുത്താൽ പക്ഷം ഗുണം
ഉണ്ടാം മനസ്സിനാൽ ബോധം
സദ്യുത്താൽ സദ്യുതി നിണ്ണയം.”

(തിരുക്കുറുൾ ൪൬൨-൦-൩-൦)

“നല്ല പടമഴുത്തിൽ അഭ്യാസിയായവൻ ഉത്തമ മാതൃകയെ നോക്കി തന്റെ കരത്തേ നയിക്കുന്നതുപോലേ, തന്റെ ജീവിത പടം ഭംഗിയായിത്തീരണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ ഉത്തമമായ അസ്ഥിനേ അനുകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചു, അതിനേ അതിശയിക്കാൻ ശ്രമിക്കണം.”

(൨൭) ഓവൻ ഫെൽടൺ.

നാം അശിക്ഷണ ആഹാരത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിന് അനുരൂപമായ പോഷണം നമ്മുടേ ദേഹത്തിന് സിദ്ധിയ്ക്കുന്നതുപോലേ, നമ്മുടേ സഹചാരികളുടെ വൃത്തി സംഭാഷണങ്ങൾ മുലമുണ്ടാകുന്ന ഗുണഭോഷങ്ങളിൽ നിന്നും നമ്മുടേ ആത്മാവ് ധർമ്മത്തേയോ, അധർമ്മത്തേയോ അബലം പ്രാപിയ്ക്കുന്നു. അനുകരണം മനുഷ്യന് സ്വഭാവജന്യമാകുന്നു. അതിനാൽ, “സ്തുതിക്ക, അനുചരിക്ക, ശ്രമിക്ക” എന്നിങ്ങനേ ഉപദേശത്രയം ബാക്സ് പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. എന്നാൽ, അനുകരണം അബലമായിരുന്നാലും അതിന്റെ ഫലം ശാശ്വതമാകുന്നു. അനുകരണം നിരന്തര ധർമ്മമാകയാൽ വൃദ്ധനാകു് പോലും സഹവാസത്താൽ ഒരുവിധം ഐക്യം സിദ്ധിക്കുന്നതായി എമർസൺ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ശരിയാണെങ്കിൽ യുവാക്കന്മാരുടെ കഥ വിശേഷിച്ചു പറയുവാനില്ല. പ്ലേറ്റോ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു പോലേ “അഭ്യാസം ചെറിയ കാതുമല്ലെ”ങ്കിൽ, അവഹിതാഭ്യാസം ഒരു കൊടു മന്നവനേപ്പോലേയാകുന്നു. അതിനാൽ അഭ്യാസ ഭോഷത്തേ നിവർത്തിപ്പിക്കാൻ ബുദ്ധ്യാജിതം ഉണ്ടാകുന്നതാണ് സന്മാർഗ്ഗശീലത്തിന്റെ മുഖ്യാദേശമെന്ന്

(൨൭) ഒരു ആംഗ്ലേയ ധർമ്മ വിദ്വാ ഗ്രന്ഥകർത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ൽ.

(൨൮) ലാക്കു പഠത്തിരിയ്ക്കുന്നു. “ഭുജന സംഭാഷണം തല്ക്കാലം ഭാഷം ചെയ്തില്ലെങ്കിലും ഒരു വ്യാധിപോലെ നമ്മേ തുടന്ന് പുനർജീവിയ്ക്കുന്നതാണെന്ന്”(൨൯) സൈനക്കാ പഠത്തിരിയ്ക്കുന്നു. “ഉത്തരേന്ദ്ര കൂടേ നടക്കുന്നവൻ ഉത്തയിട്ടു തുടങ്ങും.” സാധാരണനാരായ സ്വാത്മപരമാരോടുള്ള സംസ്കൃതാൽ സ്വഭാവത്തിൽ ഒളിപ്പും കുടുംബം വ്യാപിച്ചു, പുരുഷതപവും ശീലവിശാലതയും സിദ്ധിക്കാതാകും. എന്നാൽ, ഉത്തജിത ബുദ്ധിമാന്മാരോടുള്ള സഹവാസത്താൽ നമുക്ക് ബലം കൂടുകയും, നമ്മുടെ നിശ്ചയങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുണ്ടാകുകയും, ഉദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഉന്നതി ഏറുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു നിമിത്തം നമ്മുടെ സ്വന്തം കാര്യങ്ങളിൽ നമുക്ക് സാമർത്ഥ്യം വലിക്കുന്നതുകൂടാതെ, അന്യന്മാരെ സഹലം സഹായിക്കുന്നതിന് ശക്തി ഏറുന്നതും ആകുന്നു. അന്യന്മാരോടുള്ള സഹവാസത്താൽ നാം അനുഭവസമ്പന്നന്മാരായിത്തീരുന്നു. അതിനാലുണ്ടാകുന്ന സഹവേദിത്വം ബാഹ്യാജ്ജിതമായിരുന്നാലും സ്വാജ്ജിതത്തേ വലിപ്പിക്കുന്നതുമാകുന്നു. അതിനാൽ, ശീലത്തിന്നുറപ്പു-

(൨൮) വ്യാവഹാരികബുദ്ധിയിൽ മാത്രകാ പുരുഷനായ ഒരു ആംഗ്ലേയ തത്ത്വജ്ഞാനി; ലോകപ്രസിദ്ധ സൂക്ഷ്മബുദ്ധി; “ചിത്തവിവേചനം” മുതലായ അനേക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താ; രാജനീതിജ്ഞൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-നേർ ആദ്യ ഭാഗം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

(൨൯) റോമൻ വാഗീശനും, വിദ്യാവിശാരദനും, കവിയും; ഇദ്ദേഹം വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിച്ചിരുന്നു; ആദ്യം നീറോ ചക്രവർത്തിയുടെ സേവകനായിരുന്നു; ഒടുവിൽ പിണങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിബ്ബന്ധത്താൽ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧-നേർ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

ണ്ടാകുന്നു. ഒരു പ്രസിദ്ധാധ്യാപകനായിരുന്ന (൩൦) ഡാക്ടർ-
ആണ്റാൾ തന്റെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ഉത്തമനായ ചിലരെ
തിരഞ്ഞെടുത്ത്, അവരിൽ കാണപ്പെട്ട ഗുണങ്ങളേയും,
മഹാമനസ്കതയേയും, തന്റെ ആക്ഷണ ശക്തിയാൽ
ആനയിക്കയും, അവർ മുഖേന സ്വഗുണ മഹത്തവങ്ങളെ
ലോകത്തിൽ ബഹു പ്രാപകമാക്കുകയും ചെയ്തു. റം വിധ-
മുള്ള മാതൃകാ പുരുഷന്മാർ, ക്ഷുത്തിൽ എറിയുന്ന കല്ലു
പോലെ, അവർ സ്പർശിക്കുന്ന ആളുകളിൽ ചലനം ഉല്പാ-
ദിപ്പിച്ച്, ആ ചലനത്തിന്റെ ശക്തിയെ വിശാലത ഏ-
റുന്ന ഓരോ ജനവലയങ്ങളിൽ വ്യാപിപ്പിച്ച്, ഒക്കെ ദിഗ-
ന്തത്തിൽ ചെന്നു തട്ടിയുണ. ഒരു ഗുണവാന്റെ ജീവിതം
അതി ഫലപ്രദമായ ഒരു സമുത്ഥി പ്രസംഗംപോലെ
യാണു്.

റം വിധമുള്ള ശീലശക്തി കേവലാവസ്ഥയിലുള്ളവ-
രിലും ചിലപ്പോൾ കാണാം. (൩൧) പ്രാൻക്ലിൻ ഒരു സാ-
ധാരണ കൈത്തൊഴിൽക്കാരനായി ലണ്ടനിൽ ജോലി
ചെയ്ത കാലം, ആ തൊഴിൽശാലയിലെ സകല പണി-
ക്കാരേയും ദൃഷ്ടാന്തമാഗ്ഗമായി, നന്നാക്കി. ഇതുപോലെ
ലോകത്തുണ്ടായിട്ടുള്ള നന്മകളെല്ലാം പുരാതനനായ എ-
ത്രയൊ അജ്ഞാത സാധുക്കളിൽ നിന്നും ആകുന്നു ഉത്ഭ-
വിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

(൩൦) ഒരു ആംഗ്ലേയ മതോപദേശി; റഗ് ബി പാറ-
ശാലയിലേ കീർത്തികേട്ട പ്രധാനാധ്യാപകൻ; ചരിത്ര ഗ്ര-
ന്ഥകർത്താ; ധർമ്മചരണാഭ്യാസനത്തിൽ പ്രസിദ്ധൻ. വാഴ്ച
ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ മദ്ധ്യം വരെ.

(൩൧) അമ്മേരിക്കയിലേ അതിപ്രസിദ്ധനായ ഒരു രാജ്യ-
നീതിജ്ഞൻ; ഒരു പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞന്റെയും ഒരു പത്രാ-
ധിപരുടേയും നിലയിൽ ഇദ്ദേഹം വളരേശോഭിച്ചു. ബാല്യപ-

ആത്മാവിന്, മഹാത്മാക്കളോടുള്ള സഹവാസവും സംഭാഷണവും, ദേഹത്തിന് സമുദ്രതീരത്തും മലപ്രദേശത്തും ഉള്ള ശുദ്ധവായു എങ്ങിനെയോ അതുപോലെ സുഖകരങ്ങളും ശക്തിപ്രദങ്ങളും ആണ്. ബക്കിനെക്കുറിച്ച് ഫാക്സ് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു: “ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും ലോകാനുഭവത്തിൽ നിന്നും എനിക്കു കിട്ടിട്ടുള്ള അറിവെല്ലാം ഒരു ത്രാസിലും ബക്കിന്റെ സഹവാസത്തിൽ നിന്നും കിട്ടിട്ടുള്ള അറിവ് മറേറതിലും ആയി തുക്കി നോക്കിയാൽ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞത് അധികം തുക്കമുള്ളതായിരിക്കും.” (൩൨) വേഡ്സ് വൊത്ത് കവിയുടെ സ്വഭാവത്തിന്റെ മാധുരിയും ആദൃതയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരി (ഡൊറോതി)യിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതാണ്. എന്നാൽ, െര ഭാഗത്തേയ്ക്കുത്തമ ദൃഷ്ടാന്തം മുൻ പ്രസ്താവിച്ച ഡാക്ടർ ആണ്ണാൾഡ് തന്നെ ആകുന്നു.

മഹാത്മാക്കളേ ബഹുമാനിക്കുന്നവൻ ധർമ്മപരിഷ്ക്കരണത്തിൽ മഹാ വിരോധിയായിരിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യബന്ധത്തിൽ നിന്നും മോചനം ഉണ്ടാകും. ഗുണമഹത്ത്വങ്ങളേ ബഹുമാനിക്കുന്നവൻ, ഹീനത്വ മൌഢ്യങ്ങളിൽ നിന്നും മുക്തനാകുന്നതാണ്. ഒരു മഹത്തായകാര്യം പറയുന്നവനോ

ത്തിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ ഇംഗ്ലണ്ടിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു പോയി; മഹാമേധാവിത്വത്തോടു കൂടി ദേഹപ്രയത്നം അനുഷ്ഠിച്ച് വമ്പനായി സ്വരാജ്യാഭിവാദിക്കായ് വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിച്ചു പോന്നു; പ്രവൃത്തിദേവിയുടെ നിത്യാപാസകനായിരുന്നു; മിന്നലിന്റെ തത്ത്വം കണ്ടു പിടിച്ചു. വാല്യ ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ ആരംഭം മുതൽ അന്ത്യംവരെ.

(൩൨) ഒരു ആംഗ്ലേയ കവിത്രേഷൻ; പ്രകൃതി വണ്ണകൻ; ടെനിസന്റെ പൂർവ്ഗാമിയായ രാജ കവി. വാല്യ ക്രി. ശ ൧൮-ന്റെ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൯-ന്റെ മദ്ധ്യംവരെ.

ചെയ്യുന്നവനോ, ഒരു ശിശുവായിരുന്നാലും മന്ത്രിയായിരുന്നാലും, പ്രിൻസ് ആൽബർട്ടിന് ഒരുപോലെ പ്രിയനായിരുന്നു.

“സ്നേഹിതാഭിപ്രായത്തിൽ, ഹൃദയപൂർവ്വമായ പരഗ്രഹം ബഹുമാനംപോലെ പലപ്രദമായ് വേറെ ഒരുപായവും ഇല്ല; അത് ഗുണ വിവേചനത്തിനും, ആജ്ഞാപത്തിനും സൗജന്യത്തിനും സാക്ഷിയാകുന്നു.” എന്ന് (൩൩) ഡാക്ടർ ജാൺസൺ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രംവിധമുള്ള ഒരു ബഹുമാനത്താലാകുന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റേ സർവ്വോത്തമമായ ഒരു ജീവചരിത്രം (൩൪) ബാസ്റ്റ്വെല്ലിനാൽ എഴുതപ്പെടാൻ ഇടയായത്. എന്നാൽ, അനേകം മനസ്സുന്മാരായ അല്പ ബുദ്ധികൾക്കു്, രം വിധം ഹൃദയപൂർവ്വ ബഹുമാനം ഉദിയ്ക്കയില്ല. മീനസ്വഭാവമുള്ളവരുടെ ബഹുമാനം മീനമായ്തന്നെ ഇരിക്കും. ബുദ്ധിയുടേ അവിശാലതപം നിമിത്തം, ഇങ്ങനെയുള്ളവർ, അന്യന്മാരുടെ ഒരു കാര്യജയം തങ്ങളുടെ നേക്കാരപരായംപോലെ ഗണിയ്ക്കും. അന്യന്റേ നൂനതകളെ അവർ സഹിക്കും. എന്നാൽ, തങ്ങളെക്കാൾ നല്ലതായ് അന്യൻ ഒരു കാര്യം ചെയ്യുന്നത് സഹിക്കയില്ല.

(൩൩) ഒരു ആംഗ്ലേയ വിദ്യാവിശാരദ വരിഷ്വൻ; ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെ പ്രഥമ നിഘണ്ടു കർതാ; ബാല്യത്തിൽ നിസ്സുപനം രോഗിയും ആയിരുന്നു; ഒരു ധർമ്മനിഷ്ഠാ വിശിഷ്ടൻ; ബെക്ക്, ഗിബ്ബൺ, ഗോൾഡ്സ്തീത്ത്, ഗാരിക്ക് മുതലായവരുടെ സഹജീവിയും സഹചരനും. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റേ അന്ത്യം വരെ.

(൩൪) സ്കാട്ട്ലണ്ട്ദേശീയൻ; ജാൺസന്റെ ജീവചരിത്രകർതാ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റേ മദ്ധ്യം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

ചിലപ്പോൾ മഹൽ ചരിതം കണ്ടും കേട്ടും സഭ് ബു-
ദ്ധികൾക്ക് ഉൽഗതിക്കുസാഹമുണ്ടാകുന്നു. (൩൫) മിൽ-
ററിയേഡീസ് മാരുത്തൻ യുദ്ധം ജയിച്ചു കഥ കേട്ട്
(൩൬) തെമിസ്റോക്ലീസ് എന്ന ഒരു യുവാവിനേ ശുര-
നാക്കി സാലിമിസ് യുദ്ധം ജയിപ്പിച്ചു. കാലിസ്ത്രാട്ടസ്സിൻറ
വാഗ്വൈഭവം കൊണ്ട് ഒരു കൊഞ്ഞക്കാരനായ (൩൭)
ഡിമാസ്കനീസ് ലോകപ്രസിദ്ധനായവാഗീശപരനായിത്തീ-
ന്നു. മഹാഗായകനായ(൩൮)മോസാട്ട്, ഹേഡനേയും പ്രകൃ-

(൩൫) മാരുത്തൻ യുദ്ധത്തിൽ പാരസികരേ തോല്പിച്ച
യാവനൻ. വാഴ്ച്ചി ക്രി. മു. ൫-ാംശതാബ്ദം.

(൩൬) സാലമിസ് യുദ്ധത്തിൽ പാരസികരേതോല്പിച്ച
യാവനൻ. വാഴ്ച്ചി ക്രി. മു. ൫-ാം ശതാബ്ദം.

(൩൭) ലോകപ്രസിദ്ധനായ യാവന വാഗീശപരൻ;
സ്വാതന്ത്ര്യം വിട്ട് പെശരമാഹാത്മ്യരക്ഷണത്തിന് അന്തീനി-
യന്മാരെ ബലമായ് പ്രേരണം ചെയ്തവൻ; രാജനീതി
രക്ഷകൻ; രാജഭരണ സമുദായപ്രോക്തൻ; ഫ്ലീലിക്കെന്നും
മറ്റും പറയപ്പെട്ടമഹാ പ്രസംഗങ്ങളുടെ കർത്താ; ഒടുക്കം
ആണ്ടിപെറൻ എന്ന രാജാധികാരിയുടെ വിരോധിയായി
ഒളിച്ചോടി; കൊല്ലാൻ വന്നവരുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് വിഷംകുടി-
ച്ച് മരിച്ചു. വാഴ്ച്ചി ക്രി. മു. ൪-ാംശതാബ്ദത്തിൻറ ആദ്യഭാഗം
മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൩൮) ലോക പ്രസിദ്ധനായ സംഗീത വിശാരദൻ; ജ-
നിച്ചത് ആസ്രിയയിൽ സാൾസ്ബർഗ് നഗരത്തിൽ. വാഴ്ച്ചി
ക്രി. ശ. ൧൮-ൻറ മദ്ധ്യംമുതൽ അന്ത്യം വരെ.

തിശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധനായ (൩൯) ബഫ്ൺ, (൪൦) ന്യൂട്ടനേയും, ജർമ്മൻ മഹാകവി (൪൧) ഷില്ലർ, (൪൨) ഷേക്സ്പിയറേയും, ഗതേ കാളിദാസനേയും അഗ്രഗണ്യതാപൂർവ്വം പൂജിച്ചിരുന്നു.

മാനുഷ്യത്തിന്റേ ഉത്തമ ലക്ഷണത്തേ കാണിയ്ക്കുന്നതാകുന്നു ജീവ ചരിത്രത്തിന്റേ മുഖ്യ പ്രയോജനം. അതു വായിക്കുന്നവർക്ക് നവീനശക്തിയും വിശ്വാസവും ജനിക്കുന്നു.

(൩൯) പരന്തിരീസ് പ്രകൃതി ശാസ്ത്രജ്ഞൻ; “സാമാന്യ പ്രകൃതിശാസ്ത്ര” ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കർത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൪൦) പ്രകൃതി ശാസ്ത്രവരിഷ്ഠൻ; ആംഗ്ലേയൻ; തുലക്കണ്ണാടിയുടെ പരിഷ്കരണത്താൽ അനേകം പ്രകൃതി തത്വങ്ങൾ കണ്ടു പിടിച്ചവൻ; ഗുരുത്വധർമ്മത്തിന്റെ പ്രഥമ പ്രദർശകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൮-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

(൪൧) ജർമ്മൻ കവിത്രേയൻ; നാടക കർത്താ; ഗതേയുടെ സഹജീവിയും സഹചരനും; ഷേക്സ്പിയറുടെ കൃതികൾ ജർമ്മൻഭാഷയിൽ ഭാഷാന്തരം ചെയ്തവൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

(൪൨) ആംഗ്ലേയ കവിവരിഷ്ഠൻ, ലീയർ, മർബത്ത്, ഹാംലറ്റ്, ഒത്തല്ലൊ മുതലായ നാടകങ്ങളുടെ കർത്താ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൭-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

“വമ്പർ നടന്ന വഴി പാക്കിലിഹത്രവാഴ്ച
ഗംഭീരമാക്കി വയമി പൂപുവീ തലത്തിൽ
കാലാംബുധി കരകളിൽ ചുവടിൻ തടങ്ങും
ചാലപ്പതിച്ചു നടക്കൊവതു സാധ്യമത്രേ”
(൪൩) ലാങ്ങ്ഫ്ലെ- ജീവിത ധർമ്മം.

ജീവചരിത്രങ്ങൾക്ക് വിഷയീ ഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഓരോ മഹാ-
ത്മാവിന്റേയും ജീവിതം, സത്യത്തിൽ ലോകസാമാന്യ സ-
മ്പത്താകുന്നു. ഒരു മഹാത്മാവ്, തന്റെ ദേഹം നശിച്ചു
പോയെങ്കിലും, ശ്വശാനത്തിൽ നിന്ന് നാം നടക്കാനുള്ള
വഴിയേ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. മഹാത്മാക്കളുടെ വാക്യര-
ത്നങ്ങളും ജീവനോദാഹരണങ്ങളും എന്നെന്നേക്കും നില്പ
നില്ക്കുന്നവയാണ്. അവ പിൻഗാമികളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ
പ്രവേശിച്ച്, ജീവിത യാത്രയിൽ സഹായികളായി നിന്ന്,
മരണകാലത്ത് സമാശ്വാസകരങ്ങളായിത്തീരുന്നു. ആസ-
ന്നമരണം, തന്റെ വിശുദ്ധജീവിതസ്മരണയാൽ ഉണ്ടാ-
കാവുന്ന ആശ്വാസം നോക്കിയാൽ ഏറ്റവും കഠിനമായ
പ്രാണവേദനയും നിസ്സാരമായിക്കാണപ്പെടും.

(൪൩) അമ്മേരിക്കയിലെ പ്രസിദ്ധ തമ കവി. വാഴ്ച
ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

൪. പ്രവൃത്തി.

“ഭിട്ടെ സ്നേഹി, വിഷത്തിനെസ്സുധ, ജഡാ-
 തമാവെണ്ണിധൻ, ഭൃഷ്ടനേ
 ശിഷ്ടാത്മാവു, പരോക്ഷമാകവതിനെ
 പ്രത്യക്ഷമാരാക്കുമോ
 അശ്വത്ഥേശ്വരിയെ ബാജിയ്ക്കുക! നിജേ-
 ഷ്ടാപിക്കുസായോ! മുദാ
 വയ്ക്കൊല്ലാ വെറുതേ ഭവദ്ഗുണചയേ
 മാത്രം സ്വവിശ്രംഭേനോ.”

ഭരതഹരി നീ. ശ്ലോ. ൯൯.

“ബലാൽ സിദ്ധി വരാഞ്ഞാലും വേലശ്രമി തരം ശ്രമം”

കുറുപ്പു നൂ. ൯.

“ഉഴയ്ക്കുന്നീയെന്നുമിരിപ്പവൻപോൽ
 ഭജിക്കുന്നീയിന്നു മരിപ്പവൻപോൽ.”

ഒരു ഇററാലിയൻ പഴഞ്ചൊല്ല്.

“ഓരോരുത്തനും തന്റെ സ്വഭാവത്തിനു സാദ്ധ്യമായ
 ഉൽകൃഷ്ട തമ വൃത്തിയിൽ അതിനെ പ്രയോഗിച്ചു തനിക്കു
 സാദ്ധ്യമാത്തതായത് താൻ ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു എന്ന വി-
 ശ്വാസത്തോടെ മരിയ്ക്കട്ടെ.” (൪൪) സിഡ്നി സ്വിത്ത്.

“സത്യം നിനയ്ക്കിയിഹ ഭുഖസുഖങ്ങളല്ലാ
 മത്സ്യകുലവർ വഴിയും വിധിയും ധരിക്ക!
 അന്നന്നവർ പദമൊന്നയരം പ്രകാരം-
 മെന്നും പ്രവൃത്തി തുടരുന്നതുതന്നെ അങ്ങനെയും

ലാങ് ചെല്ലോ-ജീവിതധർമ്മം.

(൪൪) ഒരു ആംഗ്ലേയ വിദ്വാവിശാരദൻ; സരസ് വാഗ്മി;
 നീതി നിപുണൻ; ഏഡിൻബറോ റിവു എന്ന പ്രസിദ്ധ-
 മാസികയുടെ സ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റെ അ-
 ന്തു ഭാഗം മുതൽ ൧൯-ന്റെ ആദ്യം വരെ.

“പ്രവൃത്തി” എന്നത് ശീലാചരണത്തിൽ ഒരു വിശിഷ്ടാദ്ധ്യാപകനേപ്പോലേ ആണ്. നിയമനം, ആജ്ഞാനുസരണം, ആത്മഭരണം, അചഹിതത്വം, നിവേശിതം, ഉദ്യമം ൾം ഗുണങ്ങളെ അതുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയും ഒരോരുത്തനും അവനവന്റെ തൊഴിലിൽ കൌശലവും ജീവിത വൃത്തിയിൽ സാമർത്ഥ്യവും ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രവൃത്തി, മനുഷ്യജീവിത ധർമ്മവും, ഓരോ മനുഷ്യനേയും മനുഷ്യ സമുദായത്തേയും ഉയർത്തുന്ന തത്ത്വവും ആകുന്നു. യഥാഭാവം ജീവിതം അനുഭവിക്കുന്നതിന് എല്ലാവരും പ്രവൃത്തി ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. പരിശ്രമം സദാ ബഹുമാനകരവും, അതുകൂടാതെ യാതൊന്നും സാധ്യമല്ലാത്തതും ആകുന്നു. മഹത്തായ കാര്യം ഏതും അതിനാൽതന്നെ നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും, ജനപരിഷ്കാരങ്ങൾ എല്ലാം അതിന്റെ ഫലങ്ങളും ആകുന്നു. മടിഎന്നത് വലുതായ ഒരു ശാപമാകുന്നു. “ജ്യേഷ്ഠയാമിരുളാലസ്യെവാഴം, ശ്രീവാഴമുദ്രമേ” (കുറു ൩൨.൭.) ദേഹപ്രയത്നം അപമാനകരമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന കൊറിയ ഭരണാധികാരി ചീനയ്ക്കും റഷ്യയ്ക്കും പണിപ്പെട്ടിരുന്നു, ഇപ്പോൾ ജപ്പാനിന് അധീനനായായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഭോഗാസക്തനായിരുന്ന പുരാതന പാരസികന്മാർ പ്രവൃത്തിജീവിതത്തിന്റെ മഹത്വം ഗ്രഹിച്ചവരല്ലെന്ന് അവരെ ജയിച്ച(ർ) അലക്സാണ്ടർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “പ്രവൃത്തി-

(ർ) ലോകജിത്തെന്നു ബ്രാഹ്മണ സമ്പ്രദായം വിശ്വസിക്കുന്നു; ബാല്യത്തിലേ രാജാധികാരം നോക്കി. ൨൦-൨൨ മത്തെ വയസ്സിൽ ദിഗ്ജയയാത്ര ആരംഭിച്ച് പാരസികം, അറേബ്യ, ഇന്ത്യ ഈ രാജ്യങ്ങളെ ആക്രമിച്ചു. നെപ്പോളിയനെപ്പോലെ വരിഷ്ട വിധാനകനും മേധാവിയും ആയിരുന്ന ക്രൂരൻ. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൪-ാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

തന്നെ നമ്മുടെയമ്മം” എന്ന് ചരമവചനം പറഞ്ഞ് മരിച്ച(ർന്ന) സെവറസ് ചക്രവർത്തി ഭരിച്ച റോമാ സാമ്രാജ്യം പ്രവൃത്തി ശക്തിയാലാണ് നിലനിൽക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ആലസ്യവും അതിഭോഗവും വർദ്ധിച്ചതിനോടുകൂടിയാണ്, അതിന് ക്ഷയം തുടങ്ങിയത്.

“ആലസ്യം മനുഷ്യർക്ക് സ്വതസ്സിദ്ധമാണെന്ന് ഒരു ലോകസഞ്ചാരി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ആലസ്യം കുന്നുകയറാത്തതും, കഴിയുമെങ്കിൽ വിരപ്പുങ്ങൾ നീക്കാൻ തുനിയാത്തതും ആകുന്നു. അത് എപ്പോഴും മനുഷ്യർക്ക് ഉപയോഗമില്ലാത്ത ഒരു ഭാരവും, സദാ ക്ലേശമിധറി അതുപോലെ വളർന്നു ഒരു ശക്തിയും ആകുന്നു. “ദൈന്യവിവേചനം” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കർതാവായ (ർ) ബട്ടൺ ഈ കാര്യം സംബന്ധിച്ച് പറയുന്നതാവിതും:— “ആലസ്യം മനസ്സിനും ദേഹത്തിനും ദോഷകരമാകുന്നു; സകല ദൈവരൂപങ്ങൾക്കും അത് വിത്താകുന്നു; ഉഷ്ണരൂപിത്വം പഴുപ്പുണ്ടാകും; ഇതുപോലെയാണ് മനുഷ്യരുടേ അനുഭവവും; ദേഹത്തിനേക്കാൾ മനസ്സിനാകുന്നു ആലസ്യത്തിനാൽ ദോഷമുണ്ടാകുന്നത്; ഉപയോഗിക്കപ്പെടാത്ത ബുദ്ധി, സത്യത്തിൽ ഒരു രോഗമാകുന്നു. അത് ആത്മാവിനുപറിയ തുരുമ്പുപോലെയാണ്; നിലവെള്ളത്തിൽ കുമിറകൾ വലിക്കുന്നതുപോലെ അലസനിൽ ദുഷ്ചിന്തകൾ വ്യാപിച്ച് അവന്റെ ആത്മാവിനേടുചെന്നു ചെയ്യുന്നു.....

(ർന്ന) റോമിലേ ചക്രവർത്തി. വാഴ്ച ൧൯൩- മുതൽ ൨൧൧-വരേ. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വെച്ചു മരിച്ചു.

(ർ) ഒരു ആംഗ്ലേയവിഭാൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൭-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരേ.

ദേഹമനങ്ങളുടേ ക്ഷേമാഭിവൃദ്ധിക്കായി കഴിയുന്നെടത്തോളം ആലസ്യവും, ഏകാകിതപവും തൃജിക്കണം.” അലസന്മാരുടേ മനോഭൂമി, നിർവ്യാപാരമായിരിക്കയില്ല. അതിൽ നെല്ലുപിടിക്കാഞ്ഞാൽ കളുപിടിക്കും. മനുഷ്യാവൃദ്ധയത്തിന് വൃത്തി സാധനം കൊടുക്കാഞ്ഞാൽ അത് വെറുതേ തിരുകുന്ന തിരുവക്കല്ലുപോലേ തന്നത്താനേ തിരുകി ക്ഷയിപ്പിക്കും. യാതൊന്നിലും അസാദ്ധ്യതപം കല്പിക്കാതെ ഉദ്ദമിക്കണം. “അസാദ്ധ്യമെന്നൊന്നുമില്ലെന്നോത്തുസാഹിപ്പോരയന്നിടും.” (കററം നൂ. ൧.)

വിശ്രമം അനുഭവിക്കുന്നതിന് അതിന്റേ മുൻപും പിൻപും ശ്രമം ഉണ്ടായിരിക്കണം. വളരേ സൗജന്യവും പൂജ്യതയും ഉള്ളവനും ശ്രമംകൂടാതെ വാസ്തവമായ സുഖാനുഭവം ഉണ്ടാകയില്ല. പ്രവൃത്തിതല്പരത, ഹീനവൃത്തികളേയും, ഓഷ്ഠവാസനകളേയും, വൈരസ്യത്തേയും നിരോധിക്കുന്നതാണ്. സ്വാത്മാചരണത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ലഘുവായ ക്ലേശങ്ങളേയും വ്യഥകളേയും ചികിത്സിക്കുന്നതിന് അത് ഉത്തമ ഔഷധമാകുന്നു. ഒരുവന്റെ ജീവിതത്തിന്റേ ഓരോപും നോക്കേണ്ടത് അവൻ അതിൽ നടത്തുന്ന കൃത്യങ്ങളേ എണ്ണിട്ടുതന്നേ ആകുന്നു; അല്ലാതെ, വയസ്സിന്റേ സംഖ്യയാലല്ല. അലസൻ, ദീർഘായുസ്സായിരുന്നാലും കേവലം വൃക്ഷപ്രായമത്രേ.

ക്രിസ്തുമതത്തെ ബ്രിട്ടനിൽ ജർമ്മനിയിൽ പ്രചാരം ചെയ്ത (൪൮) സെൻറ് ബാണിപേസ് ഒരു കൈയിൽ വേദ-

(൪൮) ഒരു ആംഗ്ലേയ മതോപദേശി; ജർമ്മനിയിൽ ക്രിസ്തുമതം പ്രചരിപ്പിച്ച ആൾ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൭-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൮-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരെ.

പുസ്തകവും മറ്റു കൈയിൽ ആശാരിമുഴക്കോലും കൊണ്ടാണ് വേല ചെയ്തത്. ലൂതർ, മററനേകും ജോലികളുടേ ഇടയിൽ, ഉദ്യാനനിർമ്മാണവും, തച്ചുവേലയും, കടച്ചിൽ വേലയും, ഘടികാര രചനയും കൂടി നടത്തിവന്നു. “തന്റേറ രാജ്യത്തിൽ വേല ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന ഓരോരുത്തന്റേറയും മടി നിമിത്തം വേറേ ആക്കോ വിശപ്പും തണുപ്പും തട്ടുന്നതാണ്” എന്ന് ഒരു ചീനാ ചക്രവർത്തി പറയുക ഉണ്ടായി.

മൊറട്ടുവേലപ്പോലും അലസതയേക്കാൾ നല്ലതാകുന്നു. എന്നെന്നാൽ, അതിനാൽ നിവേശിതപമൊകിലും ശീലിക്കുന്നതാണ്. സുഖക്കേട് അനുഭവിക്കുന്നതിൽ പോലും അലസതയേക്കാൾ ഉതകുന്നത് പ്രവൃത്തിയാകുന്നു. അതിപ്രവൃത്തിത്വം പ്രവൃത്തി ഹീനതയോളം ദോഷകരമല്ല. ഇതിനു കാരണം, ഒടുവിലത്തേതിൽ ഏകാകിതപബോധം നിമിത്തം മനസ്സ് തന്നത്താനേ ക്ഷയിപ്പിക്കുമെന്നുള്ളതാണ്.

ധാന്യം വിതയ്ക്കാതേ ഭൂമിയിൽ ധാന്യം ഉണ്ടാകുകയില്ല. അതുപോലെ മനുഷ്യവൃദ്ധിയിൽ ശ്രമംകൂടാതേ ജ്ഞാനം ഉണ്ടാകുകയില്ല. വിത്തുവിതയ്ക്കുന്ന കായ്ത്തിൽ, ഒരുവൻ വിതയ്ക്കുന്നതിന്റെ വിളവ് മറ്റൊരുവൻ എടുത്തതായ് വരാം. എന്നാൽ, ജ്ഞാനവിഷയത്തിൽ ഒരുത്തന്റേറ വിദ്യാഫലം അന്യൻ അപഹരിക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. ജീവിതത്തിന്റേറ വസന്തകാലത്തിൽ വേല ചെയ്യാത്താൽ ഗ്രീഷ്മം വൃശ്ചവും നിന്ദ്രവും ആയി കഴിഞ്ഞു, ഒടുക്കം കൊയിത്തിൽ കിട്ടുന്നതെല്ലാം ചാവിയായിത്തീരും. ഒരിക്കലും ഒന്നും ചെയ്യാതിരിക്കരുതെന്ന പ്രമാണത്തെ(ർൻ)സർവാറുൾ സ്കോട്ട് ഒരു അനുഷ്ഠേയപ്രതം പോലെ ആച-

(ർൻ) സ്കോട്ട് ലണ്ടിൽ ജനിച്ച ആംഗ്ലേയ കവിയും പൂർവ്കഥാകത്താവും; ജനാചാരവണ്ണനത്തിലും പൂർവ്വാചാര

രിച്ചു. അതുപോലെ തന്നെ, “വിദ്വയില്ലാത്ത ജീവിതം മരണം തന്നെ.” എന്നത് ചരിത്രകർത്താവായ (൨൦) റാബർട്ട്സൺ, “എപ്പോഴും ജോലി ചെയ്തു.” എന്നത് (൨൧) വാൾടേറും, “വീക്ഷണംതന്നെ ജീവിതം.” എന്നത് (൨൨) നെപ്‌ളിനിയും പ്രത്യക്ഷമായി അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നു.

“അലസൻ സമയത്തേ കൊല്ലുന്നു എന്നും, ക്രമപ്രവർത്തകൻ, നശപരങ്ങളായ മണിക്കൂറുകളേ വിധാനം ചെയ്തു അവയ്ക്ക് ചിരം ജീവിതപഥവും താത്ത്വിക ലക്ഷണവും നല്കുന്നു എന്നും” (൨൩) കാളരിഡ്ജ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വിവരണത്തിലും സമർത്ഥൻ. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ഹവ്വ-നേർ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ഹവ്വ-നേർ ആദ്യഭാഗം വരെ.

(൨൦) സ്കാട്ട്‌ലണ്ടിൽ ജനിച്ചു വരിച്ചുനായ ആംഗ്ലേയ ചരിത്രകർത്താ; ചരിത്രതത്ത്വവിശാരദൻ; ഹുമിനേറയും, ഗിബ്ബണിനേറയും സഹജീവിയും സുഹൃത്തും. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ഹവ്വ-നേർ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ അവസാനം വരെ.

(൨൧) പരന്റിരീസ് വിദ്യാവിശാരദൻ; നാടകകർത്താ; മഹാമേധാവി; രാജനീതിജ്ഞൻ; അന്ധവിശ്വാസഭേദി; സാമാന്യ ജനക്ഷേമാനുക്രമി; വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ഹവ്വ-നേർ ആരംഭം മുതൽ അന്ത്യംവരെ.

(൨൨) റോമൻ പ്രകൃതിശാസ്ത്രവിശാരദൻ; അദ്വൈതമതസ്ഥൻ; “പ്രകൃതിചരിത്രം” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിനേർ കർത്താ. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ഹവ്വ-നേർ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യഭാഗംവരെ.

(൨൩) വിശിഷ്ടനായ ആംഗ്ലേയ കവിയും വിചിന്തകനും; മഹാ സംഭാഷണവിദഗ്ദ്ധൻ; തത്ത്വവിഷയത്തിൽ കാങ്-മതാനുസാരി. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ഹവ്വ-നേർ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ഹവ്വ-നേർ ആരംഭം വരെ.

വൃത്തിശീലനം, ക്രമാനുസരണത്തേ അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതാകയാലാണ്, ശീലപരിഷ്കരണത്തിന് അത് സഹായിയായിരിക്കുന്നത്. ലബ്ധവൃത്തി, ഗൃഹഭരണമാകട്ടേ, രാജ്യഭരണമാകട്ടേ, നിത്യജീവിതവൃത്തിയിൽ അന്യന്മാരോടുള്ള സഹചരണോദ്യമങ്ങളാൽ ഉൽകൃഷ്ടമായ പ്രവർത്തക ശീലം സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. പ്രവൃത്തിലഭ്യങ്ങളായി ഈ പ്രകരണത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഗുണങ്ങളെല്ലാം, ഒരു ശരിയായ ഗൃഹിണിയുടെ ഗൃഹഭരണത്തിൽ നിന്നും സിദ്ധിക്കുന്നവയാണ്. ഓരോ പ്രവൃത്തിയുടേയും അപ്രധാനങ്ങളായ അംഗങ്ങളിൽപോലും ദൃഷ്ടിവയ്ക്കുന്നത് കാര്യം സിദ്ധിക്ക് വളരേത്തവശ്യകമാകുന്നു. സ്വേയിനിൽ യുദ്ധത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് വെല്ലിങ്ടൺ, ഓരോ ഭടൻ ആഹാരം ചമയ്ക്കേണ്ട ക്രമംപോലും താൻതന്നെ ഏർപ്പാട് ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയിൽ ചെല്ല യുദ്ധങ്ങളിൽ സാമാനങ്ങൾ കയറിയ ചക്കാവണ്ടികളുടേ വേഗതപോലും താൻതന്നെ നിയമനം ചെയ്തു.

മഹാത്മാക്കളുടേ ഉദ്യമം സഭാ അക്ഷീണമായിരിക്കും. വെല്ലിങ്ടൺ സ്വേയിനിൽ യുദ്ധത്തിൽ ശത്രുവേ എതിർക്കുന്നതിനുള്ള ഗ്രമത്തിന്റെ ഇടയ്ക്ക് അയർലണ്ടിലേയ്ക്ക് ഒരു പോലീസ് റെഗുലേഷന്റെ നക്കൽ തയ്യാറാക്കി അയച്ചു. (൪൪) ജൂലിയസ് സീസർ സൈന്യത്തോടു

(൪൪) റോമൻ പുരാതന വരിഷ്ഠരിൽ അഗ്രഗണ്യൻ; പൗരനായും, രാജ്യഭരണകർത്താവായും വാഗീശപരനായും, സേനാനായകനായും, വിദ്വാവിശാരദനായും, വിധാനക നീതിജ്ഞനായും ശോഭിച്ച ഒരു മാതൃകാപുരുഷൻ; ഒടുവിൽ റോമൻ ചക്രവർത്തിയായിത്തീർന്നു. വാഴ്ച ക്രി. മു. ൧-ാം ശതാബ്ദം.

കൂടി ആലുസ് പർവ്വതപങ്ക്തി കടന്നതിനിടയിൽ, ലാററിൻ ഭാഷയിലേ അലങ്കാര ശാസ്ത്രത്തേപ്പറ്റി ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതി. വാഷിങ്ടൺ ൧൩-ാം വയസ്സിലേ പ്രമാണങ്ങളും കൈമാററപ്പത്രങ്ങളും മറ്റും വളരെ സൂക്ഷിച്ച് വൃത്തിയായി എഴുതി അമൃതസിംഹത്തിന്റെ ഫലം പിന്നീട്, രാജ്യയോഗ നായകനായപ്പോൾ പ്രകാശമായി. രാജ്യഭരണശ്രമങ്ങളുടേ ഇടയിലാകുന്നു (൫൫) ഗ്ലാഡ്സ്റ്റൺ, (൫൬) ഫോമറിന്റെ കവിതകളേക്കുറിച്ച് ഒരു പസ്തകം എഴുതിയത്. ഷേക്സ്പിയർ ഒരു നാടകശാലയുടേ നായകനായിരുന്നു. ഗത്ത ജർമ്മനിയിൽ ഒരു പ്രധാന മന്ത്രി ആയിരുന്നു. മിൽടൺ; ക്രാഫെലിന്റെ ഭരണകാലത്ത് രാജ്യകാര്യങ്ങൾ സ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നു. (൫൭) ഡാൻറി ഒരു മരുന്ന് കച്ചവടക്കാരനും, പിന്നീട് രാജ്യഭൂതനും ആയിരുന്നു. (൫൮) ഗലിലിയോ ആദ്യം

(൫൯) ആധുനിക ആംഗ്ലേയ രാജ്യനീതിജ്ഞന്മാരിലും, വാഗീശ്വരന്മാരിലും അഗ്രഗണ്യൻ; മഹാ ധർമ്മനിയന്ത്രി; ജനസ്നേഹി. വാഴ്ത്ത ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദ്യമുതൽ അന്ത്യം വരെ.

(൫൬) വരിഷ്വ യാവന കവി; ഗാഥികാ കൃതി കർത്താ; ആദികവി. വാഴ്ത്ത ക്രി. മു. ൯-ാം ശതാബ്ദം വരെ.

(൫൭) ഇറാഖിലിയൻ മഹാകവി; “ദിവ്യനാടകം” എന്ന് പ്രസിദ്ധമായ ഗാഥികയുടേ കർത്താ; ഇറാഖിലിയൻഭാഷയേ പരിഷ്കരിച്ച മഹാൻ. വാഴ്ത്ത ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ അന്ത്യം മുതൽ ൧൪-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരെ.

(൫൮) ഇറാഖിലിയിലേ വരിഷ്വ പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ; തലക്കണ്ണാടി മാറ്റമായി ഭൂപരിവർത്തനം വെളിപ്പെടുത്തി; അത് ക്രിസ്തുമതവിരോധമെന്ന് കല്പിച്ച് റോമിലേ പോപ്പ് അദ്ദേ-

ഒരു വൈദ്യനായിരുന്നു. പ്രാജ്ഞിൻ പ്രകൃതിതത്ത്വജ്ഞാനിയായും, രാജ്യതന്ത്രജ്ഞനായും പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചതിനു മുൻപിൽ അച്ചടിക്കാരനും പുസ്തകവ്യാപാരിയും ആയിരുന്നു. ഇന്ത്യയിലേ ശിക്ഷാ നിയമത്തിന്റേറനിർമ്മാതാവായ പ്രസിദ്ധവിദഗ്ദ്ധനും വാഗീശനും ആയ (ഒൻ) മെക്കാളി “പുരാതന റോമികാശീതങ്ങൾ” എന്ന കവിത എഴുതിയത്, ഇംഗ്ലണ്ടിലേ ഒരു മന്ത്രിസ്ഥാനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ജോലികളുടേ ഇടയിലായിരുന്നു. പ്രകൃതിതത്ത്വജ്ഞാനത്തിൽ അഗ്രേസരനായിരുന്ന സർ ഐസക്ക് ന്യൂട്ടൻ വളരെ സമർത്ഥനായ ഒരു കമ്മട്ടം സൂത്രേണുണ്ടായിരുന്നു.

ആശംസാ പ്രേരിതമായ പ്രവൃത്തി ദേഹസുഖത്തിന് അവശ്യകമാകുന്നു. മനോവ്യായാമം ദേഹവ്യായാമം പോലേ ക്രമമായി നടത്തിയാൽ സദാക്ഷേമാഭിവർദ്ധനമാകുന്നു.

ഘത്തിനേ അന്ത്യപശ്ചത്തം തടവിലാക്കി, വിചാരണയിൽ വളരെ കഷ്ടപ്പെടുത്തി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റേറ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൭-ന്റേറ മദ്ധ്യം വരെ.

(ഒൻ) ആംഗ്ലേയ വിശിഷ്ട വിദ്വാവിശാരദൻ; കവി; വാഗീശപരൻ; രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമത്തിന്റേറ നിർമ്മാതാ. വാഴ്ച ക്രി.ശ. ൧൯-ന്റേറ ആരംഭം മുതൽ മദ്ധ്യം വരെ.

3. ഡൈയുറ്റം.

“ബലവതിയുടെശരയുറ്റം പോക്കുളംതാൻ കഥിക്കും
തരിചരകശലതപം ദൃശ്യമാ മുഗുവാതേ;
സ്വഭവിതഗുണമോരോ മാനുഷങ്കൽ, മഹത്തരം
വിപദി വിശദമായ് നാം കണ്ടുകൊള്ളാമനന്ത്യം.”
(൬൦) സാമുവെൽ ഡാനിയൽ.

“മഹൽകൃതം രൂപിതമാക്കി, മാനസം
പൊഴിക്കിലും പോര, തദർത്ഥസംഗരേ,
കരുത്തിയറവീടുക്കിലന്ത മോളവും;
തടസ്ഥമോരോന്നു ബലത്തു നില്ക്കിലും
നിനക്കന്താനം ജയകാലമുത്ഥമാ-
മിളയ്ക്കാലാ സത്യമനസ്സു! നിൻശ്രമം;
നിനക്കു സമ്മാന മശങ്കമാപ്തമാ-
മൊടുക്കമുദ്രിപ്പുഫലം കരസ്ഥമാം.”
(൬൧) സീ. മയ്ക്കേ.

“ഓരോ മാനുഷ്യയുഗത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന ശൈത്യ-
ത്തിന്, മിക്കവാറും പൂർവ്വയുഗങ്ങളിൽ അന്യന്മാരാൽ
ചെയ്യപ്പെട്ട തുരകൃത്യങ്ങൾ പ്രേരകോദാഹരണങ്ങളാകുന്നു;

(൬൦) ഒരു ആംഗ്ലേയകവി; ഷേക്ക്സ്പിയറിന്റെ സഹ-
ജീവി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ന്റെ അന്ത്യവും ൧൭-ന്റെ
ആദിയും.

(൬൧) സ്കോട്ട്ലണ്ട് ദേശീയ ആംഗ്ലേയകവി; മാസിനാ ലേ-
ഖകൻ; വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ അദ്വൈതത്വ അന്ത്യഭാഗം
വരെ.

മുൻപിരുന്ന ശൂരന്മാരുടെ പ്രേതങ്ങളുടെ കൈമുണ്ടലിനാ-
ലെന്നു തോന്നുമാറു്, മനം കലുങ്ങാതെ, ആധുനികന്മാർ
ഏറ്റവും അപായകരങ്ങളായ മഹാരംഭങ്ങളിൽ പ്രവേശി-
യ്ക്കുന്നു.” (൬൨) ഹെൽസ്സ്.

“മയക്കുമെന്യേവരുന്നജാലേ, കലുക്കുമെന്യേകടുമാലഹാലേ,
ഉഴച്ചുവിണ്ണാരമുതുറവോളം പിടിച്ചുകാച്ചുംവിടുകില്ലധീരൻ.”
ഭക്തഹരി നീതി. ശ്ലോ. ൮൧.

യെശുവിശിഷ്ടത്വം ഉണ്ടായിരുന്ന സ്രീപുരുഷന്മാരിൽ
നിന്നും ലോകത്തിന് വളരേ ഗുണം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇവിടെ,
യെശുവും എന്നു പറഞ്ഞതു്, നായ്ക്കുൾക്കു പോലുള്ള കേവലം
മൃഗയെശുമല്ല; ധർമ്മയെശുമാകുന്നു. അതായതു്, സത്യം
പറയുന്നതിനും സ്വാർത്ഥപ്രേരണകളേ തടുത്തു് നീതി നെ-
രികൾക്കൊത്തു് കൃത്യധർമ്മം നടത്തുന്നതിനും ഉള്ള യെശു-
മാനുഷ്യപരിത്രത്തിൽ വണ്ണിയുപ്പെടുന്ന ഓരോ അഭിവൃദ്ധി
പദവും സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു്, ഓരോ മഹാവിപ്ലവങ്ങളേയും വി-
രോധങ്ങളേയും ജയിച്ച പൂർവ്വധീരന്മാരുടെ ഉള്ളുക്കിനാലും
ശൈശ്വത്താലും ആകുന്നു. അവർ, ഓരോവിധം ചിന്താക്ര-
ന്നായകന്മാരും, മഹാഭർക്കന്മാരും, സ്വരാജ്യസ്നേഹികളും
മറ്റും ആയിരുന്നു.

(൬൨) ആംഗ്ലേയ രാജനീതിജ്ഞാനം ഗ്രന്ഥകർത്താവും;
സാമുവായിക പരിഷ്കാരം, രാജനീതി, എന്നിങ്ങനെയുള്ള
വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി “സ്നേഹിതയോഗം” എന്നും മറ്റും അ-
നേക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താ; ബഹുസൂക്ഷ്മബുദ്ധി; വിക്ടോറി-
യാ ചക്രവർത്തിനിയുടെ ആജ്ഞാനുസരിച്ചു് പ്രിൻസ്-
ആൽബർട്ടിന്റേറ ജീവചരിത്രം എഴുതി. വാഴ്ച ക്രി. ശ.
൧൯-ന്റേറ ആദി മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

“നൊന്തെതുകാമുകയ്ക്കുന്നയിരെയ്ക്കയെരെ
 ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ചെലവഴിച്ചുജ്ഞാത്തമയ്ക്കായ്
 തന്മോചിതം വസനമാത്ര മതിശ്രമത്തിൻ
 സമ്മാനമായഥ ലഭിച്ചു സുതൃപ്തരായാർ!
 സത്രലമാന്തമവളെച്ചിലർ നാടി, ഭീഷ-
 നിശ്വാസബലകര മന്ത്രപാസചെയ്താർ.
 എന്നാലൊക്കെ മുദിതം വരമാനുഷേഘലം
 തന്ന, തദർത്ഥമുചെയ്തതിനോടുകൂടി
 നന്നായപായകരമാഃ പണിചെയ്തവരക്കായ്,
 പിന്നേ, തദീയ മഹദൈശ്വര പൂണ്ണരൂപം
 മിന്നീട്ടു മാഞ്ഞൊരതിമോദമാടാസ്വദിച്ചി-
 ജ്ജന്മന്ത്രിച്ചതന്നരാഗവിവൃദ്ധിയാലേ”

(നന്ദ) ജേ. പി. ലൗൽ.

തന്റെ സഹജീവികൾ വിശ്വസിച്ചു വന്നിരുന്ന ക-
 ലിത ദേവന്മാരേ നിഷേധിച്ച്, ധർമ്മത്തെപ്പക സ്വരൂപി-
 യെ മാത്രം വിശ്വസിക്കുന്നപദേശിച്ച സാക്രട്ടീസ്, അ-
 സാധാരണ ഭക്തത്വത്താലും ക്ഷമിക്കുന്നതാലും, ദേ-
 വദോഷി എന്നും, ബാലദൂഷിയെന്നും കുറ്റം ആരോപിക്കു-
 ള്ളെട്ട് ഹെ-റോവയസ്സിൽ വിഷംകുടിച്ചു മരിയ്ക്കാൻ നിശ്ചയി-
 തനായ് തീർന്നു. നായകസദസ്സിന്റെ വിധിപ്രകാരം ചാക-
 ന്നതിനുള്ള സമയം അടുത്തപ്പോൾ, “ഇപ്പോൾ നാം
 പിരിഞ്ഞു പോകാനുള്ള കാലമായി; ഞാൻ, മരണത്തിലേ-
 യ്ക്കും, നിങ്ങൾ ജീവിതത്തിലേയ്ക്കും; എന്നാൽ, നമ്മളിൽ

(നന്ദ) അമ്മേരിക്കൻ കവി; ഗദ്യകാരൻ; രാജനീതി-
 ജ്ഞൻ; സമുദായ സ്നേഹിയായ വിശാലബുദ്ധി; ഇംഗ്ലണ്ടി-
 ലേയ്ക്കു് അയച്ചു അമ്മേരിക്കയിലെ ഭൂതൻ, വാഴ്ച ക്രി. ശ-
 ഹൻ-ന്റെ ആദ്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

ആകാണു് ശ്രേഷ്ഠഗതി എന്നതു് രംഗപരമതന്നെ അറിയാം.” എന്നു പറഞ്ഞു്, ആത്മനിത്യതയേപ്പറ്റി ഭീഷ്മപ്രസംഗം ചെയ്യാനാദ്യേഹം വിഷം കുടിച്ചതു്. ഇതുപോലേതന്നെയാണു് ഏതുകൃഷ്ണവിന്റെ മരണവും. സ്വമതോപദേശികളുടെ നടപടികളെ വെളിപ്പെടുത്തി, അദ്വൈതത്തെ പ്രവദിച്ചതിനു്, സദ്യുതന്തരം തത്ത്വജ്ഞാനിയും ആയ (നൂ൪) ബ്രഹ്മണോ, അഗ്നിപ്രവേശം ചെയ്തിക്കുപ്പെട്ടു. ഇപ്പോൾ വ്യവസ്ഥിതമായിരിക്കുന്ന ഭൂപരിവർത്തനമത്തെ പ്രവദിച്ച ഗാലിലിയോ, ൭൦-ാം വയസ്സിൽ മതഭേദിയെന്ന അപരാധത്തിനു് ബന്ധനത്തിൽ കയ്യുപ്പെട്ടു. മരണാനന്തരം അദ്വൈതത്തിനായ് പ്രേതസ്തംഭസ്ഥാപനം പോലും (നൂ൫) പാപ്പാവിനാൽ നിരോധിക്കപ്പെട്ടു. അനന്തരം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട

(നൂ൪) ഇറാലിയൻ അദ്വൈത തത്ത്വജ്ഞാനി; ധീരബുദ്ധി; പുരുഷേശ്വരവാദഭേദി; കൃഷ്ണമത പൂർവാചാരാക്ഷേപകൻ; കൃഷ്ണദിവ്യകർമ്മാവിശ്വാസി; പൂർവ്വജ്യോതമതാക്ഷേപകൻ; വിമതത്വം നിമിത്തം പാപ്പാവിന്റെ (പോപ്പ്) സഭയാൽ അഗ്നിപ്രവിഷ്ടനായി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ മദ്ധ്യം.

(നൂ൫) ദൈവനിയോഗത്താൽ സർവ്വകൃഷ്ണീയസമുദായങ്ങളിന്മേൽ ആത്മീയലൈങ്കിക നായകത്വത്തിനവകാശം പറഞ്ഞു് റോമാ നഗരത്തിൽ പരമ്പര ക്രമത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്തവന്ന കൃഷ്ണമതാചാര്യൻ; പഴയ കൂററിന്റെ നായകൻ; പ്രസ്തുത പാപ്പാ, പാൾ പഞ്ചമൻ. വാഴ്ച ൧൩൦൫ മുതൽ ൧൩൩൧ വരെ.

ചില രസവാദതത്വങ്ങളേ കണ്ടുപിടിച്ചു (നന്ന) റജർ-ബേക്കൺ ക്ഷുദ്രക്കാരൻ എന്ന അപരാധസ്ഥാപനത്തിന് പാത്രീഭവിച്ചു. ശാരീരശാസ്ത്രത്തിലെ ചില തത്വങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു (നന്) വിസേലിയസ്, പള്ളിക്കാർ മതവിരോധമെന്നു കല്പിച്ച ശരീരശ്ലേഷണം ശീലിയായാൽ, മതഭേദി എന്നു കുറപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഗാലിലിയോവിന്റെ മതത്തേ ശാസ്ത്രീയനായങ്ങളാൽ സ്ഥാപിച്ചു (നവ) കപ്പർണിക്കസ്, (നൻ) കെപ്പർ എന്ന മഹാത്മാക്കളേ മേലും റം കുറം ആരോപിയ്ക്കപ്പെട്ടു. ഗുരുത്വധർമ്മത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിയ പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞാഗ്രേസരനും മഹാ ഭൗതികനും ആയ

(നന്ന) ആംഗ്ലേയ ശാസ്ത്രവിശാരദൻ; രസവാദജ്ഞൻ; ക്ഷുദ്രക്കാരൻ എന്നു മതാധികാരികളാൽ കുറം ചുമത്തപ്പെട്ടു ഹർ വർഷം തടവിൽ കിടന്നു. വാഴ്ച്ച ക്രി. ശ. ൧൩.

(നന്) ബെൽജിയംദേശീയ ശാരീരശാസ്ത്ര വിശാരദൻ; പൂർവ്യാവന ശാരീരശാസ്ത്രഭേദി; ശാരീരശാസ്ത്ര വിഷയത്തിൽ അനേകനവതത്വപ്രദശ്കൻ; പാപ്പാവിന്റെ ക്രിസ്തുമത പരിശോധകസഭയാൽ കല്പിതാപരാധൻ; നാടുകടത്തപ്പെട്ടു. വാഴ്ച്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ ആദ്യം മുതൽ മദ്ധ്യം വരെ.

(നവ) പ്രഷ്യാദേശീയ ജ്യോതിഷികൻ; ഭൂപരിവർത്തന മതസ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച്ച ക്രി. ശ. ൧൫-ന്റെ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൩-ന്റെ മദ്ധ്യം വരെ.

(നൻ) ജർമ്മനി ദേശീയ ജ്യോതിഷികൻ; ഗ്രഹപരിവർത്തന മണ്ഡലത്തിന്റെ ധർമ്മത്രയത്തിൻ സ്ഥാപകൻ. വാഴ്ച്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ അന്ത്യഭാഗം മുതൽ ൧൫-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരെ.

സ്വന്തപോലും “രംഗപരസ്ഥാന ഭംഗനൻ” എന്ന അപരധം പാറാനിരുന്നില്ല. സത്യത്തിൽ, പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിലും പ്രകൃതിചരിത്രത്തിലും സാരമായ യാതൊരു മഹാദർശനത്തിനും രംഗ മതഭേദമെന്ന ആക്ഷേപം അജ്ഞന്മാരിലും അന്ധവിശ്വാസികളിലും നിന്ന് വരാതിരുന്നില്ലെന്നതന്നെ പരധം. എന്നാൽ, ഇങ്ങനെ ആക്ഷിപ്തമായ മഹാത്മാക്കളെ ഇപ്പോൾ ലോകർ നന്ദിപൂർവ്വം പൂജിക്കുന്നു. വിമതിസഹനത്തിന് ഇതൊരു പാഠമാകുന്നു. ലോകം രംഗപരലേഖനമാകുന്നു. ആ ലേഖനത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മതയും ഗ്രഹിക്കുന്നതിന് ചെയ്യപ്പെടുന്ന ശ്രമം ഏതും ദൈവദൂഷണം അല്ല, ദൈവദ്രോഷണമത്രേ; എന്നെന്നാൽ, ഇതിനാൽ, രംഗപരന്റെ യഥാർത്ഥമായ ശക്തിയും ഗുണവും അധികം പ്രകാശിപ്പിക്കാനാണിടയുള്ളത്.

പ്രകൃതിവിദ്യാവിഷയത്തിൽ എന്നപോലെ ആത്മവിദ്യാവിഷയത്തിലും മനുസാക്ഷിയെ അനുസരിച്ചു കാൽപ്പത്തിൽ ധീരത്വം കാണിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ ശൈൽയം യുദ്ധശൈൽയത്തെക്കാൾ ബഹു മാന്യമാകുന്നു. * ക്രിസ്തുസായുജ്യകർമ്മത്തിൽ ക്രിസ്തുവിന്റെ രൂപഭേദമുണ്ടെന്ന മതത്തെ നിഷേധിച്ച അന്ന എന്ന ഒരു ആംഗ്ലേയ സ്രീ സ്ഥമത നിരാകരണം ചെയ്യാത്ത മറ്റൊരു, അതികഠിനഭേദമെട്ടെന്നു സഹിച്ചു. പഴയ ക്രൂരമതത്തെ മറ്റൊരു (റെ)ലാറിമറും, (എ)റിഡ്ലിയും, അഗ്നിസ്തം-

* ക്രിസ്തുവിന്റെ ശരീരത്തോടു ഐക്യം പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള “കബ്ബാന” എന്ന കർമ്മം.

(റെ) ആംഗ്ലേയമതോപദേശി; പുത്തൻ ക്രൂര മതത്തിന്റെ പ്രമുഖപ്രചാരകൻ; സത്യസന്ധൻ; ഋജുമാറ്റി; വിദേശ ഗമനത്താൽ സ്വരക്ഷ തേടാത്ത ധീരൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ ആദ്യഭാഗം.

(എ) ലാറിമറിന്റെ സഹജീവിയും സമഭാവനും. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ ആദ്യഭാഗം.

ഭരണിയേയും നയിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, പരസ്പരം, ആലിംഗനം ചെയ്ത്, തൈല ലേപനത്തിനെന്നപോലെ, തീയ്ക്കു കവിൾ കാണിച്ചു വേദനകൂടാതെ സന്തുഷ്ടരായ് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു മരിച്ചു:—“സമോദരാ തവിയ്ക്കൊല്ലാ. ഞങ്ങൾ പരസ്പരം, ഒരിക്കലും കൈയാതെ ഒരു ഭീഷം നമുക്കിന്ന് ഇല്ലാത്തതിൽ കൊല്ലത്താം.” അവർ കൊല്ലത്തീയഭീഷം ഇപ്പോഴും ഉജ്ജ്വലിച്ചു തേറിവരുന്നത്രേ. മതവിഷയത്തിൽ രാജാധിപത്വം നിഷേധിച്ച (ഐ)സർ താമസ്മോർ അതിലേയ്ക്കായി മരണശിക്ഷ ലഭിക്കുമെന്ന് തീർച്ചയായപ്പോൾ സ്വമത വിജയപ്രാപ്തിക്ക് കൃതജ്ഞതാപൂർവ്വം ഞങ്ങൾ വന്നിട്ടു മരിച്ചു. ഹൃദയമത നിഷേധനത്താൽ വരാൻപോകുന്ന അപായം ഒരാൾ മുൻകൂട്ടി തെളിപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, “അങ്ങനെ ആയാൽ നീയും ഞാനും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഇത്രതന്നെ. ഞാൻ ഇന്നും നീ നാളെയും മരിയ്ക്കും” എന്ന് മറുപടി പറഞ്ഞ പൂതറിന് ഭാഗ്യവശാൽ ജീവിത ത്യാഗത്തിനിടവന്നില്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹം മേൽപറഞ്ഞവക്കൊപ്പം ധീരത കാണിച്ചവനും, യൂറോപ്പിൽ ആധുനിക ചിന്താസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും ബുദ്ധിസൈപരതയ്ക്കും ഉൽപാദകനും ആയിരുന്നു. പാപ്പാവിന്റെ അധികാരം നിഷേധിച്ചതിനും തദ് ബഹിഷ്കരണപത്രത്തെ പരസ്യമായി തീയിലിട്ടു മുട്ടത്തിനും, ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തിയാൽ (ചാൾസ് പഞ്ചമനാൽ) രാജ്യഭംഗം ചെയ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ പൂതർ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

(ഐ) അതിപ്രശസ്തനായ ഒരു ആംഗ്ലേയ വിദിഷൻ; പ്രധാന ന്യായാധിപൻ; ഫെൻററി അച്ചമന്റൻ അക്രമമായ ഭിത്തിയ വിവാഹത്തിനെ ആക്ഷേപിച്ചതിന് കള്ളക്കരറാരോപണത്താൽ വധശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റെ അന്ത്യം മുതൽ ൧൮-ന്റെ മദ്ധ്യം വരെ.

“എനിക്കുണ്ടാകുന്ന തലകുളുണ്ടായിരിക്കുകയും അവയെല്ലാം നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്താലും ഞാൻ സ്ഥിരനിരാകരണം ചെയ്യുന്നതല്ല.”

കാൽ ജയത്തിനായ് തന്നെ എല്ലാവരും വേല ചെയ്യുന്നതെന്നിരിക്കിലും, പലപ്പോഴും ജയദർശനം ലഭിക്കാതെ അവർ ഉദ്യമിക്കേണ്ടതായിവരും. ഇങ്ങനെ ഉദ്യമിക്കുന്നവരുടെ ശൌര്യം അളക്കേണ്ടത് സദൃശപലത്തിനാലല്ല, അവരാൽ എതിർപ്പെട്ട വിരോധങ്ങളാലും ആ എതിർപ്പിൽ അവർ കാണിച്ചിട്ടുള്ള ധീരതയാലുമാകുന്നു. അതിപ്രകൃഷ്ട ജയത്തെക്കാളും, ഇവയാകുന്നു ധർമ്മാനുഷ്ഠാനത്താൽ ലോകരിൽ അതിഗംഭീരമായ ഒരാകുഷ്ഠത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നത്.

എന്നാൽ, ഞ്ഞ വിധമുള്ള ശൌര്യമല്ല, സാധാരണ ചൌകികവ്യാപാരത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. ചരിത്രവണ്ണനീയങ്ങളായ മറ്റൊരു കാൽ ജയങ്ങളിലെന്നപോലെ തന്നെ സാധാരണയായ നിത്യവൃത്തിയിലും, ധൈര്യം കാണിക്കാവുന്നതാണ്. ഋജുമാർഗ്ഗം ആചരിക്കുന്നതിലും, ഭുഷ്ഠപ്രരണകളേ തടുക്കുന്നതിലും, സത്യം പറയുന്നതിലും, തന്റെ സുക്ഷ്മസ്ഥിതിയെ കവിഞ്ഞുള്ള ഒരവസ്ഥ ന്ദിക്കാതിരിക്കുന്നതിലും, അന്യർക്കു നഷ്ടം വരുത്താതെ തനിക്കുള്ള മുതലിനാൽ ഉപജീവിക്കുന്നതിലും, മറ്റൊരുപോലേ അനേകകാൽ ജയങ്ങളിലും, സാധാരണന്മാർക്കും ധൈര്യം കാണിക്കാവുന്നതാണ്. ഞ്ഞ വിധമുള്ള ധൈര്യം ഇല്ലാതെ ഭുഷ്ഠപലവും ചപലതയും നിമിത്തമായ്, ലോകത്തു് അനേകം ക്ലേശങ്ങളും ദോഷങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നു. ആ ധൈര്യം സിദ്ധിക്കുന്നതിനായ് ശീലത്തിന്നാധാരമായ ഇച്ഛയ നിശ്ചയാചരണം അഭ്യസിക്കണം. എത്രയോമഹോദ്ദേശങ്ങൾ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടാലും, പ്രവൃത്തികളായി ആവിർഭവിക്കാതെ

അവ വാങ്മാത്രങ്ങളായി അവസാനിച്ചുപോകുന്നു. ഭോജ്യമായ ആഹാരം ഭുജിക്കാതെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്, ദേഹത്തേ ക്ഷീണിപ്പിക്കുന്നതുപോലേ തന്നെ കൃത്യമിന്നതെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടതു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് ധാർമ്മികത്വത്തിനേ ക്ഷീണിപ്പിക്കും.

യെശുഹീനത, പലപ്പോഴും യൗക്കതികമായ പരിഷ്കരണത്തിന് വിരോധമായിത്തീരുന്നു. പല്ലു കറുപ്പിക്കുന്ന ബർമ്മാക്കാരേയും, പാദപീഡനം ചെയ്യുന്ന ചീനാക്കാരേയും, നാം പരിഹസിക്കുന്നുവെങ്കിലും, നാം തന്നെ ഓരോ പ്രകാരത്തിൽ വേഷബന്ധനത്തിലും, ആചാരബന്ധനത്തിലും, മതബന്ധനത്തിലും അകപ്പെട്ട് വലയുന്നു. അതിതുല്പമായ ഒരു ജനസമൂഹം കൊതിക്കയാലാകുന്നു, ഓരം ബാധകർ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നത്. എന്നാൽ, മനുസാക്ഷിയുടെ അനുഭവം ലഭിക്കുമാറ് യഥാശക്തി തന്റെ കൃത്യധർമ്മം നടത്തുന്നതായാൽ, ഉൽകൃഷ്ടമായ ജനസമൂഹം അവശ്യം സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. അന്യരേ പ്രതിരൂപമാത്രമാകാതെ, സ്വരൂപം ധരിച്ച് വർത്തിക്കാൻ യെശുമാകുന്നു ഇതിലേയ്ക്കു വശ്യമായുള്ളത്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും സ്വാശ്രയത്തിനും ധീരബുദ്ധിത്വം സാരാംശമാകുന്നു. സ്വമതം രൂപീകരിക്കാൻ തുനിയാത്തവൻ ഭീരുവും, മടിക്കുന്നവൻ അലസനും, കഴിയാത്തവൻ മടയനും ആകുന്നു. ഇജ്ജവായവൻ വഞ്ചകത്തിനും, സത്യവാൻ പൊളിക്കും, നീതിമാൻ പരപീഡനത്തിനും, ശുദ്ധമനസ്സൻ ഭുഷ്ടിനും അപന്ത്രയത്തിനും വിരോധികളാകുന്നു. അവർ അതുകളോടു നിരന്തരം പോർചെയ്ത് തോല്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന ധീരന്മാരാകുന്നു ലോകത്തിന്റെ ധർമ്മശക്തി സ്വരൂപികൾ. അവരാകുന്നു സത്യത്തിൽ ലോ-

കുനിയന്താക്കൾ. ധർമ്മിഷ്ഠനും ഉജ്ജിതനും ആയ ഏകന്തർ ജീവിതം പോലും വിൻഗാമികളേ ഉജ്ജീ-
വിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഭീപരേഖയായിത്തീരും. (൭൩) ക്ലാ-
ഷ്സൺ, (൭൪) ഗ്രെൻവിൽഷാപ്പ്, (൭൫) കാബ്ഡൻ,

(൭൩) ഒരു ആംഗ്ലേയ ലോകസ്റ്റേഹി; ൨൫-ാം വയസ്സിൽ പാറശാലയിൽ അടിമത്വത്തേ കുറിച്ച് ഒരു പ്രബന്ധം എഴുതിയതു മുതൽ അതു നിറുത്തൽ ചെയ്യുന്നതിനായി ഉ-
ദ്യുക്തനായി, ഉദ്ദിഷ്ടവൃത്തിയെ ഉപേക്ഷിച്ച് ആഫ്രിക്കാ മുത-
ലായ അനേകം ഭിക്ഷകളിൽ സഞ്ചരിച്ചും, രാജസഭസ്സുകളിൽ വാദിച്ചും, പ്രബന്ധങ്ങൾ എഴുതിയും ഒരു ഭാഗ്യനിരാകരണ സംഘത്തിൽ അംഗമായി വേലചെയ്തു. ൪൮-ാം വയസ്സിൽ (൧൮൦൮-ൽ) ഉദ്ദിഷ്ടസിദ്ധി നിയമമുഖേന ലഭിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി-
ശ. ൧൮-ന്റേ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റേ മദ്ധ്യം വരേ.

(൭൪) ഒരു ആംഗ്ലേയ ലോകസ്റ്റേഹി; ക്ലാഷ്സന്റെ സഹജാപിയും, സഹകരനും; ടി ഭാഗ്യനിരാകരണ സംഘ-
ത്തിന്റേ അദ്ധ്യക്ഷൻ.

(൭൫) ഇംഗ്ലണ്ടിനും അതിലേ പ്രജാസഭയ്ക്കും അല-
ങ്കാരവും, പുരുഷശ്രേഷ്ഠനും, ശാന്തതമനും ആയ ഒരു ആം-
ഗ്ലേയ രാജനീതിജ്ഞൻ; വ്യാപാരവൽക്കനായിരുന്നെങ്കിലും ചെറുപ്പത്തിലേ സാമുദായിക വിഷയമായി വേലചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. ൧൮൪൭-ൽ ധാന്യങ്ങളുടേ ഇറക്കുമതിക്കു് നിരോധ-
കങ്ങളായ നിയമം അശേഷം നിരാകരിപ്പിച്ചു; അന്യ രാജ്യ-
ങ്ങളിലും ചെന്നു വേലചെയ്തു് വ്യാപാരസൗകര്യം സ്ഥാ-
പിച്ചു; യുദ്ധനിരോധനത്തിനും, രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിൽ മാദ്ധ്യസ്ഥ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും, സർവ്വ രാജ്യാനുമതിപ്രകാരം ൫൬ വർഷം യോഗങ്ങൾ നടത്തി; വലിയ ഉദ്യോഗങ്ങളും സ്ഥാനങ്ങളും സുലഭ്യങ്ങളായവയെ ഉപേക്ഷിച്ച് സാമുദായികഗുണത്തിൽ

(നെ) രാമമോഹൻ റായി, (ഐ) ഈശ്വരചന്ദ്ര വിദ്യാ-
സാഗരൻ, (വെ) ആലൻഹ്യം, (ഒൻ) ഗന്ധി ഇവരെല്ലാം
ഇതിലേയ്ക്കുദാഹരണങ്ങളാകുന്നു.

നിരന്തരപ്രവർത്തനമായി; സമുദായാത്മം സ്വന്തലാഭങ്ങളേ
ഉപേക്ഷിച്ച് ടി നിയമം സ്ഥാപിപ്പിച്ചതിനായി ജനങ്ങൾ
വരിയിട്ട് വാഗ്ദാനം രൂപ ഇനാമായി കൊടുത്തു. വാഴ്ച
ക്രി. ശ. ഫൻ-നേറ ആഭിമുഖ്യം അന്ത്യഭാഗം വരേ.

(നെ) പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ബെംഗാളി; ബ്രഹ്മസമാ-
ജസ്ഥാപകൻ; ഫുറൻ-ൽ ഉണ്ടായ സതീനിരോധക നി-
യമത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശ്യം; ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വെച്ചു മരിച്ചു.
വാഴ്ച ക്രി. ശ. ഫൻ-നേറ ആദ്യം മുതൽ മദ്ധ്യം വരേ.

(ഐ) ബെംഗാളി പണ്ഡിതൻ; ജനസ്നേഹി; സാമുദാ-
യിക പ്രയത്നവാൻ; ഫുറൻ-ൽ വിധവോദാഹരണത്തിന്റെ
സാധനയായുള്ള നിയമത്തിന് മുഖ്യോദ്ദേശി. വാഴ്ച
ക്രി. ശ. ഫൻ.

(വെ) ഇന്ത്യയിൽ ഒരു കലക്ടറായിരുന്ന മഹാമനസ്കൻ;
ഇന്ത്യാജനസമുദായാഭിവൃദ്ധിക്കായി ഭാരത മഹാജനസഭയേ
സ്ഥാപിച്ചു; പൂജ്യവൃദ്ധനായി റെ വെഷ്ണുവിനു മുമ്പ് മരിച്ചു;
മരണപശ്ചാത്തം റെ സംവത്സരം നിരന്തരം അതിന്നേ പോ-
ഷണം ചെയ്ത് അന്നേക ഗുണങ്ങൾ സാധിച്ചു.

(ഒൻ) ഇന്ത്യാക്കാക്കായി, ആഫ്രിക്കായിൽ ബുർ അധി-
കാരികളോടൊത്തു വളരേക്കാലം അന്നേക കഷ്ടതകൾ
അനുഭവിച്ച് ഇപ്പോൾ വിജയം ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന സ്വരാജ്യ-
സ്നേഹി.

ഉഴജ്ജിതമെന്നത്, ശീലത്തിന്റേ പ്രേരകബലമാകുന്നു. അതിനോടുകൂടി വിവേകവും ആത്മവത്ഥവും വഹിക്കുന്നവൻ സ്വശക്തികളുടേ ഉത്തമഫലം സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. ഇതുകുളുബ്ധായിരുന്ന ചില സാമാന്യമതികളും വളരെ ശക്തന്മാരായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. മഹമ്മദും പൂതരും ഇതിലേയ്ക്കുദാഹരണങ്ങളാണ്.

ഒരു മഹാമനസ്സുന്റേ ലക്ഷണം, ൨൦൦൦-വർഷത്തിനു മുമ്പേ ആരിസ്റ്റോട്ടൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത്, ഇക്കാലത്തും യുക്തമായിരിക്കുന്നു. അതാവിതു്:—“അവൻസഭ്ഭാഗ്യത്തിലും നിർഭാഗ്യത്തിലും മിതനായിരിക്കും; യഥാവസ്ഥ, പൊങ്ങുന്നതിനും താഴുന്നതിനും അറിയും; ജയത്തിനാൽ സന്തുഷ്ടനാകാതെയും തോൽവിയാൽ ആത്മനാകാതെയുമിരിക്കും; അപായം തേടുകയോ അതുവന്നാൽ ഓടുകയോ ചെയ്തയില്ല; മിതവാങ്മിയായിരിക്കും; ഏനാൽ, വേണ്ടത്തക്ക അവസരത്തിൽ സഭയെയും പ്രവദിക്കും; അന്യർതന്നെ ദ്രോഹിച്ചതിനേ ക്ഷമിക്കും; തന്നേ പുകഴ്ത്തുന്നതിലും അന്യരെ നിന്ദിക്കുന്നതിലും അപേക്ഷയില്ലാത്തതിനാൽ, അന്യരേക്കുറിച്ചും തന്നേക്കുറിച്ചും വാപുലമ്പുകയില്ല; സ്വപ്നകാര്യങ്ങളേക്കുറിച്ച് സങ്കടം പറകയോ അന്യസഹായം അപേക്ഷിക്കയോ ചെയ്തയില്ല.”

കുറുപ്പു നൂറു-മൂ അദ്ധ്യായത്തിൽ ൮-൦-൯-൦-൧൦-൦ സ്കന്ദങ്ങൾ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായങ്ങൾ തന്നെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

“താഴ്മെന്നും മഹാനല്ലൻ തന്നെപ്പൊക്കിപ്പുകഴ്ത്തുവോൻ” (൮)

“അഹംകാരം മഹാനാക്കില്ലല്ലന്മാർ വിടുകില്ലതു” (൯)

“പരദോഷം മഹാൻ മുടുമതേയല്ലൻ പരത്തിട്ടു” (൧൦)

സഹനശീലവും, യെയ്യവും, ജീവിതവൃത്തിയിൽ ഫലപ്രദങ്ങളായിരിക്കുന്നതുകൂടാതെ, ജീവിതക്ഷേമത്തിനും ഉപയുക്തങ്ങളാണ്. അവഹിതത്വം, ഉദ്ദമം, വിദ്വാദ്യസനം, സുമനസ്സ്കൃതം, എന്നിവയെപ്പോലേ, അഭീരുത്വവും ഒരു അജ്ഞനീയഗുണമാകുന്നു. യെയ്യം ഉന്നതവും സുരൂപവും ഭയം വിരൂപവും ആകുന്നു. അനുകൂലമായോ പ്രതികൂലമായോ വരുന്ന വിധിയേ വഹിക്കുന്നതിന് ശ്രേഷ്ഠമായ മാർഗ്ഗം ഒന്നുതന്നെ. അതായത്, രണ്ടിലും ഉന്നതനായി ചരിക്കുക.

ശീലാഭിവിദ്യയ്ക്കു മനോബലം ശ്രീകുമാരൻ പുരുഷനും ഒരുപോലെ ആവശ്യകമാകുന്നു. രൂപസൗന്ദര്യം, വേഗം നശിച്ചുപോകും; എന്നാൽ, മനഃസൗന്ദര്യവും ശീലസൗന്ദര്യവും പ്രായത്തോടു വലിക്കുമത്രേ. ശ്രീകുമാരൻ ധീരനായ് അനേക ദുഷ്ടാന്തങ്ങൾ ചരിത്രം ഘോഷിക്കുന്നു. (൮) അക്ബർ ചക്രവർത്തി ചിററൂർ കോട്ട പിടിച്ചപ്പോൾ രാജപുത്രശ്രീകുമാരൻ സ്വമാനരക്ഷയ്ക്കായി അഗ്നിപ്രവേശത്താൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്തു. സ്കാട്ട്‌ലണ്ടിലേ രാജാവായ ജേംസ് പ്രഥമനേ വധിപ്പാൻ ചെയ്ത ഘാതകന്മാരേ തടുക്കുന്നതിനുള്ള കരുതിന് സാക്ഷ്യമില്ലെന്നു കണ്ടു, രാജരക്ഷയ്ക്കായി, പുരാണങ്ങളിൽ ദശരഥന്റെ തേരച്ചുരുട്ടിൽ കൈകേയി വിരലിട്ടതായി പറയുന്നതുപോലെ, സാക്ഷ്യമേ സ്ഥാനത്തിൽ, (൮൧) കാതറയിൻ ഡഗ്ലസ് എന്ന ശ്രീ,

(൮) ഇന്ത്യയിലേ പ്രസിദ്ധതമനായ മുകിലൻ ചക്രവർത്തി; രാജ്യരൂപങ്ങളടക്കിയ ഏകർഷ്ടമായിപതി; ജനസമുദായ പരിഷ്ക്കാരകൻ; സർവ്വമതസമദൃഷ്ടി; ജനരഞ്ജകൻ; സമാധാനരക്ഷകൻ. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-നോംമദ്ധ്യം മുതൽ അന്ത്യംവരെ.

(൮൧) ഒരു ഇടപ്രഭുവിന്റെ മകൾ; രാജ്ഞീ സേവിനി; ഇതു നടന്നത് വർഷം എന്ന ശ്രമണശാലയിൽ ൧൯൩൭-ൽ.

തന്നെറ കൈയിട്ടുതടഞ്ഞു. ധ്രുവമണ്ഡലത്തിലേയ്ക്കു കപ്പൽ യാത്ര പോയി അടുത്തുനാകപ്പെട്ട തന്നെറ ഭൌതികവേദന അനുഭവിച്ച് (വുവ) ലോഡി പ്രാൻക്ലിൻ എന്ന മഹതി പത്തു വർഷംവലഞ്ഞു. ലോകസ്നേഹിനികളായ (വുവ) മിസ്-കാപ്പിളണ്ടും (വുവ) മിസ് നൈട്ടിംഗേലും ബാല്യം മുതലേ

(വുവ) ഇവരുടെ ഭൌതിക (ആംഗ്ലേയൻ സർ ജാൺ-പ്രാൻക്ലിൻ) വാക്യം ധ്രുവമണ്ഡലത്തിൽ ഉത്തരപശ്ചിമപ-ഥകണ്ടുപിടിച്ചത്. (എവർ-ൽ) ആ യന്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹവും കപ്പലും നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയാറെ, ഭാര്യ തന്നെ സമ്പന്നവും വ്യയംചെയ്ത് രണ്ടുപ്രാവശ്യം കപ്പലുകളെ ഒരുക്കി അയച്ചു. ഒടുക്കം നഷ്ടപ്പെട്ട കപ്പലിലേ ചില റിക്കാട്ടുകളും മൃതന്മാരുടെ അസ്ഥികളും കണ്ടുകിട്ടി; അപായം വന്ന സ്ഥലവും മറ്റും തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

(വുവ) ഒരു ആംഗ്ലേയസ്രീ; ലോകസ്നേഹിനി; എവർ-ൽ “സാധുവൃത്തിരക്ഷണസംഘം” ഏല്പെടുത്തി ൨൦ വർഷം നടത്തി; സാധുവിദ്യാശാലകളും രാഷ്ട്രഭരണങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചു; എവർ-ൽ ഭർത്താപരിഹാരശാല ആരംഭിച്ച് അതിലേയ്ക്കു നിയമമുണ്ടാവാൻ വേലചെയ്തു; എവർ-ൽ അത് സാധിച്ചു. നാലു പ്രാവശ്യം സ്രീവിദ്യാഭ്യാസാദികൾ നടത്തുന്നതിന് ഇന്ത്യയിൽവന്നു വേലചെയ്തു; ബെംഗാളിൽ “സാമുദായിക ശാസ്ത്രീയ യോഗം” സ്ഥാപിച്ചു. വാഴ്ത്തുക. ശ. എൻ-ന്റെ ആരംഭം മുതൽ അന്ത്യം വരെ.

(വുവ) ഒരു ആംഗ്ലേയസ്രീ; മഹാൻദ്രചിത്ത; പ്രാണി-സ്നേഹിനി; ലോകഭാവിനി; അതിലേയ്ക്കായി ഹ്രാൻസിപ്പം ജർമ്മനിയിലും ചെന്നു ചികിത്സശാലാഭരണം അഭ്യസിച്ചു; എവർ-ൽ ക്രിമിയയിൽ ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വ്രണിത-രോഗികളെ ചികിത്സിക്കാൻ പോയി വിളരെ ജീവരക്ഷണം

ചികിത്സ മുതലായത് അന്യ രാജ്യങ്ങളിൽ ചെന്നട്രസിച്ച് സാധുസംരക്ഷണത്തിനായും ഭീനരക്ഷണത്തിനായും, സ്വ-ജീവിതം സമർപ്പണം ചെയ്ത് വളരെ കഷ്ടതകൾ അനുഭവിച്ചു.

സ്രീകർക്കും പുരുഷന്മാർക്കും മനസ്സുള്ള പക്ഷം സഹ-വാസികളെ സഹായിക്കുന്നതിനുള്ളതാകാവുന്ന അവസരങ്ങൾ അസംഖ്യങ്ങളാകുന്നു. സേരാമാർട്ടിൻ എന്ന ഒരു പാവപ്പെട്ട ആംഗ്ലേയ സ്രീ ബാല്യം മുതൽക്കേ തയ്യൽപണിയിൽ കിട്ടിയിരുന്ന സ്വല്പമായ ആദായംകൊണ്ട് കാലംകഴിച്ചുവന്നെങ്കിലും, പരോപകാരപ്രേരണ മുദിക്കയാൽ, ഒരു ബന്ധനശാലയിൽ അതി നികൃഷ്ടമായ ഒരു കുറാളിയേ തുടൻ ചെന്ന് മതോപദേശം ചെയ്തും, പിന്നീട്, പാവപ്പെട്ട തടവുകാർക്ക് പരക്കേ അക്ഷരാബ്രാസവും സന്മാർഗ്ഗോപദേശവും, ൨൦ വർഷം അക്ഷീണമായി ചെയ്ത് പരേതയായി. അവളുടേ വൃത്തിയെക്കുറിച്ചവർ എഴുതിട്ടുള്ള കവിതയുടേ താല്പര്യം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഭാഗം താഴെ ഭാഷാന്തരീകരിച്ചിരിക്കുന്നു:—

“പരക്കുന്നഗ്രഹം ചെസ്റ്റാൻ കരുതൽ ദൈവലക്ഷണം”

ചെയ്തു. അതിലേയ്ക്ക് ൫൦൦൦൦൦ രൂപ വരിയിട്ടിനാമായി ലഭിച്ചതുകൊണ്ട് ജനോപകാരപ്രദമായ ഒരു ചികിത്സാശാല സ്ഥാപിച്ചു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-നേറ ആദ്യം മുതൽ ൨൦-നേറ ആദ്യം വരെ.

൬. ആത്മഭരണം.

“തന്നാൽ താൻ ജിതനാകുമ്പോൾ
തന്നെ താൻ തന്റെ ബന്ധുവാം
തന്നെത്താനൊട്ടുക്കൊത്താൽ
പിന്നെത്താൻ തന്റെ ശത്രുവാം.”

ഭഗവൽഗീത. ൬-൬.

“മാനവും ലാഭവും എപ്പോഴും ഒരു പൈയിൽ തന്നെ
അടങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുക.” (വൃ) ജാജ് ഹെർബർട്ട്.

“ഓരോരുത്തനും തന്നെ ഭരിയ്ക്കുന്നതെന്നു വാസ്തവമായ
സ്വാതന്ത്ര്യം.” (വൃ) പത്മീസ്.

“ദീർഘകാലിനസഹനങ്ങളിലാകുന്നു സ്രീപുരുഷന്മാരിലുള്ള
സദ്ഗുണം മിശ്രിതമാകുന്നത്.” ഹെൽസ്.

“അടക്കംസ്വത്തുപോൽകാപ്പോന്നൽ കൃഷ്ണശ്വപത്മമാപ്തമാം”
കുറുപ്പ്. ൨.

രൂപം പകർന്നു കൊണ്ടും തന്നെ ആകുന്നു ആത്മഭരണം.
അതു ശീലത്തിന്റെ മുഖ്യാംശമാകയാൽ, “മനുഷ്യൻ മൂന്നും
പിന്നും നോക്കുന്ന ഒരു ജന്തു” എന്ന് ഷെക്സ്പിയർ പറ-
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വേഗ വികാരങ്ങളെല്ലായിനനായി പോകുന്ന

(വൃ) ആംഗ്ലേയ വൈദിക കവി. പ്രാൻസിസ് ബേ-
ക്കന്റെ സഹജീവിയും സുഹൃത്തും. വാഴ്തി ക്രി. ശ.
൧൭-ന്റെ ആരംഭം.

(വൃ) പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ജർമ്മൻഗ്രന്ഥപ്രസാധകൻ.
വാഴ്തി ൧൮-ന്റെ അവസാനം മുതൽ ൧൯-ന്റെ മദ്ധ്യവരേ.

മനുഷ്യൻ, സത്യത്തിൽ, തന്റെ ധാർമികസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. ശീലത്തിന്റെ സാരാംശമായ ഞെ ആത്മഭരണം തന്നെ ആകുന്നു കേവലം പ്രാകൃതജീവിതവും ധർമ്മജീവിതവും തമ്മിലുള്ള ഭേദത്തെ കാണിക്കുന്നത്. ഒരു നഗരത്തേ അടക്കിപ്പിടിക്കുന്നവൻ ബലവാൻല്ലെന്നും, തന്നെ അടക്കുന്നവൻ തന്നെ ബലവാനെന്നും ക്രിസ്തീയ വേദ ഗ്രന്ഥമായ ബൈബിളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. തന്റെ കർമ്മ-വാങ്മനങ്ങളേ സ്വാധീനങ്ങളാക്കുന്നവൻതന്നെ ബലവാൻ. ജനസമുദായത്തേ ഹീനമാക്കുന്ന ഭരാഗ്രഹങ്ങൾ മിക്കവാറും, ആത്മഭരണം വ്യാപിച്ചാൽ, നശിച്ചുപോകുന്നതാണ്. നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ നിന്നും, അക്ഷരജ്ഞാനംപോലുമില്ലാത്ത പ്രാകൃതന്മാർ, കവാത്തു മുതലായതിൽ ശീലിച്ചതിന്റെശേഷം ഭേദമായിച്ചേന്ന് കപ്പലുകൾ മുങ്ങുന്ന സമയങ്ങളിൽ, സ്രീ-ശിശു രക്ഷണാത്മം, കഴിപ്പം തടുത്തു, ഉഷാരായിനിന്ന് ശുരന്മാരായി, പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്ന മഹത്ത്വം നോക്കുമ്പോൾ, ആത്മഭരണം അദ്വൈതസനിയമാണെന്ന് ബോധപ്പെടുന്നു.

“മാതൃകാപുരുഷത്വത്തിന്റെ പൂർണ്ണസിദ്ധി ആത്മഭരണത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തേ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. വേഗാധീനനായ് അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും വലിക്കുന്ന ഓരോ താല്പര-ലിക കാംക്ഷയ്ക്കുധീനനാകാതെയും, നില തെറ്റാതെയും, ആത്മനിയതനായ്, ഓരോകർമ്മവും ബോധങ്ങളുടേസദസ്സിൽ പൂർണ്ണവിചാരംചെയ്ത് ശാന്തമായുണ്ടാകുന്ന സാമൂഹിക നിശ്ചയം അനാസരിച്ച് നടത്തുന്നതാകുന്നു ധർമ്മാദ്വൈതത്തിന്റെ ഉദ്ദിഷ്ടഫലം” എന്ന് (വു) ഫെർബ്ബട്ട് സ്പെൻസർ

(വു) ആധുനികന്മാരിൽ അതി പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ തത്ത്വചിന്താഗതി; ജീവിതശാസ്ത്രം, ആന്തരകരണ-

പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വാസനകളും ശീലങ്ങളും അന്യ ഭാഷകളെന്നപോലെ അഭ്യസനീയങ്ങളായിരിക്കുന്നതോടു കൂടി, ഭാഷകളേക്കാൾ ക്ഷേമത്തിന്റേ സാരാംശങ്ങളുമാകുന്നു. “ഭർമ്മനസ്സുതപവും സുമനസ്സുതപവും അവനവൻ ഇഹ്സുപോലെ ഉണ്ടാകുന്നതാണെ”ന്നും, “സുമനസ്സ് ആണ്ടൊന്നിന് ആയിരം പവന്റെ ആദായത്തെക്കാൾ വിലപിടിച്ചതാണെ”ന്നും സ്വഭാവം ഭീനചിത്തനായ ഡാക്ടർ-ജാൺസൺപോലും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമുക്ക് നമ്മുടെ ചിന്തകളേ നയിക്കാൻ കഴിയുമ്പോഴൊക്കെ അവ സുഖപ്രദങ്ങളാകമാറു് തിരിച്ചുവിടാൻ ആർക്കും അഭ്യസിക്കാവുന്നതാണ്. ആ അഭ്യാസത്താൽ സുമനസ്സുതപം സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്.

ഈശീലത്തിന് ആധാരമായ ക്ഷാന്തിആത്മഭരണത്തിന്റേ സൂക്ഷ്മരൂപമാകുന്നു. അതു്, വാഗീശരത്വം, ജ്ഞാനം, പരിശ്രമം എന്നിവയെക്കാൾ ഒരു രാജ്യനായകന് ആവശ്യമാണെന്ന് അസാമാന്യം അതു് വഹിച്ചിരുന്ന (വുവു) പിററു്

ശാസ്ത്രം, സാമുദായികശാസ്ത്രം, ധാർമ്മവിദ്യ, റം എല്ലാവിഷയങ്ങളേയും പരിണാമവാദം അനുസരിച്ചു് ഇദ്ദേഹം വിചാരം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റേ ആദ്യം മുതൽ.

(വുവു) ആംഗ്ലേയ പ്രധാനമന്ത്രി; മഹാ വിശിഷ്ടനായ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ മകൻ; മഹാ മേധാവി; വിശാലബുദ്ധി; വാഗീശൻ; ധീരൻ; ഹൃദയമത്തേവയസ്സു് മുതൽക്കേ ആംഗ്ലേയ പ്രജാസ്വഭാവനായകൻ; താൻ അനേകം പേർ ഇടപ്രഭുസ്ഥാനം കൊടുത്തെങ്കിലും താൻ അതു് സ്വീകരിച്ചില്ല. ൧൯ വയ്ക്കു മന്ത്രിസ്ഥാനം വഹിച്ചു. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റേ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റേ ആദി വരെ.

എന്ന ആംഗ്ലേയപ്രധാനമന്ത്രി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ചാറൽസ് പ്രഥമൻറെ കാലത്ത് അക്രമമായി കപ്പൽവരി ഏറ്റെടുത്തപ്പൊഴിനെ മറുത്ത(വൻ)ഹാഡ്ഡൻ, ആത്മ-ഭരണത്തിൽ വിശിഷ്ടനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മിതാഹാരനും തൻറെ വികാരരാഗങ്ങൾക്ക് സദാ അധിപതിയും ആയിരുന്നു. മിതഭാഷിയായിരുന്നെങ്കിലും നിരാക്ഷേപ ശീലവാനാകയാൽ അദ്ദേഹത്തിൻറെ ഓരോ ഭാഷിതത്തിനും വളരെ വിലമതി-ക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ആംഗ്ലേയ പ്രജാസഭയിൽ അംഗത്വം ലഭിച്ച് ഇന്ത്യാജനസമുദായത്തിൻറെ അവകാശങ്ങൾക്കായി നിശ്ചയമായി വേലചെയ്ത്, അനേകം പ്രാവശ്യം ഭാരതമഹാ-ജനസഭയുടെ ആഭ്യേക്ഷ്യം വഹിച്ച്, ഇപ്പോൾ വാർഷിക-മാന്യതയേ പ്രാപിച്ച് പുനയ്ക്കു സമീപം വിശ്രമിക്കുന്നു (ൻ)ദാദാബായ് നവറോജി, രം ക്ഷാന്തിവിഷയത്തിലേയ്ക്കു ഒരു വിശിഷ്ടദൂതനാകുന്നു. ആഫ്രിക്കയിൽ, ബുർ ഗവ-ണ്മെന്റിൻറെ അക്രമമായ വരിയെ ഭീഷ്സഹനത്താൽ എതിർത്ത് ഒടുവിൽ ഇപ്പോൾ ജയംപ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഗന്ധി എന്ന ഇന്ത്യനും ഈ വർഗ്ഗത്തിൽ ചേർക്കാൻ യോഗ്യനാണ്. മെഴനി എന്ന ഉപാഖ്യ ലഭിച്ച ഹാളണ്ടിലെ പ്രഭുവായ

(വൻ) പ്രസിദ്ധനായ സ്വരാജ്യസ്നേഹി; ആംഗ്ലേയൻ; അഗവ്വി; ധീരൻ; ജനസ്വാതന്ത്ര്യപ്രവാദി; മതഭേദക്ഷിയം നിയമഘാതകനും ആയ രാജാവിനോടൊരിക്കൽ ന്യായ-മെന്നു പ്രവദിച്ച് കൃത്യരൂപേണ സ്ഥാപിച്ചവൻ; രാജസെ-ന്യത്തോടൊന്നിച്ച് യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ച; ക്രാംവെല്ലിൻറെ സംബന്ധി. വാഴ്ച്ച ക്രി. ശ. ൧൬-ൻറെ അന്ത്യം മുതൽ ൧൭-ൻറെ മദ്ധ്യം വരെ.

(ൻ) ഒരു പാർസിമഹാമനസ്സനും സ്വരാജ്യസ്നേഹിയും ആയ ഇന്ത്യൻ; ഇപ്പോൾ വൃ. വയസ്സായി.

(൯൧) വില്ലുപം യതവാക്കും, ശാന്തനും, അനുകൂലശീലനും ആയിരുന്നുവെങ്കിലും, പ്രവൃത്തിവിഷയത്തിൽ സമുദ്രത്തിലേക്കു ഷ്വെന്റർമ്മികരുംകുമഭ്യേ നില്ക്കുന്ന പാരയെപ്പോലേ നിശ്ചലാത്മാവായിരുന്നു. വാഷിങ്ടൺ, സ്വഭാവത്താൽ വേഗവാനും, ക്ഷോഭവാനും ആയിരുന്നെങ്കിലും നിരന്തര ശ്രമത്താൽ വേഗത്തേ തടുക്കയും, ക്ഷോഭത്തേ ജയിക്കയും ചെയ്തു് ഒട്ടക്കും ശാന്തതയും ആത്മവത്ഥവും തനിക്ക് സഹജങ്ങളെന്നു തോന്നിക്കുമൊട്ട് ചരിച്ചിരുന്നു. അതുപോലേതന്നെ വെല്ലിങ്ങ്ടൺ നെപ്പോളിയനെപ്പോലേ ജാത്യാ കോപശീലനായിരുന്നുവെങ്കിലും, അദ്വ്യാസത്താൽ അപായങ്ങളിൽ ശാന്തനും ആത്മവാദനുമായിത്തീർന്നു. പ്രകൃതി വിദ്വാവിശാരദനായ (൯൨) ഫ്ലാഡെ, തീവ്രസ്വഭാവവാനായിരുന്നു

(൯൧) ഫാളണ്ടു് ദേശീയനായ ഒരു ഇടപ്രഭു; വിശിഷ്ടപുരുഷൻ; മഹാശാന്തൻ; ധീരൻ; ഹ്രസ്വരാജാ ഫെൻററി-ദിതീയൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ജനവധത്തെ ഇദ്ദേഹത്തെ സ്വകാര്യമായി തെയ്യപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, ഇദ്ദേഹം മൌനം വഹിക്കയാൽ, “മൌനി” എന്നു ഉപാഖ്യ ലഭിച്ചു; സ്വദേശത്തിന്നു് ആധിപത്യം വഹിച്ചിരുന്ന സ്പെയിനിലെ ഫിലിപ്പ് ദിതീയന്നു് ജനപീഡകളേവളരേക്കാലം എതിർത്തു് ഒട്ടക്കും സ്വജനമോചനം ലഭിച്ചു; കൊലചെയ്യപ്പെടുവാൻ ക്രി. ശ. ൧൬-നു് ആദ്യഭാഗം മുതൽ അന്ത്യംവരെ.

(൯൨) ഒരു ആംഗ്ലേയ പ്രകൃതിതത്ത്വശാസ്ത്രജ്ഞൻ; രസവാദ വിദ്യുച്ഛക്തി വിഷയങ്ങളിൽ വിശിഷ്ട പ്രഭുക്കൻ; ചില രസാസ്തങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചു; ചില വായുക്കളെ ജലീകരണം ചെയ്തു. രാജകീയ ശാസ്ത്രശാലയിൽ റെർ വഷം, ജോലി കൂടാതെ പ്രാസസ്തിക സ്ഥാനം വഹിച്ചു. വാഴ്ച്ച ക്രി. ശ. ൧൯-നു് ആദി മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

വെങ്കിലും, അദ്വൈതത്തിൽ തന്നെ തീവ്രതയേ ക്ഷോഭം-
പത്തിൽ നിഷ്പന്നമാക്കാതെ, ജീവിതത്തിൽ ഉജ്ജ്വലിതപ്ര-
ഭമായ് പരിണമിപ്പിച്ചു. ഒരു പാവപ്പെട്ട കൊല്ലംതന്നെ
മകനായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം ൧,൫൦,൦൦൦ പവൻ കിട്ടത്തക്ക ഒരു
ഉദ്യോഗത്തേ ഉപേക്ഷിച്ച്, സ്വജീവിതത്തിനെ പ്രകൃതിശാ-
സ്ത്രവിഷയത്തിൽ വിനിയോഗിച്ചു. ഇതിനാൽ ദരിദ്രനായ്
മരിക്കാൻ സംഗതി വന്നെങ്കിലും, ൪൦ വർഷത്തോളം ഇംഗ്ല-
ണ്ടിന്റെ ശാസ്ത്രീയ പ്രതിഭയെ ഉന്നമിപ്പിച്ചുവന്നായിത്തീർന്നു.
(൯൩) സർ ജെയ്ംസ് ഉയറോ എന്ന സേനാനായകൻ, സി-
ന്ധുദേശാക്രമണവിഷയത്തിൽ വിരോധാഭിപ്രായക്കാരനായി-
രുന്നെങ്കിലും, ആക്രമണം നടത്തിയതിൽ മേലധികാരിയുടെ
(സർ ചാൾസ് നേപ്പിയർ) കീഴിൽ നിർമ്മായോദ്യമത്തോടെ
വേലചെയ്ത് ജയം പ്രാപിച്ചു. എന്നാൽ, ആദ്യമേ യുദ്ധ-
ത്തിന്റെ അനന്തലിപ്തം താൻ പ്രവദിച്ചതനുസരിച്ച്
തനിക്ക് ചെല്ലേണ്ടതായ രണായുധത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു.
പിന്നീട് ലക്നൗ നഗരവിമോചനത്തിനു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ,
സേനയുടെ പ്രധാനനായകത്വത്തിന് താൻ അർഹനായിരു-
ന്നെങ്കിലും, ഉപനായകനായ (൯൪) ഫാർവാക്, ചെയ്തിട്ടുള്ള

(൯൩) ഒരു ശൂന്യമായ ആംഗ്ലേയ സേനാനായകൻ,
പുനായിൽ അഡ്ജുട്ടൻറായി ജോലി ആരംഭിച്ചു; ൩൨-ാം
വയസ്സിൽ ആഫ്ഗാൺ യുദ്ധം നടത്തി; ൩൩-ാം വയസ്സിൽ
സിന്ധുദേശം റസിഡണ്ടായിത്തീർന്നു; ശിപായി കലാപ-
ത്തിൽ, ലക്നൗ പിടിച്ചു; ലണ്ടനിലും കല്ക്കട്ടയിലും ഇദ്ദേ-
ഹത്തിന്റെ പ്രതിമ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. വാഴ്ച ക്രി. ശ.
൧൯-ന്റെ ആദി മുതൽ മദ്ധ്യവരേ.

(൯൪) ഒരു ശൂന്യമായ ആംഗ്ലേയ സേനാനായകൻ;
൧൮൨൮-ൽ ബെർമാ യുദ്ധവും, ൧൮൩൯-ൽ ആഫ്ഗാൺ

മുൻപ്രയത്നങ്ങളെ വിചാരിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന് പ്രധാന നായകത്വം കൊടുത്ത് താൻ ഉപനായകന്റെ സ്ഥാനം വഹിച്ചു.

മാനസമാധാനങ്ങളോടു ജീവിതം നയിക്കാനുപേക്ഷയുള്ളവൻ, അല്ലാത്തപക്ഷം ആത്മഭരണത്തെ അവഗ്രഹിക്കണം. വികാരങ്ങളെ വിവേകത്തിനധീനങ്ങളാക്കി ക്ഷാന്തിസ്ഥാനങ്ങളെ ശീലിക്കണം. പലപ്പോഴും ആത്മഭരണമില്ലാത്തവന്റെ നാക്ക് വളരെ ദോഷം ചെയ്യും.

“എന്തു കാക്കായിലും നാവെക്കൊത്താലതുപിഡകം.”

കുറുപ്പ് ൧൩. ൭.

വാക്യശുദ്ധി പലപ്പോഴും സാക്ഷാൽ ശുദ്ധതേക്കാരും ദോഷകരമാണ്.

“തീയാൽ പ്രണിക്കിച്ചുള്ളൊരുമാറാ നാവേററിടം പ്രണം”

(കുറുപ്പ്-൧൩-൯.)

“ബുദ്ധിമാന്റെ വായ് ഏദയത്തിലും, മടയന്റെ ഏദയം വായിലും ആകുന്നു.”

(൯൫) സാമൂഹ്യം.

യുദ്ധവും, ര്ന-ൽ മറാട്ടാ യുദ്ധവും (മഹരാജ് പൂർ), ര്ന-ൽ ശിങ്കിയുദ്ധവും (സുബ്രഹ്മണ്യൻ), ര്ന-ൽ പെഷ്വായുദ്ധവും നടത്തി; ര്ന-ൽ ഉയറാമിനോടു ലക്ക് നെറ പിടിച്ചുടക്കി. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൯-ന്റെ ആദി മുതൽ മദ്ധ്യം വരെ.

(൯൫) മഹാ തേജസ്വിയും മേധാവിയുമായിരുന്ന ഒരു പുരാതന ജാത രാജാവ്.

“പലപ്പോഴും സ്നേഹബന്ധവും, പക്ഷേ രാജ്യക്ഷേമവും ഓരോ സ്വല്പമായ വാചകഭേദത്താൽ തിരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.”

(ൻ൬) ബന്തം.

“തന്റേറ മനസ്സിലിരിപ്പിനെ അടക്കിവയ്ക്കാൻ കഴിയാത്തവൻ വലിയ കാര്യം യാതൊന്നും നടത്താൻ കഴിയുന്നതല്ലെന്ന് കാർലൈൽ, ക്രാംവെല്ലിനെ വർണ്ണിക്കുന്നതിൽ പറയുന്നു. “മെഴുതി” എന്നുപാശ്ചാത്യ ലഭിച്ചതായ് മുൻപറഞ്ഞ ഹാള-
ണ്ടിലെ പ്രഭു വില്ല്യം, അവിവേചകമായോ ഗവിതമായോ ഒരു വാക്കുപോലും ഉച്ചരിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റേറ ശത്രു പോലും സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നെ വാഷി-
ങ്ടനും വളരെ വിവികതവാക്കായിരുന്നു. യഥാസ്ഥിതി മെഴുനും അവലംബിക്കാൻ അറിയുന്ന ബുദ്ധിമാൻ കാലക്രമത്തിൽ ലോകപൂജിതനായിത്തീരും. “മെഴുനും ആളുക; അഥവാ മെഴുനത്തെക്കാൾ നല്ലതു വല്ലതും പറക” എന്നായിരുന്നു (ൻഒ) പൈത്താഗറസ്സിന്റേറ ഉപദേശം. ജ്ഞാനവും, ലോക-
ചരിത്രവും വായിക്കുന്നതിനോടുകൂടി വിമതിയിൽ ക്ഷാപിതം

(ൻ൬) അതി പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ നീതിശാസ്ത്ര-
വിശാരദൻ; ഇദ്ദേഹത്തിന്റേറ അഭിപ്രായങ്ങൾ അനുസരി-
ച്ചാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ആധുനിക ന്യായശാസ്ത്ര പരിഷ്കരണം മിക്കവാറും നടത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-ന്റേറ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൯-ന്റേറ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(ൻഒ) യാവന തത്ത്വജ്ഞാനി; ഇററലിയിൽ ചെന്ന താമസിച്ച് യോഗം കൂടി; സർവ്വവസ്തുക്കൾക്കും ആധാരം സംഖ്യയാണെന്ന മതം സ്ഥാപിച്ചു; ഗണിതത്തിന് ശാസ്ത്രീ-
യരൂപം കല്പിച്ചു; ആഫ്രിക്കയിലെ “മതരഹസ്ത്വം” അനുവ-
ർത്തിച്ച് പുനർജന്മവാദം സ്ഥാപിച്ചു; മാംസാഹാരവഞ്ചി.
വാഴ്ച ക്രി. മു. ൩-ന്റേറ ആദ്യം മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

ലിക്കുന്നതാണ്. “അന്യർ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഓരോ തെറ്റുകളെ നോക്കിയതിൽ, അവയെല്ലാം ഞാനും ചെയ്തതാവെയായിരിക്കുന്നു” എന്ന് ലോക പരിചയത്തിന്മേൽ ഗത്തേ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “മിതത്വം, ശാന്തത്വം, പരാനുകൂലിത്വം, ആത്മശങ്കിത്വം ഇതുകൾ ലോകത്തിലെ ഔഷ്ഠീലികളെ ജയിച്ച് സ്വാധീനപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ആയുധങ്ങളാകുന്നു” എന്ന് ബുക്ക് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ധ്യാനമാത്രത്താൽ, ഔഷ്ഠമാർ ഞെളിഞ്ഞു പോകാതിരിക്കുന്നതിനായ് ധർമ്മകോപം പലപ്പോഴും കർതവ്യമാകുന്നു.

അല്പസ്വത്തുള്ളവനും യതകാമനയാൽ നിസ്സുപനല്ല; അതുപോലെ തന്റെ അപേക്ഷിതങ്ങളെ കവിയുമാറ് സാധനങ്ങളുള്ളവൻ ധനികനത്രേ. തെരുവിൽക്കൂടെ വളരെ ആദരണങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകപ്പെട്ടത് കണ്ടപ്പോൾ “എനിക്കുപേക്ഷിതങ്ങളല്ലാതെ അനേകം വസ്തുക്കളുണ്ടെന്നറിപ്പോൾ ബോദ്ധ്യമായി.” എന്ന് സാക്രട്ടീസ് പറഞ്ഞു. അന്യ ധനത്തെ ആശ്രയിച്ച് അപമയാദയായ് ഉപജീവിക്കുന്നതിനെക്കാൾ തനിക്കുള്ളതിനെ അവലംബിച്ച് സമയാദം വാഴുന്നതിനുള്ള ധൈര്യം സഭ്ബലിക്കുണ്ടാകും. സർവാർക്കൾ സ്കാട്ടിസ് കടങ്ങൾ വലിച്ചപ്പോൾ, അതുകൾ തീർക്കുന്നതിന് അനേക സ്നേഹിതന്മാർ വരിയിട്ട് മുതൽ ശേഖരിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞതിനെ നിരാകരിച്ച്, അന്യകാലത്തിൽ കഠിനരോഗപീഡയോടുകൂടി നിത്യപ്രയത്നം ചെയ്ത് ഹൃദ്രക്തികളോളം നിർമ്മിച്ചുണ്ടായ “മുതൽകൊണ്ട് സകല കടങ്ങളും തീർത്ത് താഴെ പറയുന്നവണ്ണം തന്റെ ജാമാതാവിനെ ഉപദേശിച്ചു മരിച്ചു. “നീ സന്മാറ്റിയും, മതാനസാരിയും, സൽഗുണവാനും ആയിരിക്കണം; നീ ഇവിടെ കിടക്കാരാകുമ്പോൾ, വേറെ ഒരു പ്രകാരത്തിലും നിനക്കാശ്വാസം സിദ്ധിക്കയില്ല.”

൭. കൃത്യധർമ്മവും സത്യവും.

“സുപ്തനായ് സ്വപനേശോഭാവത്തായ് കണ്ടേൻ സ്വജീവനേ
ബുദ്ധനായപ്പോളജീവൻ കൃത്യത്തെന്നു കണ്ടുത്താൻ.”

“കൃത്യബോധം, ഓർപ്പാൽ, എന്തെങ്കിലും സ്വഭാവമാകുന്നു!
പ്രിയപ്രേരണയാലോ, പുഷ്പലിനാലോ, ശാസനയാലോ
അല്ല അത് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്; പിന്നെ, തന്റെ ധർമ്മ-
സ്വരൂപത്തെ ആത്മാവിൽ നിലനിർത്തിട്ട്; നിത്യാനന്ദര-
ണത്തെ അല്ലെങ്കിലും നിത്യബഹുമാനത്തെ ആകർഷിക്കുന്നു;
കാമാദികളെല്ലാം ഉളിവായി അതിനെ എത്രതന്നെ മു-
ത്താലും അതിന്റെ മുമ്പിൽ മെഴുനികളാക്കുക.”

(൯൮) കാങ്ങ.

“പരേച്ഛാധീനനാകാതേ, നെറിയും കൈശചയ്ക്കൊട്ടും
സന്മനോ വർമ്മവൃക്കാവോൻ ധന്യം ജാതൻ സുശിക്ഷിതൻ;
രാമസ്തുതി ജനപ്രാതി സ്തംഭമായാലനിബദ്ധമായ്
രാഗമുക്തം തഭാത്താ, മൈത്ര്യാഗം മൈത്ര്യാൻ ഹിതംസഭാ;
ഭംഗഭീതുദ്ഗതീച്ഛാത്ഥം കൈഞ്ചിപ്പണിയുകില്ലവൻ;
ഭൂമിയില്ലാ സ്തപരാധം സർവ്വസാമീപ്യായ് നിസ്വനാമവൻ.”

(൯൯) ചൊട്ടൻ.

(൯൮) ൧൮-ാം ക്രിസ്തു ശതാബ്ദത്തിൽ പ്രസിദ്ധ തമനായ
തത്ത്വജ്ഞാനി; ജർമ്മനി ദേശീയൻ; കാലാകാശ നിമിത്ത-
ത്വങ്ങൾ ബുദ്ധിയുടെ സ്വസിദ്ധരൂപങ്ങൾ എന്ന് “ശുദ്ധ-
ബുദ്ധിവിവികതി” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു.

(൯൯) ഒരു ആശ്ശേയ വിദ്വാവിശാരദൻ; ഇംഗ്ലണ്ടിലെ
ജോസഫ് മനെന്ന രാജാവിന്റെ ഭൃതനായ് ഇറവികും
മറ്റും അയയ്ക്കപ്പെട്ടു. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൩-ന്റെ മദ്ധ്യം
മുതൽ ൧൭-ന്റെ ആദ്യഭാഗം വരെ.

൯.

“ചെല്ലാനുള്ളതിനെസ്സകതി കൈവിടേണം നടത്തുക
അതുണ്ണം ചെയ്തയാലല്ലോ ചൊവ്വേമോക്ഷം വരുന്നതാണു്”

ഗീത ൩. ൧൯.

“വേലതീർത്തവൻ ലോകത്വക്കൽ, ശ്രമമൊഴിക്കെങ്കിലും
ഉപകൃത്തിൻ വിശിഷ്ടതപം നില്ക്കുന്നുത്സാഹ സമുദ്രേണേ.”

കുറുപ്പ് ൩-൨-൦-൩-൦.

“കൃത്യം” എന്നു പറഞ്ഞാൽ, അവശ്യം ചെയ്യേണ്ട-
തെന്നർത്ഥം. അതൊരു കടമാകുന്നു. ജീവിതവൃത്തിയിൽ
സേവകമായതാണെന്നും നിശ്ചിതോദ്യമത്താലും ആകുന്നു ആ
കടം വീട്ടേണ്ടതു്. കൃത്യം എന്നതു്, ജീവിതത്തിൽ സർവ്വ
വ്യാപകമാകുന്നു. (൧) ഗൃഹമായ്, പിതൃപുത്രമിഹനസാമി-
സേവക സംബന്ധിയായും, (൨) സ്നേഹിതസഹവാസി
സംബന്ധിയായും, (൩) നിയോക്തനിയുക്തസംബന്ധിയായും
(൪) ഭർത്തൃത സംബന്ധിയായും ഇങ്ങനെ വിവിധരൂപങ്ങൾ
യഥായുക്തം അതിനുള്ളതാകുന്നു. അധികാരമുള്ളതൊക്കെ
കൃത്യധർമ്മവും ഉള്ളതാകുന്നു. അധികാരമില്ലാത്തവർ
ഒരു വിശ്വാസസമർപ്പണമാകുന്നു. നിശ്ചലമായ കൃത്യബോധം
ശീലത്തിന് മകടമാകുന്നു. അതു് ധർമ്മമായതെങ്ങനെയെന്ന്
നിലനിൽക്കുന്ന ഘടനസാധനമാകുന്നു. അതില്ലാത്തതാൽ,
അധികാരം, ഗുണം, സത്വം, ക്ഷേമം, എന്നിവ മാത്രമല്ല,
പ്രേമംപോലും നിലനിൽക്കയില്ല. ന്യായാശ്രിതമായും പ്രേമ-
പ്രേരിതമായുമുള്ള കൃത്യധർമ്മംതന്നെ ഗുണത്തിന്റെ ഉൽ-
ക്രാഷ്ടരൂപം. അതു് ഒരു രാഗപ്രേരണ മാത്രമല്ല; മനു-
ഷ്യന്റെ സ്വൈരപരപ്പായാലും മനുസാക്ഷിയായാലും നിശ്ചിതങ്ങ-
ളാകുന്ന പ്രവൃത്തികളിലും നടത്തയിലും വ്യാപിച്ചാവിട്ട്വി-
ടുന്ന ഒരു തത്ത്വമാകുന്നു. കൃത്യം കൃതമാകുമ്പോൾ മനു-
സാക്ഷി അതു് വിളിച്ചുപറയും. ആ മനുസാക്ഷിയുടെ

നായകത്വം ഇപ്പാഞ്ഞാൽ, മഹതിയായും പ്രകൃഷ്ടയായുമുള്ള ഒരു ബുദ്ധിപോലും വഴി തെറ്റിക്കുന്ന വെളിച്ചം പോലെയാകുന്നു. ഒരുവനെ പാദപ്രവേശനം ചെയ്യിക്കുന്നത് മനുഷ്യാക്ഷിയും, പാദത്തിന്മേൽ നിവൃത്തി നിറുത്തുന്നത് ഇച്ഛയും ആകുന്നു. ഹൃദയത്തിന്റേറ ധർമ്മനായകനായ മനുഷ്യാക്ഷിയുടെ സഹായത്താൽ തന്നെ ആകുന്നു, ഉന്നതമായും വിശുദ്ധമായുമുള്ള ശീലം വിവൃദ്ധമാകേണ്ടത്. കൃത്രിമം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് ഇച്ഛയാണ്. എന്നാൽ, തിരയലിനേ തുടന്ന് പ്രവൃത്തിവന്നെങ്കിലേ അത് സഫലമാകയുള്ളൂ. ബലമായ കൃത്യബോധമുള്ളവന്റേറ ഇച്ഛ സഭയെയും പ്രവൃത്തിയിൽ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതിൽ അപസാനത്തിൽ തോൽവിലിച്ചാലും, അത് കൃത്യധർമ്മം നിമിത്തം വന്നതാണെന്ന് ആശ്വസിച്ച് തൃപ്തിപ്പെടുന്നതാണ്. “തന്റേറ ചുറ്റും വളരെ ആളുകൾ വഞ്ചനയാലും ദ്രോഹത്താലും ധനികന്മാരായാലും, നീ, കൃത്യോദ്ദമത്തോട് ദരിദ്രനായിരിക്ക! അന്ത്യർ കിഴിഞ്ഞു കിഴിഞ്ഞു പൊങ്ങിക്കൊള്ളട്ടേ; നീ, കൃത്യധർമ്മമനുഷ്ടിച്ച് സ്ഥാനാധികാരവിഹീനനായിരുന്നുകൊൾക! അന്ത്യർ, പുകഴ്ച ലിനാൽ സേവാദ്രേശ്യങ്ങൾ സാധിക്കട്ടേ; നീ കൃത്യോദ്ദമത്തിൽ ഹതാശയനായാലും അത് സഫരിച്ചുകൊൾക! അന്ത്യർ ഇഴിഞ്ഞു കെഞ്ചി ലഭിക്കുന്ന വൻപന്റേറ അനുകൂലഹസ്തഗ്രഹണത്തെ നീ കൊതിക്കൊല്ല.” എന്നൊരു മഹാത്മാവുപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു.

കേവലം ഒരു വാല്യോത്തമസ്വപ്ന ആദായം (ഓ രൂപ) കൊണ്ടുപജീവിതം കഴിച്ച് പുനയിൽ സേവാസഭനം സ്ഥാപിച്ച്, ഇന്ത്യാജനസമുദായാഭിവൃദ്ധിക്കായ് നിരന്തരോദ്യോഗിയായിരുന്ന രാജനീതിവിഷയത്തിൽ ഗ്ലാഡ്സ്തനോടുപമേയെന്നെന്ന് സമ്മതിക്കപ്പെട്ട ഗോഖലേയെന്ന മഹാത്മാവ്, തന്റേറ സാമുദായികോദ്ദമങ്ങൾക്കു ഭംഗം വരാമെന്ന

ശങ്കയാൽ, രംഗിട, ജോജ് ചക്രവർത്തിയാൽ പ്രഭാനം ചെയ്യപ്പെട്ടതും, അനേകം നാട്ടാജാക്കന്മാർ പോലും കൊതിക്കുന്നതുമായ കെ. സി. ഐ. ഇ. എന്ന സ്ഥാനത്തേ കൃത്യത്തോടുകൂടിയ ഉപേക്ഷിച്ചത്, മേൽ പ്രസ്താവിച്ച കൃത്യ-നിഷ്കർഷ്ണമായ ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. രംഗ ഉപേക്ഷണ-മോ, ചക്രവർത്തിക്കുതന്നെപ്പാറിയുണ്ടായ വെളുത്താനമാ-ദാവികം പ്രശംസനീയമെന്ന് സംശയം ജനിക്കുന്നു.

ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തി ഫ്രാൻസ് പഞ്ചമന്റെ ആ-ശ്രീതനായിരുന്ന (൧൦൦)പേസ്റ്റാറാ എന്ന ഇറ്റാലിയൻപ്രഭു, സ്വന്തമായും വിരോധമായ കക്ഷിയിൽ ചേരുന്നതിനാ-യി, സ്വദേശസ്വഭാവമായ, രാജ്യപവാദാനന്തോടു കൂടി അ-പേക്ഷിതമായപ്പോൾ ആ അപേക്ഷയെ അദ്ദേഹം നിരാക-രിച്ചതും, “നിങ്ങളുടെ മാനം ഓക്കാനം; സ്വന്തത്തിനൊക്കും രാജ്യപത്തിനൊക്കും നിങ്ങളേ ഉയർത്തുന്നത് മാനമാകുന്നു; അതിനാൽ മാത്രമാകുന്നു യശസ്സുണ്ടാകുന്നത്; ആ മാന-സ്വന്തത്തിനൊക്കെന്നു നിഷ്കർഷണം നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ അന്ത-രമാക്കായി സമരം ചെയ്യേണ്ടത്” എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ (കുളോനാ) അദ്ദേഹത്തിനെ ഉപദേശിച്ചതും ഇതി-ലേയ്ക്കുദാഹരണങ്ങളാകുന്നു. ഗുത്രാനുഷ്ഠാനത്തിൽ ഭർത്താവ് മരിച്ചതിന്റെശേഷം, ആ ഭാര്യ, യൗവനസൗന്ദര്യസ്വന്ത-യായിരുന്നെങ്കിലും, അനേക മഹാമന്ത്രിമാരോടേ അപേക്ഷ-കളേ നിരാകരിച്ച്, ഭർത്താവിന്റെ പേരിൽ ജീവിക്കുന്ന ഏകാ-

(൧൦൦) ജർമ്മൻ ചക്രവർത്തി ഫ്രാൻസ് പഞ്ചമന്റെ ആശ്രിതൻ; അദ്ദേഹത്തിന് വിരോധമായി വന്ന ഫ്രഞ്ച്-രാജാ പ്രാൻസിസ് പ്രഥമനേ പേവിഷം യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചത്, തോറ്റിട്ടു മരിച്ചു.

നമതിയായ് ഏകാകിതപംപ്രാപിച്ചു മരിച്ച് മഹാ വിപാ-
ന്മാരാൽ അനേക കൃതികളിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതയായിത്തീർന്നു.

ഉഗ്രജിതമായ പ്രവർത്തനംതന്നെ യഥാർത്ഥമായ ജീ-
വിതം. സത്യത്തിൽ ജീവിതം കരുത്തോടെ നടത്തേണ്ടതാ-
യ ഒരു യുദ്ധംതന്നെ ആകുന്നു.

“പാരായോരീവിപുലജീവ രണാങ്കണത്തിൽ
പോരിന്നു ജാഗരണായ് നിവസിപ്പതിങ്കൽ,
തല്ലേറു മൗനമുഴലാതെ പശുക്കളെപ്പോൽ
വെല്ലാനെതിർത്തു പൊരുതീടുക വീഴ്ചവാനായ്.”

(ലാങ്ങ്ഫെറ്റ്-ജീവിതധർമ്മം.)

ഉഗ്രജിതമായ് നിശ്ചയിക്കയും, ഉന്നതമായ് തുനി-
കയും, കൃത്യപഥത്തിൽ ചലിക്കാതെ മിക്കയുംതന്നെ ആകു-
ന്നു മഹത്തുകളുടെ ലക്ഷണം. ഇച്ഛാബലം, അല്പമായാ-
ലും അനല്പമായാലും അത് നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരീശപ-
രാനുഗ്രഹമാകുന്നു. അതിനെ അവിനിയോഗത്താൽ ക്ഷ-
യിപ്പിക്കയോ, ഭവീനിയോഗത്താൽ ഭവിക്കയോ ചെയ്യു-
കൂടാത്തതാകുന്നു. ഒരുത്തന്റെ മഹത്വം നില്ക്കുന്നത്
സ്വസുഖവും കീർത്തിയും കയറ്റവും തേടുന്നതിലല്ല; സ്വ-
കൃത്യം ചെയ്യുന്നതിലാകുന്നു.

“തത്തന്മത്വൻസ്വകൃത്യത്തെശ്രദ്ധയോടാചരിക്കുകിൽ
സിദ്ധിതന്മത്വനെയുണ്ണു ലബ്ധയാമെന്നതോതുവൻ.”

(ഗീത ൧൮-൪൫.)

സ്വതന്ത്രയായ സേപച്ഛയെ ദൃഢാഭ്യാസത്താൽ സ്വ-
ന്മാർഗ്ഗത്തിലേയ്ക്ക് നയിക്കുന്നവൻതന്നെ ധീരനാണി. സേപ-
ച്ഛാപ്രയോഗത്താൽ മാത്രമേ, ഉദ്ദേശ്യഭാവവും സിദ്ധിക്കു-
യുള്ളൂ. നിവിൻ നില്ക്കുന്നതിന് പര പ്രയത്നമല്ല, സ്വ-
പ്രയത്നമാണ് വേണ്ടത്. “ജീവിത നാടകത്തിൽ നമുക്കു-

ഉള വേഷം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് നാമല്ല; ലബ്ധവേഷത്തിൽ ശരിയാക്കു മാത്രമാണ് നമ്മുടെ കൃത്യധർമ്മം. ഉത്തമാനുഗ്രഹമായ സ്വാതന്ത്ര്യം രാജാവിനും അടിമയ്ക്കും ഉണ്ട്. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മറ്റൊരുപം നോക്കുമ്പോൾ അത്യാനുഗ്രഹം ഏതും നിസ്സാരവും വ്യത്യാസമാകുന്നു. ക്ഷേമം സത്യത്തിൽ നില്ക്കുന്നത് ഭേദബലത്തിലല്ല; എന്തെന്നാൽ, (൧൦൧) മൈറോവിനാ, (൧൦൨) അഫെല്ലിയസ്സിനും അത് സിദ്ധിച്ചില്ല. ധനത്തിലും അല്ല; എന്തെന്നാൽ, (൧൦൩) ക്രീസ്റ്റിൻ അത് ലഭിച്ചില്ല. അധികാരത്തിലും അല്ല; എന്തെന്നാൽ, റോമിലെ രാജാധികാരികൾക്ക് അതുണ്ടായില്ല. ഓരോ മൂന്നും ചേർന്നാൽ പോലും ക്ഷേമം നല്കിയില്ല. എന്തെന്നാൽ, (൧൦൪) നീറൊ,

(൧൦൧) ഒരു കായബലവാനും!

(൧൦൨) ടി

(൧൦൩) ഒരു യാചന രാജാവ്; ദിഗ്ജയി; ധനിഷോത്തമൻ; പെഷ്യാ രാജാവ് സൈറസ്സിനാൽ തോല്പിക്കപ്പെട്ട് ചിതയിൽ ഏറ്റപ്പെട്ടപ്പോൾ, “ശുഭമായ മൗനപ്രാപ്തിയായല്ലാതെ ധനബലമില്ലാത്താൽ ക്ഷേമമുണ്ടാകയില്ല”-ന്ന് സാളൻ ജ്ഞാനി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ശരിയെന്ന് ബോധപ്പെട്ടു; ക്ഷേമ സമനായ്ഗണിക്കപ്പെട്ടു. വാഴ്ത്തു ക്രി. മു. ൩-ാം ശതാബ്ദം.

(൧൦൪) റോമിലെ ചക്രവർത്തി; മഹാ ഭൂഷാൻ: മാതു-ഘോരകൻ; അനേകം കൊലകൾ നടത്തിയവൻ; ഒടുക്കം ജനദോഷം വലിച്ചാറെ, സ്പെയിനിൽ നിന്നും, ഗാൽബാ പട്ടാളവുമെങ്കെട്ട് റോമിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ഒളിച്ചോടി ഒരു പാവപ്പെട്ടവന്റെ വീട്ടിൽ പതുങ്ങി ആത്മഹത്യാചയ്ക്കുവാൻ ക്രി. ശ. ൧-ന്റെ ആഭിമുഖം അന്ത്യഭാഗം വരെ.

(൧൦൫) സാർവ്വനാപാലൻ, (൧൦൬) ആഗമെന്റൺ ഇവ രെല്ലാം ഭീഷ ശ്വാസത്തോടെ തലമുടി ചിന്നിക്കരഞ്ഞു. ഇവരെല്ലാം അപസ്ഥാ നിബദ്ധന്മാരും, ദൾനമാത്രവഞ്ചി-തന്മാരുമായിപ്പോയി. സത്യത്തിൽ തന്നിട്ട തന്നെ തന്റെ ക്ഷേമം. അതായത്:—ഓരോ നിന്ദ്യമായ ഭയത്തെ തൃഷ്ണിച്ചൊ ജയിച്ചൊ സ്വതന്ത്രനായ് സമ്പൂർണ്ണാത്മഭരണം സ്ഥാപിച്ച് തൃപ്തിശമങ്ങളാക്കുകി ദാരിദ്ര്യാഭി മഹാഭോഷങ്ങളെപ്പോലും സാഹിച്ച് സസമാധാനം ജീവിതത്തെ നയിക്കുക എന്ന പഠനത്ത് എപിക്റ്ററ്റീസ് പ്രശംസിച്ച ആത്മഭരണത്തെത്തന്നെ ആകുന്നു ഭഗവദ്ഗീതയിലും വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്നത്.

“തന്നെത്താൻ താനിഴിക്കൊല്ലാ,
തന്നെത്താൻ താരായത്തന്നും;
തന്നിക്ക ബന്ധുതാൻ തന്നേ,
താനത്രേ തന്റെ ശത്രുവും”

“തന്നാൽ താൻ ജിതനാകവോരും
തന്നേ താൻ തന്റെ ബന്ധുവാനും
തന്നെ താനൊട്ടുക്കൊത്താൽ,
വിന്നെത്താൻ തന്റെ ശത്രുവാനും”

ഭഗവദ്ഗീത ൬-ാം അദ്ധ്യായം ൫-൦-൬-൦ ശ്ലോകങ്ങൾ.

(൧൦൫) പുരാതന നിനീവയിലേ രാജാവ്; ധൃതനായ ആഡംബരവാൻ.

(൧൦൬) ബലിഷ്ഠനായ യാവന രാജാ; തന്റെ ഹമാമരപത്നി ഹീലൻ ഭായ്ക്കാനൻ ഹാരിസ് അപഹർച്ചിതനായ് ഭായ് നിരോധിച്ച് ജയം പ്രാപിച്ചതാൺ ഇലിയഡ് എന്ന കവിതയിൽ ഹോമർ വേഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ധീരന്മാർക്ക് കൃത്യബോധം ഒരുപ്രവർത്തകശക്തിയാകുന്നു. വാചിങ്ടൺ ജീവിതത്തിൽ അതു തന്നെ മുഖ്യപ്രേരകമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അപായ ഭയം കൂടാതെ അദ്ദേഹമായ ഋജുത്വത്തോടു സ്വകൃത്വം നടത്തിവന്നു. അതിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്, ജനസമൂഹത്തിൽ കീഴ്ത്തിക്കളയേണ്ട ആഗ്രഹമല്ല; പിന്നെ, കൃത്യം, കർത്തവ്യധർമ്മമാകണമെന്നുള്ള ഒരുവസ്തു മാത്രമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന് അഭിമാനം തീരെയില്ലായിരുന്നു. അമ്മേരിക്കയിലെ പ്രജാസൈന്യത്തിന്റെ നായകത്വം വളരെ തെരുക്കുതെരുക്കുമാണ് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചത്. പിന്നീട് എക്കീകൂതരാജാഭ്യർത്ഥനയായാറെ, ഇംഗ്ലണ്ടിനോടു ചെല്ലാൻ അദ്ദേഹം ജനാഭിപ്രായവിരുദ്ധമായ ഒരുവടി, ന്യായമാണെന്ന് ബോധപ്പെടുകയാൽ, വളരെ ആക്ഷേപങ്ങളും ഭേദപീഡകൾപോലും ലക്ഷ്യമാക്കാതെ അതിനെ നടത്തിട്ട്, തടുത്തവരോടു താഴേ പ്രസ്താവിക്കുന്ന മറുപടി പറഞ്ഞു. “എന്റെ നാട്ടുകാർ എന്റെ നേക്ക് കാണിച്ചിരിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങൾക്കു ഞാൻ അത്യന്തം കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഞാൻ എന്റെ മനുഷ്യാക്ഷിയേ അനുകരിക്കുന്നതിൽ മാത്രമേ അതുകൾക്ക് പാത്രീകരിക്കപ്പെട്ടുള്ളൂ.” ഈ നില തന്നെയാകുന്നു ഭർത്താവിന്റെ നീതിശതകത്തിൽ ഘോഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

“നിന്ദിച്ചിട്ടെ നയബോധി, പഴിച്ചിട്ടേ,
വന്നാന്നിട്ടെ ധനദേവി ഗമിച്ചിട്ടേ,
ഇന്നോവരട്ടെ മൃതി,യന്ത്രയുഗത്തിലോവാൻ,
തൻന്യായമായവഴിവിട്ടുകില്ല നീതൻ.

(ഭർതൃഹരി. നീതി. ൮൪)

വാഷിഷ്ടനെപ്പോലേ, വെല്ലിങ്ടനും കൃത്യധർമ്മോ-
പാസകനായിരുന്നു. “നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ സ്പൃ-
ഹണീയമായത് സത്യത്തിൽ ഒന്നുമാത്രം. അതായത്, നാം
എല്ലാവരും തുനിഞ്ഞിറങ്ങിഅവനവന്റെ കൃത്യധർമ്മം നട-
ത്തുക.” എന്നദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞു. ആജ്ഞാനുസ-
രണത്തിനെ അദ്ദേഹം മഹത്തായ ഒരു ധർമ്മമായ് ഗണി-
ച്ചിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ, ഭക്തിപൂർവ്വം അനുസരിക്കുന്നവൻ
തന്നെ ബുദ്ധിപൂർവ്വം ഭരിക്കും. അദ്ദേഹം പോട്ട്ഗലിൽ
നിന്നും അവിടേ ആക്രമിച്ച ശത്രുക്കളേ തുരത്താൻ യുദ്ധ-
ത്തിനായ് പോയിരുന്നപ്പോൾ അവിടെക്കണ്ട ജനാവസ്ഥ-
യെപ്പറ്റി, ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—“ഇവിടുത്തുകാർ ആ-
ഘോഷങ്ങളും, ജയോത്സവങ്ങളും മംഗളഗാനങ്ങളും, ഭീപ-
ക്ഷാഴ്ചകളും മറ്റും വളരെ നടത്തുന്നു. എന്നാൽ, ആ-
ജ്ഞാനുസരണം ഓരോരുത്തൻ അവനവന്റെ കൃത്യധർമ്മം
നടത്തുക ഒന്നുതന്നെ ഇവയെക്കാൾ ആവശ്യമായുള്ളതു്.”

* ഫോൽ ഗാറിൽ, പ്രഞ്ചകുപ്പലുകളോട് യുദ്ധം
ആരംഭിച്ചതിൻമുമ്പേ (൧൦൭) നെൽസൺ താഴെപ്പറയുന്ന

* സ്വെയിനിന്റെ തെക്കുഭാഗത്തു് ജിബ്രാൾടർ കട-
ലിടുക്കിനടുത്തുള്ള ഒരു രാജ്യം.

(൧൦൭) പ്രസിദ്ധനായ ആംഗ്ലേയ നൌനായകൻ; അ-
സാമാന്യധീരൻ; മഹാമേധാവിയായ വിധാരകൻ; “നൈ-
യിൻ” യുദ്ധത്തിൽവെച്ച് ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ നാവികമഹത്ത്വം
സ്ഥാപനം ചെയ്തവൻ; സർവ്വമഹോദധികളിലും സഞ്ചരിച്ച്
ചെയ്ത യുദ്ധങ്ങളിൽ ഒന്നിൽ ഒരു കണ്ണും മറെറാന്നിൽ ഒരു
കൈയും നഷ്ടപ്പെടുകയും ഒടുവിൽ ഫോൽഗാർ യുദ്ധത്തിൽ
വിജയശ്രീ പൂർവ്വം മരിക്കയും ചെയ്തു. നെപ്പോളിയൻ
ഇംഗ്ലണ്ടിനെ ആക്രമിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചതു് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ

വാചകത്തോടു കൊടി കാണിച്ചു:— “ഓരോരുത്തനും സ്വകൃതം നടത്തുമെന്ന് ഇംഗ്ലണ്ട് വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു.” ശത്രുവിന്റെ വെടിയുണ്ടയേറു പ്രസന്നവിജയശ്രീയുടേ മടിയിൽ കിടന്ന് മരിച്ചപ്പോൾ ഒടുക്കം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— “ഞാനെന്റെ കൃത്യംചെയ്തു; ദൈവം സ്തുതനാകട്ടേ.” അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹചരണം സ്നേഹിതനുമായ (ഘവ) കാളിങ്-വുഡ് ഒരു യുവാവിനോടു പങ്കേടുത്തു:— “അത്രാണതായും അങ്ങേയായും സ്വകൃതത്തിൽ മനസ്സുവെക്കുക; മേലധികാരികളോടും മററന്മാരോടും, സൗജന്യ ബഹുമാനപൂർവ്വം ചിരിക്കുക; ഇങ്ങനെ നടന്നാൽ നീ അവരുടെ ആദരം സമ്പാദിച്ചു, നിശ്ചയമായ് സ്വസ്ഥമാനത്തിനാകും; അതുപ്രകാരം വെളിച്ചം; അതുനിന്റെ സ്നേഹിതർക്കു ഭവപ്രദവും, എതിരാളികൾക്കു ജയപ്രദവും ആകുന്നതും സത്യത്തിൽ ഗുണപ്രദമല്ലാത്തതുമത്രേ. ഉൽകൃഷ്ടലഭ്യസിദ്ധിക്കാൻ വാൻ ശ്രമിക്ക.” കൃത്യധർമ്മം നടത്തുന്നതിൽ ത്യാഗം വേണ്ടതായ് വരും; അതു ചിലപ്പോൾ ജീവത്യാഗമായ് തന്നെയായിരിക്കാം. ബർക്ക് ഹെഡ് എന്ന കപ്പൽ സമുദ്രമദ്ധ്യത്തിൽ മുങ്ങിയപ്പോൾ, സ്രീശിശുക്കളെ വള്ളങ്ങളിൽ കഴിപ്പും കൂടാതെ കയറ്റി രക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിനായ്, അതിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഭടന്മാരും കവാതു മുറയ്ക്കുനിന്ന് കൃത്യം നടത്തി അണിവെടിവെച്ചു മുങ്ങിമരിച്ചു. ചിലപ്പോൾ ജീവത്യാഗത്തിനിടവന്നില്ലെങ്കിലും വളരേകഷ്ടതകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടതായി

വിശുതസാമത്വത്താൽ സ്വസ്ഥമായിപ്പോയി. വാഴ്ത്തീ. ശ. ഘവ-ന്റെ മദ്യം മുതൽ ഘവ-ന്റെ ആദിപര.

(ഘവ) ഹോൾഗാർ യുദ്ധത്തിൽ നെൽസന്റെ സഹചരനായ് വിജയം പ്രാപിച്ച ഒരു ധീരനായ ആംഗ്ലയ നൗനായകൻ,

വരാം. ഇന്ത്യാജനസമുദായത്തിന്റെ അവകാശമാനരക്ഷയ്ക്കായ് ഭാര്യാസ്വപ്നങ്ങളോടും കൂടി വീണ്ടും വീണ്ടും ബന്ധനത്തിലകപ്പെട്ടും പട്ടിണികിടന്നും രോഗപീഡകൾ സഹിച്ചും, തെക്കെ ആഫ്രിക്കയിൽ ബഹുകാലപ്രയത്നം ചെയ്ത് ഇപ്പോൾ വിജയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന മിസ്റ്റർ ഗസിയും കൃത്യാർത്ഥമായ ത്യാഗത്തിന് ഒരു മഹാ ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു. പരന്തിരീസുകാരനായ (ഫ്രാൻസ്) സേണ്ട് പിയർ എന്നപാതിരി സർവ്വസാമാന്യസമാധാനത്തിനും, സാധുക്കളുടേ കരകൌശലാഭ്യസനത്തിനും വളരേക്കാലം ശ്രമിച്ചു് തന്റെ സ്വപ്നമായ ആദായം മുഴുവൻ അതിലേയ്ക്കായ് വ്യയം ചെയ്ത ഒരു മഹാത്മാവായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണസമയം “ഇപ്പോൾ എങ്ങനെ ഇരിക്കുന്നു” എന്ന് വാൾടേയർ ചോദിച്ചതിന് “നാട്ടിൻപുറത്തേയ്ക്കു് ഒരു വഴിയാത്ര പോകുന്നതുപോലെ ഇരിക്കുന്നു” എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ രാജ്യാധികാരികളുടേ ആനുകൂല്യം അധികം സിദ്ധിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും, മരണാനന്തരം നവ വർഷം കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം “മഹാപ്രേമി” എന്ന മുദ്ര അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മാരകമായ് പതിക്കപ്പെട്ടു.

൦൦൦ ൭-ാം ഭാഗത്തിൽ ചേൽസ് സത്യം എന്ന വിഷയത്തേക്കുറിച്ചു് (൧൧൦) ലാർഡ് ചെസ്റ്റർഫീൽഡ്, പറയുന്നതാവിതു്:—“ഒരു യോഗ്യൻ വിജയമുണ്ടാക്കുന്നത് സത്യമാകുന്നു.”

(ഫ്രാൻസ്) ഒരു പരന്തിരീസ് വൈദികൻ; വിശാലമനസ്സൻ; ഗ്രന്ഥകർതാ. വാഴ്ത്തു ക്രി. ശ. ൧൭-ന്റെ മദ്ധ്യം മുതൽ ൧൮-ന്റെ ആദി വരെ.

(൧൧൦) ആംഗ്ലേയ രാജ്യനീതിജ്ഞൻ; പ്രസിദ്ധ സൈജന്യവാൻ; രാജ്യഭൂതനായ് പലടത്തും അയയ്ക്കപ്പെട്ടതു് ക്രി-

സാരാംശത്തിൽ റം അഭിപ്രായം തന്നെ കുറുപ്പിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

“നേരുനേരെന്നു നില്ക്കുന്നോ നന്യായമുണ്ടെന്തിന്?”

“നീരിനാൽ ശുദ്ധമാം ഭേദം, നേരിനാൽ ശുദ്ധമാം മനം”

(കുറുപ്പ് ൩൦-൫-൧൦-൧൦)

നാക്കിനാൽ അസത്യം പറയാതെ, പ്രവൃത്തിയാൽ അന്യഥാഗ്രഹണത്തിനിട വരുത്തുന്നതും, അസത്യം പറയുന്നതിന് ശരിതന്നെ. വെല്ലിങ്ടൺ ബധിരത്വബാധയുണ്ടായി, ഒരു പ്രസിദ്ധനായ കണ്ണികിത്സകനെ കാണിച്ചപ്പോൾ അയാൾ ഒരു ദാഹകുദ്രവ്യം ചെവിയിൽ ഒഴിക്കുകയും ഉണ്ടായ വേദന അദ്ദേഹം സഹജശാന്തിയോടു സഹിച്ചു. അനന്തരം, കുടുംബവൈദ്യൻ അദ്ദേഹത്തിനെ, കവിളുംകണ്ണും വളരെ ചുമന്നും സൈബരസഞ്ചാരശക്തിയില്ലാതെയും, കണ്ട് ചെവി പരിശോധിച്ചപ്പോൾ അകത്തു് അപായം വരത്തക്കുറിയായ വേവു് തുടങ്ങിപ്പോയതായി കണ്ടു് ഉപശാന്തിചെയ്തു. കണ്ണികിത്സകൻ, പിന്നീടുവന്നു് വളരെ വ്യസനിച്ചു്, സംഗതി വെളിപ്പെട്ടാൽ തനിക്ക് മഹത്തായ കീഴ്തിദോഷം വന്നേക്കാമെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ, “നിങ്ങൾ, നല്ല വിചാരത്തോടെ ആണല്ലോ പ്രവൃത്തിച്ചതു്; ഇനി അതിനെ കുറിച്ചാരോടും ഒന്നും പറയാതിരുന്നുകൊള്ളുക; ഞാൻ, ആരോടും ഒരുക്കുരം പോലും പറയുന്നതല്ല.” എന്ന് വെല്ലിങ്ടൺ പറഞ്ഞു. “അങ്ങനെ ആണെങ്കിൽ ജനങ്ങൾക്ക് ശങ്ക

ടാതെ, അയർലണ്ടിൽ വൈസറായിത്തയ് നിയമിക്കപ്പെട്ടു്; ഇദ്ദേഹം ഉപദേശാവാചയ് സ്വപത്രനയച്ചു ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണു്. വാഴ്ച ക്രി. ശ. ൧൮-൯൦ ആദി മുതൽ അന്ത്യഭാഗം വരെ.

ജനിക്കാതിരിക്കാൻ, അങ്ങുണ്ട് എന്നെ പതിവുപോലെ ചികിത്സയ്ക്ക് വരുന്നതിനനുവദിക്കണം” എന്ന് ചികിത്സകൻ അപേക്ഷിച്ചപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ദയാപൂർവ്വമെങ്കിലും നിസ്സംശയം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “അത് ചെയ്യുക; എന്തെന്നാൽ, അതൊരു കളവുപറയുന്നതുപോലെയാകുന്നു”

സത്യം, ജനസമുദായത്തെ കെട്ടി നിലനിറുത്തുന്ന ഒരു ബന്ധം ആകുന്നു. അതില്ലാത്തതാൽ ആ സമുദായത്തിൽ, അശ്ശങ്ങൾക്ക് സമവായിത്വമില്ലാതായി, ഭിന്നിപ്പും കഴിവും വ്യാപിച്ച് അത് നശിച്ചുപോകുന്നതാണ്. ഒരു ഗ്രാമം പോലെ തന്നെ, ഒരു ജനസമുദായവും അസത്യത്തിനാൽ ഭരിക്കപ്പെടാവുന്നതല്ല.

ചിലപ്പോൾ ഭർത്താവും ചിലപ്പോൾ ഭീരുത്വവും തന്നെ അസത്യത്തിനു കാരണമാകുന്നത്. അസത്യത്തിന് ബഹു രൂപങ്ങളുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ അപനയമായും, ചിലപ്പോൾ ഉചിതത്വമായും, ചിലപ്പോൾ ഗോപനമായും, ചിലപ്പോൾ ഭയവാദിത്വമായും, ചിലപ്പോൾ വക്ത്രാക്തിയായും അത് കാണപ്പെടും. അന്യഥാ ഗ്രാമണം ജനിപ്പിക്കുക തന്നെയാകുന്നു ഇപ്പറഞ്ഞവയെല്ലാം ഉദ്ദേശം. പ്രത്യക്ഷമായ് കള്ളം പറയുന്നത്, ഇതുകളേക്കാൾ വലുതായ ദൈവശാപം തന്നെ യെങ്കിലും ഇവയോളം ഹിന്ദുമല്ല. ഒന്നുപറഞ്ഞത് മററൊന്ന് ചെയ്യുന്നവരായ “ദിവിക്രന്തന്മാർ” എന്തു വേഷംതന്നെ കെട്ടിയാലും ഒട്ടക്കും നേർ വെളിപ്പെടുപോകും. അന്യരേ ചതിക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന ഇവർ സത്യത്തിൽ തങ്ങളേ ചതിക്കുകയത്രേ ചെയ്യുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ അഹുലാഹുതങ്ങളായ ഇവർ നിഷ്പ്രയോജകന്മാരായും, പക്ഷേ വഞ്ചകമുദ്ര പതിഞ്ഞ നിന്ദന്മാരായും തീരുന്നു.

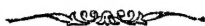

“ശീലം” എന്ന വിഷയത്തെ ഇപ്രകാരം യഥാവകാശം വിസ്തരിച്ച് തീന്നിരിക്കയാൽ, ഇനി, എന്റെ അപേക്ഷയാൽ, വാത്സല്യപൂർവ്വം, (൧൧൧) കേരളീയ ഗുരനാഥൻ “ഉന്നത-ജീവിത”ത്തേക്കു റിച്ചുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു ഭാഷാന്തരത്തോടെ, നമസ്കാരപൂർവ്വം, ഈ പ്രബന്ധത്തെ ഇവിടെ അവസാനിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

“ഉയന്നുവെഴുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവൻ
തിരിഞ്ഞുനോക്കൊല്ല കഴിഞ്ഞതൊന്നിലും;
കുറച്ചതിൽ താനിടിവേറു പോകിലും
പുനർജന്മസ്സാൻവിധം ചരിക്കണം.
അതാതുനാൾ വേണ്ടതുനാൾ തിരക്കിയാ-
ലതാതു കർമ്മവൃത്തമാത്ര കാട്ടിടും
പറന്നുചെയ്യും പുകൾതീർത്തു നല്ലുണം
തന്നിക്കൊഴും യോഗ്യത കൂട്ടിയോതൊലാ.
പകയ്ക്കൊലാ തൻ സമസ്തമത്സരനെ
സ്സപദോവിധിപ്പിക്കണമീശപരങ്കലായ്.”

(൧൧൧) ഗുണത്തേ മഹാകവിയുടെ ഒരു പദ്യം, മഹാമഹി-
മശ്രീ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ അവർകളാൽ
ഭാഷാന്തരീകരിക്കപ്പെട്ടതു്.

ശുദ്ധിപത്രം.

അബദ്ധം	സുബദ്ധം	വശം	വരി
പ്രയത്നങ്ങളും	പ്രയത്നവും	൩	൧൦
സ്വന്തമായി	സ്വയമായി	൭	൧൨
തൃക്കിൾ	തൃക്കുൾ	൧൧	൧൯
ജ്യാത	ജ്യുത	൧൨	൧൭
ദേഹബഹുലത്വ	ദേവബഹുലത്വ	൧൨	൨൧
സ്വരൂപത്തിൽ	സ്വരൂപങ്ങളിൽ	൧൩	൫
ആണെന്ന്	ആണെന്ന	൧൩	൧൦
ജനസമുദായത്തിൽ	ജനസമുദായത്തിന്റെ		
ഒൻറനീതി	ആധാരംനീതി	൧൩	൨൦
വിശ്വസിച്ചുപോന്നു.	വിശ്വാസമുണ്ടായ്, ഹർ		൧൨
പരസേവനവും	പരോപകാരവും	൧൯	൭
പൂർവ്വാചാരവർഗ്ഗത്തിൽ	പൂർവ്വാചാരവർഗ്ഗത്തിൽ	൧൯	൧൮
ഗൃഹണിയ്ക്കു്	ഗൃഹിണിയ്ക്കു്	൨൨	൨
”	”	൨൨	൭
ഒരോ	ഓരോ	൨൨	൮
സ്വശക്തികളായി	സ്വശക്തകളായി	൨൨	൧൬
ബലമുള്ളവളായിത്തീരും	ബലമുള്ളവരായ്തീരും	൨൨	൧൮
കാമാത്മ	കാമയാത്മ	൨൩	൬
അവിഹിതാഭ്യാസം	അവിഹിതാഭ്യാസം	൨൪	൨൧
ബുദ്ധ്യജ്ജിതം	ബുദ്ധ്യജ്ജിതം	൨൪	൨൩
ജയിച്ചുകിടന്നു	ജയിച്ചുകിടന്നു	൨൯	൩
ഒരോരുത്തനും	ഓരോരുത്തനും	൩൩	൪
ബട്ടൺ	ബട്ടൺ	൩൪	൧൩
അസാധ്യമെന്നൊന്നു	അസാധ്യമൊന്നു	൩൫	൮

ശുദ്ധിപത്രം.

അബദ്ധം	സുബദ്ധം	വശം	വരി
പ്രവൃത്തിതപം	പ്രവൃത്തതപം	൩൬	൧൨
നെപ്ളിനിയും	പ്ളിനയും	൩൭	൫
ജീവിതത്വവും	ജീവിത്വവും	൩൭	൮
പോലുള്ള	പോലുമുള്ള	൪൨	൧൦
തൃത്തപയമ്ത്തെ	തൃത്തപയമ്ത്തെ	൪൫	൯
മറുപടിപറഞ്ഞ	മറുപടിപറഞ്ഞു.	൪൭	൧൪-൧൫
വിഭജൻ	വിഭാൻ	൪൭	൨൩
൨൩ വഷത്തിന്	൩ വഷത്തിന്	൫൧	൧൮
പത്ത്	പത്ത്	൫൩	൨൮
വേഗവികാരങ്ങൾക്കു-	വേഗവികാരങ്ങൾ		
ധീനനായിപ്പോകുന്ന	ക്കുധീനനായ്പോകുന്ന	൫൬	൧൭
നമുക്കു് നമ്മുടെ	തന്റെ	൫൮	൮
യതകാമനയാൽ	യതകാമനായാൽ	൬൪	൧൦
എനിക്കുപേക്ഷി-	എനിക്കുപേക്ഷി-		
തങ്ങളല്ലാതെ	തങ്ങളല്ലാതെ	൬൪	൧൪
കാങ്ങ	കാണ്ടു്	൬൫	൧൦
ശരിയാടുക	ശരിയായാടുക	൭൦	൨
തൻന്ത്രായുമായവഴിവി	തൻന്ത്രായുമായനിഖവി-		
ട്ടിളകില്ലനീതൻ	ട്ടിളകില്ലധീരൻ	൭൨	൨൫
വിധാരകൻ;	വിധാനകൻ;	൭൩	൨൧
നൈയിൻ	നയിൽ	൭൩ ൨൧ - ൨൨	
സ്വസ്തമായിപ്പോയി	ധസ്തമായിപ്പോയി	൭൪	൨൩
പരന്നചെയ്യുപകൾതീർത്തു	പരന്നചെയ്ല്പുപകഴുതീർത്തു		
		൭൮	൧൩

